

วิทยานิพนธ์

ศึกษาความคาดหวังและสถานการณ์ที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ
หลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนในเครือสารสาสน์

**Expected and Actual Situation of Academic
Administration of Bilingual Curriculum
According to Sarasas Affiliated School
Committees' Opinion**

นายบุญน้อม แพงศรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... 21 S.A. 2550

เลขทะเบียน..... 00211670

ฉบับนี้ยกหนังสือ

ฉบับ

341.2

21/4/50

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

0550

สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ
หลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษา
โรงเรียนในเครือสาธิต

นายบุญน้อม แพงศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**Expected and Actual Situation of Academic
Administration of Bilingual Curriculum
According to Sarasas Affiliated School
Committees' Opinion**

Mr. Boonnom Phaengsri

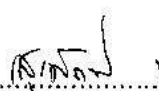
**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education program in Educational Administration
At Bansomdejchaopraya Rajabhat University
Academic Year 2007**

วิทยานิพนธ์ ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตร
สองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์
โดย นายบุญน้อม แพงศรี
สาขา การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล
กรรมการ อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

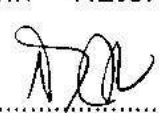

..... ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.สมกูล ถาวรกิจ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รศ.สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บุญน้อม แพงศรี. (2550) ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ
หลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์. วิทยานิพนธ์ระดับ
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม :
รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของ
คณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาต่อการจัดการศึกษาโรงเรียน
ในเครือสารสาสน์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน
84 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการ
บริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านวางแผนงานวิชาการ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้าน
การจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล
การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ มีลักษณะเป็น
แบบมาตรประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา
ในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่ง
ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้าน
วิชาการ และด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนและด้านบริหารงาน
วิชาการ ส่วนสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่
ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผล
ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านบริหารงานวิชาการ

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับการประชุมวางแผนงานวิชาการ
หลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยเกินไป อยู่ใน
ระดับสูงสุด รองลงมา คือ ส่งครูผู้สอนไปอบรมสัมมนาออกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นๆ
ค่อนข้างน้อย และคณะผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา ส่วนแนวทางการ
แก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องใน
การวางแผนการดำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สอน
และผู้ที่เกี่ยวข้องไปอบรมสัมมนาภายใน – ภายนอกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นๆ และควรแต่งตั้ง
คณะผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษาโดยตรง

Mr.Boonnom Phaengsri . 2007. **Expected and Actual Situation of Academic Administration of Bilingual Curriculum According to Sarasas Affiliated School Committees' Opinion** Bansomdejchaopraya Rajabhat University. [ISBN.....]Thesis Advisory Committee : Assoc. Prof. Pornpipat Permhol Mr. Taweesak Chongpradabkiert

Abstract

The objective of this study were investigate the expectation and certain condition for bilingual management from educational school board at Sarasas Affiliated Schools. The methodology used survey questionnaire that spilt into 6 parts of expectation and certain condition about academic management including planning , management , arrangement , development and support, evaluation and registration of student and academic evaluation . The population were 84 education school board . The questionnaire was 5 level of rating scale and the part of the problem and resolve problem used open-ended question. The data analysis were found percentage , mean and standard deviation.

The finding were shown;

1. the expectation of bilingual management, the overall had most level ; the arrangement was highest , the next were development and support , evaluation and registration of student and academic evaluation , management. The part of certain condition about academic management, the overall had moderate level ; arrangement was highest, the next were evaluation and registration of student and management.

2. the problem of bilingual management the highest problem was the bilingual meeting between the educational school board and participant had more less, the next were the less amount of teacher' s seminar outside the school and other institute and the administrator lack of bilingual's knowledge. The part of resolve problem, the highest level was organized the meeting between the educational school board and participant, the next level were ; support and permit for teacher and participant to train and seminar in suitable institute, appoint administrator who had bilingual's knowledge.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตากรุณาอย่างดียิ่ง จาก รศ.ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และท่านอาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดิษฐ์เกียรติ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดทั้งได้ให้คำปรึกษา เสนอแนะปรับปรุง งานวิจัยฉบับนี้ ด้วยความเมตตาเอาใจใส่ตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและเสนอแนะ เครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ดร.จารีต นองมาก ที่ปรึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ดร.สรายุทธ เศรษฐขจร ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา รศ.สุภรณ์ ถัมบริบูรณ์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดิษฐ์เกียรติ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยม สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ให้การเก็บข้อมูลและให้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์

คุณประโยชน์และแนวทางอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบคุณความดีแด่ บพการี อาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนบุตรและภรรยาของข้าพเจ้าที่ให้อำลัใจด้วยดีตลอดมา

นายบุญน้อม แพงศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ช
ประกาศนุญการ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของประเทศ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	7
ด้านการบริหารงานวิชาการ	7
ด้านการดำเนินงานวางแผนงานวิชาการ	12
ด้านการจัดการเรียนการสอน	15
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	41
ด้านการจัดผลประเมินผลและงานทะเบียนนักเรียน	43
ด้านการวัดผลการจัดการงานวิชาการ	45
การบริหารงานโรงเรียนในเครือสาธิต	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
ประชากร	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	91
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
สรุปผลการวิจัย	92
อภิปรายผล	96
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	109
ภาคผนวก ข หนังสืออนุเคราะห์ต่าง ๆ	
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	วิวัฒนาการในแนวการเรียนการสอนภาษาอังกฤษผนวกกับแนวความคิด ของยุคปฏิฐานนิยมกับยุคหลังปฏิฐานนิยม	27
ตารางที่ 2	สถิติครู นักเรียน ห้องเรียน ประจำปีการศึกษา 2548	51
ตารางที่ 3	สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษา	72
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมทุกด้าน	73
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการวางแผนงานวิชาการ	74
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบริหารงานวิชาการ	76
ตารางที่ 7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการจัดการเรียนการสอน	78
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	79
ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	81
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ	82
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ	83
ตารางที่ 12	จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านบริหารงานวิชาการ	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 13	จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	85
ตารางที่ 14	จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	85
ตารางที่ 15	จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	86
ตารางที่ 16	จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านประเมินผลการจัดการงานวิชาการ	86
ตารางที่ 17	จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษา ด้านวางแผนงานวิชาการ	87
ตารางที่ 18	จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษา ด้านบริหารงานวิชาการ	87
ตารางที่ 19	จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	88
ตารางที่ 20	จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	89
ตารางที่ 21	จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียน นักเรียน	89
ตารางที่ 22	จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษา ด้านประเมินผลการจัดการงานวิชาการ	90
ตารางแผนภูมิ		
	แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย	6
	แผนภูมิที่ 2 องค์ประกอบพื้นฐานของการเรียน การสอนแสดง ความสัมพันธ์	46

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้คนสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ความสามารถที่จะใช้ในการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีศักดิ์ศรีและมีคุณธรรมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า “การศึกษา” ไว้ว่าหมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แต่อย่างไรก็ตามระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันยังไม่ตอบสนองความต้องการของสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งนี้เนื่องจากระบบบริหารการศึกษาของไทยมีระบบบริหารแบบราชการลักษณะเป็นองค์กรระบบปิดแบบรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางจากปัญหาคือนี้มีหลายฝ่ายพบว่าวิธีแก้ไขปัญหานั้นที่เหมาะสมที่สุดคือ การปฏิรูปการศึกษาดังนั้นบทบาทใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาคือ “เป็นผู้บริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้” โดยตระหนักถึงความจำเป็นของการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 81 ในการจัดการศึกษาหากไม่ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้อาจจะเกิดปัญหาและสร้างความเสียหายที่น่าวิตกให้กับประเทศชาติได้ ดังนั้นสิ่งสำคัญต้องยึดหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาคือ ความเป็นเอกภาพ (Unity) การกระจายอำนาจ (Decentralization) การมีส่วนร่วม (Participation) และความรับผิดชอบ (Responsibility) สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) (กระทรวงศึกษาธิการ.2544 :1) เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนในชาติ ให้สามารถเข้าสู่เวทีการแข่งขันได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพประกันความมั่นคงของชีวิตให้ยั่งยืน โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งในหน่วยการศึกษาที่จะต้องผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า มีความรู้ความสามารถเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป ขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องจัดการศึกษาให้สามารถรองรับ และตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวโน้มของสังคมในปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้ทุกโรงเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนมีความตื่นตัวในการแข่งขันกันในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะโรงเรียนในเครือสาธิตเป็นโรงเรียนเอกชนได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้ปกครองมาเป็นระยะเวลานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการรักษาคุณภาพชื่อเสียงให้คงอยู่ตลอดไปจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

ผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักในการะงานและมีการพัฒนางานทุกด้านให้สอดคล้องกันไม่ใช่เฉพาะงานด้านวิชาการเท่านั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาสามารถพัฒนาได้ตามแนวพระราชบัญญัติมัธยมศึกษาและยั่งยืน (กรมสามัญศึกษา, 2541 : 173) แต่ปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษาจัดการโดยใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ยังเป็นที่ถกเถียงของนักการศึกษา และยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาถึงคุณภาพงานวิชาการที่บริหารจัดการเรียนการสอน โดยเปิดสอนหลักสูตรสองภาษาการใช้สื่อเป็นภาษาอังกฤษทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา กับประชาคมโลก ซึ่งปัจจุบันพบว่าสถานศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีแนวโน้มจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการโดยใช้สื่อเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับกระแสความนิยมของผู้ปกครองที่นิยมส่งบุตรหลาน เข้ารับการศึกษาจากสถานศึกษาดังกล่าว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้มีการเปรียบเทียบคุณภาพของคนไทย โดยเปรียบเทียบศักยภาพของประชากรไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ อยู่ในอันดับที่ 37 ขณะที่สิงคโปร์อยู่อันดับที่ 5 เกาหลีใต้อยู่ อันดับที่ 22 และมาเลเซียอยู่อันดับที่ 33 (คณะกรรมการการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ, 2543 : 37-38) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จึงเน้นเรื่องการพัฒนาคน โดยเชื่อว่าคนเมื่อได้รับการพัฒนาจะสามารถช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมการเมืองและประเทศชาติในที่สุด ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่ชี้นำทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะปานกลางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาว และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ในแนวคิดที่ชัด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ทุกด้าน” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวมและให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีคนเป็นศูนย์กลางได้อย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546 : ข) แต่ปัญหาคือคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา กับประชาคมโลก ในปีการศึกษา 2540 พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่างๆ ต่ำกว่า 50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ยกเว้นวิชาภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ 59 และ 55 คะแนนตามลำดับ ในการแข่งขันกับประชาคมโลกด้านศักยภาพและความสามารถ พบว่า ด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 40 ส่วนระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจอยู่ในอันดับที่ 41 จากจำนวนประเทศที่เข้าแข่งขันทั้งหมด 46 ประเทศ (คณะกรรมการการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ, 2543 : 3-4)

จากการศึกษาเอกสารรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2543 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.91, 43.63, 37.89 และ 46.58 ตามลำดับ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ , 2543 : ภาคผนวก) การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่ประเทศชาติต้องการนั้น เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยตรง เพราะงานวิชาการเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด สมควรอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญต่องานวิชาการมากกว่ากิจกรรมอื่นใด ขอบข่ายงานวิชาการมี 6 ด้านคือ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ (กรมสามัญศึกษา, 2539)

โรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษาจัดการเรียนรู้ได้รับความสนใจ ความนิยมและความไว้วางใจจากผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนจำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่บริหารงานวิชาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรสองภาษา จึงมีความสนใจศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้วยเหตุผลที่ว่า ครู ผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ในการใช้กระบวนการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์
2. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ที่บริหารงานวิชาการโดยใช้สื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 6 โรงเรียน มีจำนวน 84 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวนเป็น 6 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านวางแผนงานวิชาการ
- 2.2 ด้านบริหารงานวิชาการ
- 2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
- 2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
- 2.6 ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษา และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียน ให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวัง หมายถึง ความคิดเห็นที่คณะกรรมการสถานศึกษามุ่งหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ให้เป็นไปตามที่ปรารถนาจะให้เกิดขึ้นและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในเรื่อง ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์

สภาพที่เป็นจริงของโรงเรียน หมายถึง ผลการปฏิบัติงานตามความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ที่มีต่อการจัดการศึกษาในเรื่องด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

หลักสูตรสองภาษา หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ สอนโดยครูไทยและครูต่างชาติ

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอน หลักสูตรสองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่างๆในการปฏิบัติงานด้านใดด้านหนึ่ง หรือรวมหมดทุกด้านของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานด้านใดด้านหนึ่งหรือรวมทุกด้านของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับงานวิชาการ การทำแผนงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดกลุ่มการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดครูเข้าสอนตามตาราง การจัดครูเข้าสอนแทน การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำ การใช้ การปรับปรุงแผนการสอน รายวิชา การจัดหา การบำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน และวิธีการสอน

การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ หมายถึง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การนิเทศการสอน ฝึกอบรม การสร้างบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน การส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน หมายถึง การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ การจัดให้มีเอกสารและแบบฟอร์มเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน

การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ หมายถึง การประเมินผลในด้านคุณภาพการเรียนการสอนหรือการบริหารงานวิชาการ เพื่อใช้ในการพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

โรงเรียนในเครือสารสาสน์ หมายถึง โรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่เปิดสอนหลักสูตรสองภาษา คือ ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ

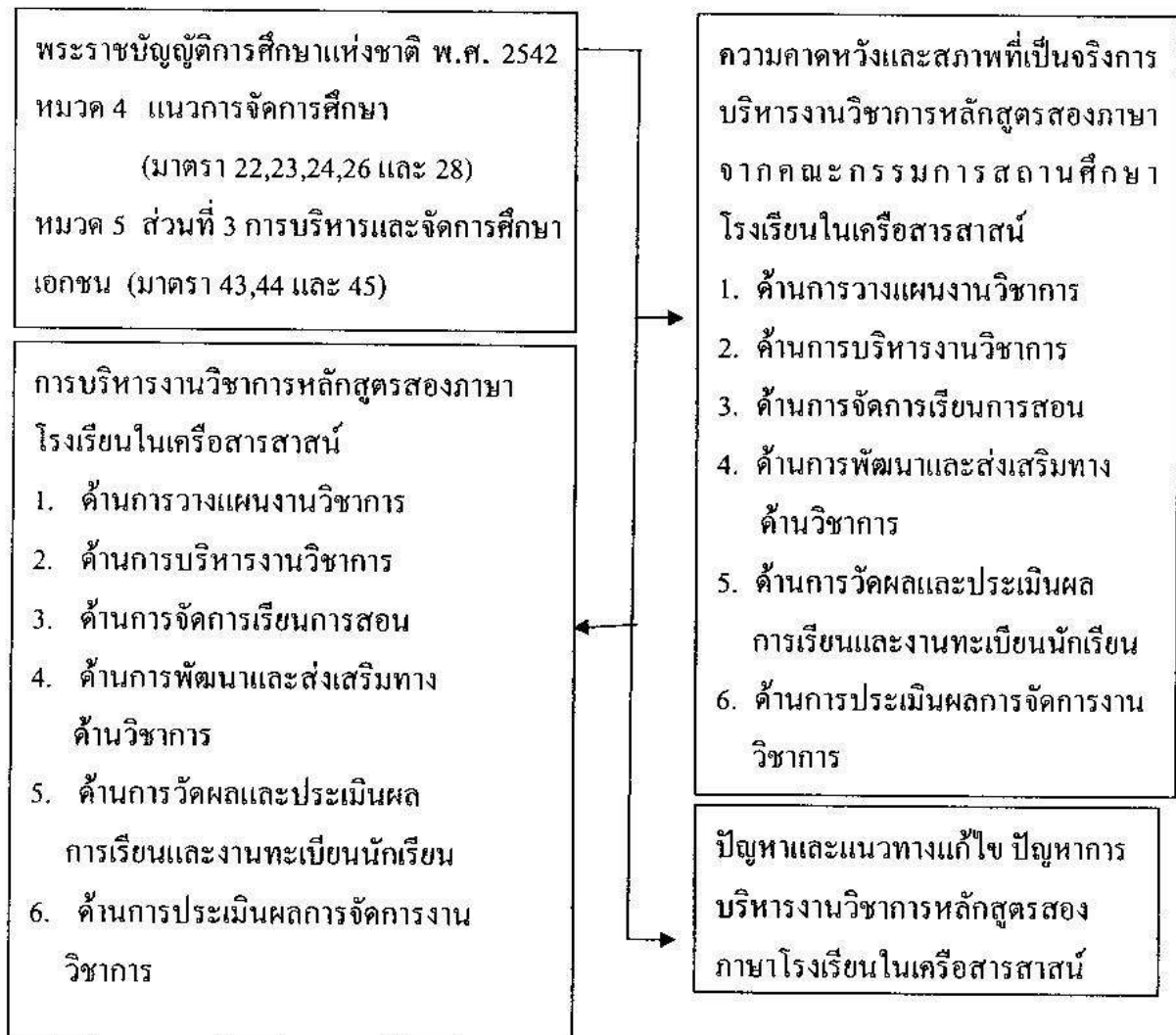
ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

ครูผู้สอน ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่มีการบริหารจัดการหลักสูตรสองภาษา

นักเรียน ได้แก่ ผู้ที่ศึกษาอยู่ในแต่ละช่วงชั้นของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่จัดการเรียนรู้หลักสูตรสองภาษา ในปีการศึกษา 2548 ประกอบด้วย โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ย้ยขอบเขตการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 6 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง มาเป็นกรอบในการวิจัยที่เพื่อศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการวิจัยความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนในเครือสาธิต ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานที่เกี่ยวข้องการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 ด้าน และได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน

1. การบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 1.3 หลักการบริหารงานด้านวิชาการ

2. การดำเนินการวางแผนงานวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอน

- 3.1 คุณลักษณะและบทบาทของครูผู้สอน
- 3.2 วิธีสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา
- 3.3 ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.4 ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน
- 3.5 การจัดครูเข้าสอนแทน

4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

5. การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนนักเรียน

6. การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

2. การบริหารงานโรงเรียนในเครือสาธิต

2.1 ประวัติโรงเรียนในเครือสาธิต

2.2 นโยบายของโรงเรียนในเครือสาธิตในการบริหารงานวิชาการสองภาษา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการมีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้หลายแนวคิด ดังนี้

วินิจ เกตุขำ (มปป.:1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิด ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษาเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544 : 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาหมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดตั้งส่งเสริมงานด้านวิชาการและงานด้านการวัดและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 40) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาให้เยาวชนเจริญงอกงามในทุกด้านเพื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพลเมืองดีของสังคม อย่างไรก็ตามในการบริหารงานวิชาการต้องยึดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นหลักเสมอ

กัญญา สาทร (2526 : 324) ได้อธิบายความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 16) ให้ได้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารวิชาการถ้ามองในด้านกระบวนการดำเนินงานแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหารกิจการที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 : 82) ได้อธิบายความหมายของการบริหารหรือบทบาทงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมาแล้ว สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการการบริหารกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2520 : 1) ได้กล่าวว่า ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษานั้น การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียน การบริหารด้านอื่นเป็นเพียงการส่งเสริม หรือสนับสนุนงานวิชาการเท่านั้น

สมานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ (2534 : 134) เห็นว่าหน้าที่หลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านอื่นๆ อันประกอบด้วยการบริหารงาน

ธุรการ การบริหารบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ย่อมเป็นไปเพื่อการสนับสนุนให้การบริหารงานวิชาการได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. หลักการบริหารงานด้านวิชาการ

งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน มีขอบเขตกว้างขวางมากไม่สามารถที่จะดูแลคนเดียวได้ทั่วถึงทุกด้านจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องทำงานด้วยการกระจายอำนาจ มีการวางแผนในการทำงานเป็นอย่างดี นอกจากนั้นผู้บริหารต้องทำงานให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครูด้วย

ภิญโญ สาร (2526 : 36-37) กล่าวว่า ในการบริหารงานด้านวิชาการนั้นครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษา โดยทั่วไปควรจะกระจายอำนาจ (Share of Authority) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ไปให้ครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงานโดยไม่ต้องบีบบังคับหรือขู่เข็ญ แต่อยู่ที่เทคนิคในการที่จะกระตุ้นเตือน (Motivate) ให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนทุกคนขยันขันแข็งทำงานอย่างเต็มใจและอดทน อย่างไรก็ตามครูใหญ่และผู้บริหารการศึกษาทุกคนพึงระลึกอยู่เสมอว่าตนเองไม่ใช่ครู และไม่รอบรู้ในด้านวิชาการไปเสียหมดทุกสาขา การบริหารงานวิชาการจึงอาศัยเทคนิคการรู้จักใช้คนมากกว่าการสอนคนอื่นว่าเขาควรจะทำอย่างไรความจริงการที่ครูจะทำอย่างไรควรเป็นหน้าที่ของครูไม่ใช่หน้าที่ของผู้บริหาร ผู้บริหารควรแต่ดูแลให้ครูทำงานที่ดีที่สุดและใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่เท่านั้น การที่ครูคนใดในโรงเรียนทำงานขาดประสิทธิภาพไม่สนใจการสอนไม่สนใจนักเรียนและไม่สนใจขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมแต่ยังเป็นครูในโรงเรียนได้อย่างมีความสุขนั้น ถือเป็นความบกพร่องของครูใหญ่ ครูใหญ่ที่ดีจะดูแลให้ครูขยันขันแข็ง สอนอย่างมีประสิทธิภาพและสนใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ให้อยู่ในโรงเรียนอย่างมีความสุขมากที่สุด แต่ครูที่ไม่มีประสิทธิภาพควรจะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เขารู้สึกอึดอัดใจ และเป็นความผิดและขาดความสุขที่จะไม่ปรับปรุงตนเองให้เป็นครูที่ดีวิธีการดำเนินการนี้ครูใหญ่ต้องใช้วิธีการประชาธิปไตย และเทคนิคการบริหารไม่ใช่วิธีบังคับซึ่งเป็นวิธีเผด็จการ การส่งเสริมให้ครูปรับปรุงตนเองในด้านวิชาการนั้น ครูใหญ่จะต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างด้วย เช่น ครูใหญ่จะไม่ใช้เวลาว่างให้ไร้ประโยชน์ แต่ขยันอ่านตำราวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมอ การสนทนากับครูก็มีแต่เรื่องวิชาการ ไม่ชักชวนในเรื่องไร้สาระไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการสนทนา เวลาอาหารกลางวันหรือเวลาอื่นให้ครูในโรงเรียนรู้ว่าการสนทนากับครูใหญ่นั้นถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิชาการแล้วจะนั่งด้วยนานที่สุด ถ้าเป็นเรื่องไร้สาระแล้วครูใหญ่มักหลีกเลี่ยงออกไปเสมอ

นพดล อุซชิน (2536 : 45-46) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรจะกระจายอำนาจให้ผู้ทำหน้าที่วิชาการให้เต็มที่ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความรู้และวิธีการใหม่ที่ได้ผลกว่าซึ่งจะช่วยให้

องค์การหรือโรงเรียนเจริญก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง การกระจายอำนาจเช่นนี้เราเรียกว่า เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) นั้นเอง ซึ่งจะครอบคลุมลักษณะ 6 ประการดังนี้ คือ

1. Inquiry คือ เสรีภาพที่สอบถามเกี่ยวกับความหมายและขอบเขตของแนวคิดใด ๆ
2. Research คือ เสรีภาพที่ทำการค้นคว้าวิจัยเพื่อนำไปสู่คำตอบที่ต้องการ
3. Communication คือ เสรีภาพที่แสดงออกทั้งทางวาจาและการเขียนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยนั้น ๆ
4. Discussion คือ เสรีภาพที่จะอภิปรายแนวคิดของตนโดยปราศจากการข่มขู่
5. Teaching คือ เสรีภาพที่จะสอนหรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับผลแห่งการค้นคว้าวิจัยในแขนงหรือสาขาที่ตนสามารถนั้น
6. Citizenship คือ เสรีภาพในฐานะประชาชนคนหนึ่งที่สามารถจะพูดหรือเขียนในสังคมทางวิชาการ ได้เต็มที่

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 21) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่ามีหลักในการบริหาร คือ

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียน นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ล่าออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด
2. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ และการจัดการ

สรุปได้ว่า หลักในการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารต้องใช้หลักในการกระจายอำนาจให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบร่วมกัน ขอบข่ายของการบริหารงานร่วมกัน ขอบข่ายหรืองานที่อยู่ในความรับผิดชอบของการบริหารงานวิชาการนั้นได้มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้เสนอไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 82) กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานทางวิชาการของโรงเรียน ได้แบ่งงานเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เรื่องหลักสูตรและการจัดการนำหลักสูตร ไปใช้
2. เรื่องการสอน การบริหารการสอน
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. เรื่องสื่อกับกิจกรรมการเรียนและงานห้องสมุด
5. เรื่องการวัดผลประเมินผลการศึกษาของเด็กหรือของผู้เรียน
6. เรื่องการจัดการนิเทศการศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพ สำหรับครู

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 17) มีความเห็นว่า ขอบข่ายงานด้านวิชาการจะครอบคลุมงานวิชาการ ได้แก่

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
 - 1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ
 - 1.2 โครงการสอน
 - 1.3 บันทึกการสอน
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 2.1 การจัดตารางสอน
 - 2.2 การจัดชั้นเรียน
 - 2.3 การจัดครูเข้าสอน
 - 2.4 การจัดแบบเรียน
 - 2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน
 - 2.6 การฝึกงาน
3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน
 - 3.2 การจัดห้องสมุด
 - 3.3 การนิเทศการสอน
4. การวัดและการประเมินผล

บวรนนท์ สิริ (2546 :83-85) วิชาการ (Academic) คือ การที่เกี่ยวข้องกับความรู้โดยเฉพาะ หรืองานที่เกี่ยวกับความรู้เช่น องค์ความรู้การบูรณาการวิชาการ กับกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา มีขอบข่ายดังนี้

1. การปฐมนิเทศ (Origination) หลักการทางวิชาการ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้นิสิต/นักศึกษาปฏิบัติตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและระบบการเรียนการสอนของสถาบัน ควรจัดรูปกิจกรรมต่างๆที่ให้เกิดการเรียนรู้ทางด้าน Cognitive ทางด้าน Affective ทำอย่างไร จึงจะให้รักษาสาขานั้น รักวิชาชีพนั้นดังนั้นการปฐมนิเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ

2. กิจกรรมนิสิต/นักศึกษาในหลักการส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งกิจกรรมนอกชั้นเรียนจะช่วยทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ฝ่ายวิชาการจะต้องเห็นความสำคัญตรงนี้และให้งานกิจการนิสิต/นักศึกษาได้จัดกิจกรรมเสริมให้กับนิสิต/นักศึกษาและต้องให้นิสิต/นักศึกษาทำกิจกรรมเอง ช่วยกันวางแผนงานและทำงานร่วมกัน

3. วินัยนิสิต/นักศึกษา ถ้าเรามองว่าเป็นการจับผิด เป็นการลงโทษ เป็นเรื่องของฝ่ายวินัย และปกครองเท่านั้น นับว่าเป็นเรื่องเข้าใจผิด เพราะจะต้องเป็นหน้าที่ของอาจารย์ บุคลากรทุกท่าน ที่

มีหน้าที่คือสอน วิจัย บริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บริหาร ให้คำปรึกษา เป็นการบูรณาการคน บูรณาการวิธีการ บูรณาการบริหาร

4. หอพัก เป็นแหล่งพัฒนาการบุคคล ด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ รู้จักอยู่ร่วมกันและรู้จักทำกิจกรรมร่วมกัน

5. สภาพแวดล้อม โรงอาหาร สถานที่ต่าง ๆ ปลุกฝังให้เกิดการรักษาความสะอาด หรืออาจบูรณาการเรียนการสอนด้วยวิชาการทางด้านคหกรรมศาสตร์ก็เป็นได้

6. งานอนามัย

7. งานแนะแนว

8. งานทุนการศึกษา

9. งานจัดหางาน

10. งานบริการอื่น ๆ

2. การดำเนินการวางแผนงานวิชาการ

การวางแผนงานวิชาการ เริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนงานวิชาการ การกำหนดนโยบาย การกำหนดงานและโครงการเพื่อปรับปรุงพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร และครูอาจารย์ ที่จะช่วยกันศึกษาปัญหาความต้องการ การวิเคราะห์นโยบายหลักต่างๆ เป็นนโยบายของโรงเรียน กำหนดให้เป็นมาตรฐานเพื่อนำไปสู่การวางแผนภาคปฏิบัติต่อไป

โรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งงานวิชาการในโรงเรียนดังนี้ (กรมสามัญศึกษา 2530:34)

1. การจัดองค์การของงานวิชาการในโรงเรียนอันจะช่วยให้การดำเนินการทางด้านวิชาการเป็นไปด้วยดี มีความคล่องตัว

2. การวางแผนประสานงานวิชาการกับงานอื่นในโรงเรียน เพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในที่สุด

3. การเตรียมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

4. การจัดงบประมาณของงานวิชาการ มีการประเมินการรายรับรายจ่ายไว้ล่วงหน้าในแต่ละปี การศึกษา อาจเป็นงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับ หรือเงินบำรุงการศึกษาที่คำนวณจากรายหัวของนักเรียนที่มีอยู่ทั้งหมด แล้วให้แต่ละหมวดวิชาเสนอโครงการและงบประมาณในการดำเนินการสอนตลอดปี และการจัดสรรงบประมาณให้แต่ละหมวดวิชาไปดำเนินการเรียนการสอน

5. การจัดบุคลากรเพื่อดำเนินงานด้านวิชาการ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2539 กรมสามัญศึกษาได้ปรับการแบ่งแผนงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดเป็นแผนงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 ดังนี้(กรมสามัญศึกษา 2539 : 39)

อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 36-37) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการครอบคลุมงานดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การบริหารหลักสูตร

2. การสอน การบริหารการสอน และการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ บรรลุตามหลักการ และจุดหมายของหลักสูตร

3. กิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนสอดคล้องกับระเบียบและกฎเกณฑ์การจัดกิจกรรมนักเรียนที่กำหนดไว้

4. สื่อการสอนและห้องสมุด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในส่วนต่างๆของหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ครูมีความรู้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ

5. การวัดผลประเมินผลการเรียนของนักเรียน และการประเมินผลสำเร็จทางด้านวิชาการของโรงเรียน

6. การจัดการนิเทศการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครูผู้สอน ซึ่งรวมตลอดถึงการบำรุงขวัญและเสริมกำลังใจในการทำงานของครู และของบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆของโรงเรียน

กรมสามัญศึกษา (2539 : 31-34) ได้มีเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โดยกำหนดให้โรงเรียนควรดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

2. การจัดกลุ่มการเรียน

3. การจัดตารางสอน

4. การจัดครูเข้าสอนตามตารางเรียน

การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดสายงานวิชาการ

2. การทำแผนภูมิสายงานวิชาการ

3. การทำพรรณงานสายวิชาการ

4. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามแผนภูมิของโรงเรียน

5. การประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานวิชาการ

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 62) กล่าวว่า แผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีเป้าหมาย เป็นการกำหนดแผนไว้ล่วงหน้าว่าตลอดระยะเวลาการศึกษา จะต้องศึกษาอะไรบ้างมากน้อยเพียงใด โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่ประกอบอยู่ในหลักสูตร วิธีการจัดแผนการเรียน จะต้องคำนึงถึงผู้เรียนให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจและความสามารถจากสภาพปฏิบัติที่โรงเรียนมักจัดแผนการเรียนโดยไม่คำนึงถึงความสนใจ และความ

สามารถควบคู่ไปกับการคำนึงถึงเฉพาะทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ครู เครื่องมือ และอุปกรณ์ มีอย่างไรก็จัดอย่างนั้น และจัดตามความเห็นชอบของโรงเรียนและคณะครู

กรมสามัญศึกษา (2539 : 32) ได้กำหนดรายละเอียดด้านการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้สนองจุดหมายหลักการและโครงสร้างของหลักสูตร
2. จัดกลุ่มการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากรและวัสดุอุปกรณ์
3. การจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจเพื่อการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพ

4. จัดให้มีการวางแผนการเรียนรู้วิชาสามัญและอาชีพ

5. จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงการจัดกลุ่มการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนจะต้องวางแผนนโยบายในการปฏิบัติงานวิชาการ ระบบงาน กำหนดวิธีการ จัดบุคลากรในการปฏิบัติงาน จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้ดำเนินไปตามเป้าหมายของแผนงานและ โครงการ การวางแผนงานจะต้องระดมกำลังในโรงเรียน ได้แก่ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและโครงการ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ ผู้บริหารควรจัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติของโรงเรียน เพื่อติดตามงานให้รู้ว่า เมื่อใดจะทำอะไร ใครเป็นคนทำ เช่น การกำหนดวันเปิดภาคเรียน การวัดผล การออกข้อสอบ การประชุม การอบรมครู เป็นต้น ปฏิทินงานจะช่วยให้สะดวกในการควบคุมและติดตามงานให้ดำเนินไปตามแผน เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบ รอบคอบมีขั้นตอน ย่อมทำให้งานนั้น ๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องยึดการวางแผนเป็นหัวใจของการปฏิบัติงาน เมื่อได้เตรียมการแล้ว ผู้บริหารต้องจัดให้มีการวางแผนงานโดยปฏิบัติดังนี้

1. จัดทำแผนงานและโครงการวิชาการ ประจำปี เพื่อให้การวางแผนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารต้องให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ต้นเพื่อทุกคนจะได้มีความสำนึกในความเป็นเจ้าของหน่วยงานและจะได้ให้ความร่วมมือด้วยดี

2. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลายอย่างที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ การจัดให้มีการทำปฏิทินงานให้ชัดเจนว่า วันใด เดือนใด จะประกอบกิจกรรมอะไร ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

3. การจัดแผนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรจะควบคุม ติดตามการปฏิบัติการสอนของครูให้เป็นไปตามเนื้อหา และกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน

4. การจัดตารางสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะทำงานนั้น ผู้ทำตารางสอนโดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำตารางสอน

5. การจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงความต้องการและความถนัดของครู เช่น ครูสอน ป.1 ควรเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี รู้ความต้องการและความสามารถของนักเรียน

6. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

3. การจัดการเรียนการสอน

1. คุณลักษณะและบทบาทของครูผู้สอน

คุณลักษณะและบทบาทของครูผู้สอนถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะผู้สอนเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน ซึ่งผู้สอนต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ตลอดจนการหาวิธีการวัดผล และประเมินผลการเรียนมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างแท้จริง

พัชรประภา อกุลวิทย์ (2527 : 11) ได้สรุปคุณสมบัติของครูสอนภาษาที่ดี ดังนี้

1. ต้องมีคุณสมบัติ บุคลิกเฉพาะตัวที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการเป็นครูคือ ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและเชื่อถือได้
2. ต้องมีความสามารถในการพูด การเขียนภาษาอังกฤษ พอที่จะเป็นแบบอย่างได้ คือพูดได้ถูกต้อง คล่องพอสสมควร และเขียนได้ดี
3. ต้องเข้าใจธรรมชาติของภาษา ความรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น ทางสังคม ทางขอบเขต และหน้าที่ของภาษา รวมทั้งไวยากรณ์ และพัฒนาการของภาษาอังกฤษ ความสำคัญของภาษาและวรรณคดีต่อวัฒนธรรมของคนที่ใช้ภาษาอังกฤษ
4. ต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนภาษาของเด็กเข้าใจไวยากรณ์ วัฒนธรรมของผู้เรียนคือของประเทศไทย
5. ต้องมีความรู้เกี่ยวกับขบวนการเรียนรู้ภาษาในวัยต่าง ๆ ของเด็ก จิตวิทยาเบื้องต้น
6. ต้องเข้าใจศิลปะและวิธีการสอน
7. ต้องเข้าใจหลักการ ความรู้ และเทคนิคการเรียนภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ
8. ต้องรู้และเข้าใจถึงลักษณะความเป็นอยู่ของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมที่ต่างกัน

ในด้านเกี่ยวกับครูผู้สอนนั้น ประพาศน์ พฤติประภา (Prapart Brudlhiprabha. 1984 :4) ได้สรุปคุณสมบัติของครูภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. มีความสามารถในการทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ พอเพียงที่จะปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน
2. มีความรู้วิชาภาษาศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

3. เข้าใจหลักเกณฑ์ในการสอนภาษา (Language Pedagogy) โดยใช้ทฤษฎีเทคนิคและวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม

4. เข้าใจนโยบายภาษาต่างประเทศ สภาพการศึกษา ระบบโรงเรียนและความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรและในสังคม

นิรมล ศตวุฒิ (2526 : 11-5) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูที่สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศว่า มีบทบาทสำคัญพอ ๆ กับเทคนิคการสอนเนื่องจากคนที่ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ดี ไม่จำเป็นว่าจะจะเป็นครูอังกฤษได้ดีเสมอไปคุณสมบัติของครูสอนภาษาอังกฤษจึงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. คุณสมบัติทั่วไปที่ครูควรมี ดังนี้

1.1 ได้รับการศึกษาและมีความรู้ดีในสาขาวิชาที่ทำการสอน และสามารถนำความรู้นั้นมาใช้ในการสอนได้

1.2 มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนชาติกำเนิดของตนเอง

1.3 ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีในงานอาชีพครู และการใช้วิธีสอนในระดับชั้นที่จะสอน

1.4 สามารถประยุกต์ความรู้ทางด้านจิตวิทยามาใช้ในการสอนได้ดี มีความเข้าใจความคิดและพฤติกรรมนักเรียน

1.5 วางตัว ประพฤติตน และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และสามารถควบคุมอารมณ์ได้

2. คุณสมบัติเฉพาะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีผู้กำหนดไว้ 2 แนวทางคือ

2.1 คุณสมบัติเฉพาะที่ได้จากการสัมมนา TESOL ในปี ค.ศ. 1960 (Croft. 1972 :20) มีดังนี้

2.1.1 สามารถพูดและเขียนภาษาอังกฤษได้ในระดับที่จะเป็นแบบอย่าง การใช้ภาษาอังกฤษที่เหมาะสม มีความถูกต้องและคล่อง

2.1.2 มีประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาชาติกำเนิด หรือ ภาษาที่หนึ่งของนักเรียนรวมถึงภาษาท้องถิ่นด้วย เพื่อนำมาสัมพันธ์กับภาษาอังกฤษซึ่งจะเป็นภาษาใหม่ของนักเรียนด้วย

2.1.3 มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ภาษา ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัยของผู้เรียน

2.1.4 เข้าใจหลักการสอนภาษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่เรียนแต่ละระดับ

2.1.5 มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและเทคนิคการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.2 คุณสมบัติเฉพาะของครูสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่ Mary Finocchiaro และ Michael Bonomo ดัดแปลงมาจากแนวทางของ Steering Committee of the Modern Language

Association (Finocchiaro and Bonoma. 1973 : 28-29) ซึ่งแบ่งออกเป็นคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ กัน มีตั้งแต่ระดับพอใช้ได้ ระดับดีและระดับดีเยี่ยมผู้ที่จะเป็นครูสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาเป็นภาษาต่างประเทศ ควรมีคุณสมบัติอย่างน้อยที่สุดในระดับพอใช้ได้ของคุณสมบัติแต่ละด้าน และควรพยายามปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอเพื่อให้ถึงระดับดีเยี่ยม สำหรับระดับพอใช้ได้ในแต่ละคุณสมบัติด้านต่าง ๆ กัน มีดังนี้

2.2.1 คุณสมบัติในด้านทักษะการฟัง สามารถฟังเจ้าของภาษาพูดภาษา อังกฤษ เกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปในจังหวะช้า ๆ เน้นตรงประเด็นที่สำคัญ ๆ ได้เข้าใจ

2.2.2 คุณสมบัติในด้านทักษะการพูด สามารถพูดเกี่ยวกับเรื่องที่เตรียมมาได้ โดยใช้สำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้บ่อยๆ ได้โดยไม่มีที่ผิดที่เห็นได้ชัดและสามารถออกเสียงได้เป็นที่เข้าใจ

2.2.3 คุณสมบัติในด้านทักษะการอ่าน สามารถอ่าน และ จับใจความจากข้อความเกี่ยวข้องกับเรื่องในชีวิตประจำวัน ที่ไม่มีศัพท์เทคนิคได้โดยต้องแปลอังกฤษเป็นไทย

มิลเลอร์ (Miller. 1987 : 40-41) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูภาษาอังกฤษที่ดีว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความกระตือรือร้นในการสอน ปัจจัยสำคัญที่สุดของการสอน คือ ตัวครูและวิธีการสอนของครู อันจะทำให้นักเรียนมีปฏิกิริยาโต้ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษ และเพื่อประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

2. มีความคิดสร้างสรรค์ การสอนจะต้องมีมากกว่าใช้หนังสือ ทำแบบฝึกหัดและปฏิบัติตามคู่มือครูที่เขียนโดยคนอื่น นักเรียนจะรู้สึกเบื่อที่จะต้องทำแบบฝึกหัดที่เขาไม่สนใจ คาคควรหากิจกรรมมาช่วยให้นักเรียนสนใจทำแบบฝึกหัด มีวิธีการมากมายที่ครูจะนำไปใช้ได้ เช่น เกม เพลง กิจกรรมการแก้ปัญหา หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะที่เขาได้เรียนรู้มาแล้ว

3. มีอารมณ์ขัน อารมณ์ขันของครูจะช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด และลดความกังวลใจให้กับนักเรียน ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันเพิ่มขึ้นเพราะได้หัวเราะด้วยกัน นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน การเรียนการสอนก้าวหน้ายิ่งขึ้นเพราะนักเรียนไม่กลัวที่จะตอบผิดหรือพูดน้อยลง

4. ทักทายนักเรียน การพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนจะทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และท้าทายให้นักเรียนโต้ตอบด้วยภาษาอังกฤษเช่นกัน เนื่องจากการใช้ภาษาคำวย

ทิพวัลย์ มาแสง (2532 : 8-12) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติ ความสามารถของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ควรเรียนรู้และควรทราบเป็นพื้นฐานดังนี้

1. คุณสมบัติและความสามารถ

1.1 ทางด้านภาษา (Language) ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องของเสียงและการออกเสียง (Pronunciation) ก็จะต้องออกเสียงได้อย่างถูกต้อง การฟัง (Aural comprehension) จะต้องฟังและเข้าใจเนื้อความนั้น ๆ การพูด (Speaking) จะต้องพูดได้อย่างถูกต้องชัดเจน การอ่าน (Reading comprehension) อ่านแล้วรู้เรื่องและสามารถเข้าใจทันที การเขียน (Writing) จะต้องเขียนประโยค และข้อความถูกต้อง การวิเคราะห์คำศัพท์ต่าง ๆ (Language analysis) จะต้องสามารถวิเคราะห์คำต่าง ๆ ได้

1.2 ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี (Culture) ครูจะต้องมีความรู้ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีของเจ้าของภาษาพอสมควรแก่การสอน

2. จิตวิทยาในการเรียนรู้ภาษา

2.1 ภาษาเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ ความคิดพื้นฐานประการแรกที่ต้องเข้าใจก็คือ ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ มิใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเหมือนกับความเร็วเติบโตของร่างกายของมนุษย์ ซึ่งเจริญเติบโตและพัฒนาขึ้นตามลำดับ เช่น คลาน นั่ง ยืน เดิน ฯลฯ

2.2 ภาษาที่พูดออกมาจะต้องอาศัยความเร็ว และความพร้อมของอวัยวะออกเสียงในร่างกายประกอบกัน เช่น ลำคอ ลิ้น ใต้เพดาน ฟัน ปุ่มเหงือก ริมฝีปาก เป็นส่วนประกอบ ซึ่งผิดกับความเจริญด้านร่างกาย เด็กปกติที่เกิดมาเมื่อถึงกำหนดระยะหนึ่งเด็กจะยืนและเดินได้เอง สมมติว่าเอาเด็กไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีการใช้ภาษาพูดเด็กจะพูดไม่ได้ ถึงจะพูดออกมาก็ไม่ใช่ภาษา เพราะภาษานั้นเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้ในการสื่อความหมาย และใช้พูดติดต่อกับคนที่อยู่ในสังคมเดียวกัน การเรียนรู้ทางภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาของตนเอง (Mother tongue) หรือภาษาที่สอง (Second Language) ทักษะต่าง ๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นตามลำดับคือ ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ส่วนภาษาต่างประเทศต้องมีการแนะนำ และความเจริญทางภาษานี้จะควบคู่ไปกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนรู้ได้พบเห็น

2.3 ความพร้อมทางร่างกายและอารมณ์กับการเรียนรู้ภาษาทุกอย่างดังกล่าวนั้น ความพร้อมทางร่างกายก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ภาษา เด็กที่มีอวัยวะในการออกเสียงเช่น ลิ้น ฟัน จมูก หรือมีอวัยวะรับฟังที่ไม่สมบูรณ์จะทำให้การเรียนรู้ภาษาค่อยไปกว่าเด็กปกติตามปกติเด็กจะเรียนรู้ภาษาของตนและสามารถพูดได้เป็นถ้อยคำ ตั้งแต่อายุ 1-6 ปี จะใช้ภาษาได้เจริญรวดเร็วกว่าระยะใด ๆ ในชีวิต

2.4 การใช้ภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) การเรียนภาษาต่างประเทศจะเรียนเมื่อใดก็ได้ ถ้าผู้เรียนมีความสนใจ มีความพร้อม เอาใจใส่ แต่ข้อเสียมีอยู่ว่า ถ้าเริ่มเรียนอายุนาน ๆ จะเสียเปรียบผู้เริ่มเรียนอายุน้อย เพราะนิสัยในการใช้ภาษาคิดเน้น การเรียนรู้ภาษานั้น ผู้ที่ใช้เวลาในการเรียนและการฝึกฝนมากกว่าย่อมจะได้เปรียบผู้ที่ใช้เวลาในการเรียนและการฝึกฝนน้อยกว่าเป็นธรรมดา

3. ระดับของผู้เรียนภาษาอังกฤษ

ระดับของผู้เรียนภาษาอังกฤษพอจะแบ่งได้คร่าวๆ ออกเป็นสามระดับ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะได้ทราบว่านักเรียนของตนมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับไหนจะได้จัดบทเรียนและดำเนินการสอนได้ถูกต้องเหมาะสม

3.1 ผู้เรียนภาษาในระยะแรกเริ่มหรือขั้นเริ่มต้น (Beginner) นั้นเริ่มต้นแต่ขั้นที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษมาก่อนเลยจนถึงขั้นเริ่มเรียนพอรู้บ้างเล็กน้อย อาจเทียบได้กับขั้น Primary หรือชั้นประถมศึกษา

3.2 ผู้เรียนภาษาในระยะที่พอรู้ภาษาอังกฤษมาบ้าง พอสมควร (Intermediate) ซึ่งอาจเทียบได้กับขั้น Secondary หรือชั้นมัธยมศึกษา

3.3 ผู้เรียนภาษาในขั้นสูง (Advance) ซึ่งอาจเทียบได้กับชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นสูงกว่าชั้นไป

กล่าวโดยสรุป ครูสอนภาษาอังกฤษจะเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และมีทักษะจิตวิทยาในการสอนได้อย่างดีและเหมาะสมกับเนื้อหาและสถานการณ์ดังกล่าว กานดา ณ กลาง (2515 : 18) ได้กล่าวเน้นว่า ครูสอนภาษาอังกฤษควรมีความรู้ภาษาอังกฤษดีและมีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นสำหรับครูสอนภาษาทุกคนที่จะต้องใฝ่หาความรู้ และนำมาเป็นแนวปฏิบัติ

บลูม (Bloom.1976 :115-126) ได้กล่าวถึงคุณภาพการสอนที่ดีของครูว่า มีลักษณะ 15 ประการ ดังนี้คือ

1. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม
2. การให้แรงเสริมที่สอดคล้องกับผู้เรียน
3. การค้นหาข้อมูลย้อนกลับ และแก้ไขข้อบกพร่อง
4. การวางแผน เตรียมการสอน และความพร้อมของครู
5. ผู้เรียนมีความเข้าใจจุดมุ่งหมาย และขั้นตอนในการทำงาน
6. การลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก
7. ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม
8. การเปลี่ยนแปลงกิจกรรม
9. การใช้เทคนิคการสอนที่น่าสนใจ
- 10 การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
11. การควบคุมอารมณ์ของครู
12. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา และความรู้ในเรื่องที่สอน
13. การให้ค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากเรื่องที่เรียนในชั้น

14. การเน้นการปฏิบัติควบคู่กับเนื้อหาวิชา

15. ความสามารถในการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ

นอกจากนี้ เสาวลักษณ์ เสือเพชร (Saowalak Suapechra. 1980 : 91-96) ได้กล่าวถึง มาตรฐานที่ใช้ในการประเมินการสอนภาษาต่างประเทศของครูว่า คุณสมบัติของครูที่จะทำให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จ จะต้องประกอบไปด้วยด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านตัวครู

1.1 การวางแผนการสอนและลำดับขั้นในการสอน

1.1.1 ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงโครงสร้างให้เป็นไปตามขั้นตอน

1.1.2 การจัดชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างนักเรียนด้วยกัน และระหว่างครูกับนักเรียน

1.1.3 นักเรียนควรเข้าใจจุดหมายของการเรียนอย่างชัดเจน

1.1.4 ครูควรเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอ และ ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน

1.1.5 ครูควรเข้าใจถึงวิธีการใช้อุปกรณ์ และสามารถใช้ได้ทันทีที่ต้องการ

1.2 การนำเสนอบทเรียน

1.2.1 ครูควรพูดภาษาให้เป็นไปตามธรรมชาติและความเร็วปกติ

1.2.2 จำนวนการพูดของครูควรน้อยลง

1.2.3 ครูควรทบทวนและฝึกทักษะการพูดโดยการถามคำถาม

1.2.4 คำสั่งและคำอธิบายต่าง ๆ ควรชัดเจนตรงจุด

1.2.5 ครูควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และประยุกต์ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน

1.2.6 ครูควรใช้เวลาในห้องเรียนให้น้อยที่สุด ในการอ่านในใจและการเขียน

1.2.7 ครูควรเขียนกระดานให้น้อยที่สุด

1.3 แรงจูงใจ

1.3.1 ครูควรทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ ระหว่างที่มีการฝึก การกระทำซ้ำ การเสนออุปกรณ์ใหม่ ๆ และอื่น ๆ

1.3.2 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกล้า ในการมีส่วนร่วม ทั้งการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาหรือท่าทาง

1.3.3 ครูควรยิ้มให้คำชม และมีอารมณ์ขันตลอดเวลา การให้คำชมของครูควรมีลักษณะต่าง ๆ กัน และอาจจะไม่ใช่คำพูดก็ได้

1.3.4 ครูควรกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยการสอนถึงวัฒนธรรมทางภาษา

1.4 บุคลิกภาพของครู

1.4.1 ครูควรให้ความอบอุ่นและเป็นกันเอง

1.4.2 ครูควรอธิบายอย่างชัดเจน ชัดเจน และตรงกับความต้องการของนักเรียน ในสถานการณ์การเรียนการสอน

1.4.3 เกียรติของครูควรชัดเจนและดังพอให้ได้ยินทั่วทั้งชั้น

1.4.4 ครูควรมีความคล่องตัวและใช้ท่าทางท่าประกอบ

1.4.5 ครูควรมีความรู้อย่างลึกซึ้งและกระตือรือร้น

1.4.6 ครูควรเดินไปมาให้ทั่วห้อง ไม่ยืนนิ่งอยู่กับที่

1.4.6 ครูควรคุมระเบียบวินัยในชั้นเรียนได้

1.5 การทดสอบ ครูควรประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่าเข้าใจหรือไม่ โดยการถามคำถามด้วยปากเปล่า หรือการเขียนตอบ

1.6 การแก้ไขคำผิด ครูควรฟัง และ ระวังการออกเสียงผิดของนักเรียนแก้ไขคำผิดของนักเรียนอย่างมีเทคนิค ครูควรใช้สายตาตรวจดูพฤติกรรมของนักเรียนและแก้ไขคำผิดของนักเรียนทันที

1.7 การให้การบ้าน การให้การบ้านของครูต้องแน่ใจว่า จะสามารถช่วยให้นักเรียนบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนได้

2. ด้านตัวนักเรียน

2.1 เจตคติและแรงจูงใจ

2.1.1 นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนไปในชั้นเรียนได้

2.1.2 นักเรียนสามารถให้ความร่วมมือกับครูได้เป็นอย่างดี โดยไม่เฉื่อยชาหรือไม่จริงใจ

2.1.3 นักเรียนสามารถแสดงท่าทางตอบคำถามของครูได้ แสดงว่าเข้าใจสิ่งที่เรียนไปแล้วได้

2.2 ความรู้ความเข้าใจ

2.2.1 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามของครูได้

2.2.2 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถมีส่วนร่วมกิจกรรม ในชั้นเรียนได้ และทำตามคำสั่งของครูได้

2.3 ระเบียบวินัยในชั้นเรียน

2.3.1 ชั้นเรียนไม่ควรมีเสียงดังรบกวน หรือยุ่งยากสับสน

2.3.2 พฤติกรรมของนักเรียนควรถูกดำเนินน้อยที่สุด

2.4 บรรยากาศทั่วไป

2.4.1 บรรยากาศในชั้นเรียนควรจะอบอุ่น มีความเป็นกันเอง และเป็นประชาธิปไตย

2.4.2 ห้องเรียนควรมีระเบียบเรียบร้อยดี

2.4.3 นักเรียนควรสนุกสนานกับถาวรณการการเรียนการสอนสำหรับ วิธีการที่ใช้ในการสอนนั้น ควรใช้วิธีการสอนแบบผสมผสาน (Eclectic Method) ซึ่งควรจะประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัย จุดมุ่งหมาย ความสนใจ และความสามารถของนักเรียนเป็นสำคัญ

สรุปคุณสมบัติของครูสอนภาษาอังกฤษนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนที่ดีต่าง ๆ และพฤติกรรมการสอนที่ดีนั้น ครูควรใช้พฤติกรรมทางอ้อมในการสอนให้มากที่สุด เช่น ครูที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตย ครูให้การยอมรับหรือมีความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ครูยกย่องชมเชยให้กำลังใจนักเรียน ครูแสดงการยอมรับความคิดคำพูดของนักเรียนและครูถามให้นักเรียนตอบเป็นต้น ครูที่ใช้พฤติกรรมทางอ้อมมากกว่าทางตรงในการสอนนั้น จะช่วยสร้างเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (Flanders. 1966 : 50-65)

2. วิธีสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา

วิภาดา ประสารทรัพย์ (2542: 17,58) และ กาญจนา จันทะดวง (2542 : 23-27) ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนไว้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (The Grammar – Translation Method) วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลนี้มีมานาน จะสอนโดยมุ่งเน้นการแปลประโยค ฝึกอ่าน เขียนตัวอย่างประโยค ท่องจำกฎเกณฑ์หลักภาษาตลอดจนข้อยกเว้นต่าง ๆ จะประกอบด้วย กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ชุดของคำศัพท์และประโยคเพื่อฝึกแปล จากภาษาต่างประเทศที่เรียนหรือภาษาเป้าหมาย (Target language) เป็นภาษาแม่ (Mother tongue) โดยฝึกท่องจำกฎเกณฑ์และคำศัพท์เหล่านั้น เพื่อใช้ในการแปล มาสู่ภาษาแม่ของนักเรียนจนเป็นที่เข้าใจ

1.1 ลักษณะสำคัญ

1.1.1 มุ่งเน้นการอ่านเขียนมากกว่าการฟัง - พูด

1.1.2 มุ่งเน้นการเรียนรู้ภาษา เพื่อให้สามารถอ่านเรื่องราวที่เขียนในภาษาที่เรียนให้เข้าใจ

1.1.3 มุ่งเน้นความถูกต้องแม่นยำในการแปลภาษา

1.1.4 ภาษาที่ใช้ในชั้นเรียนส่วนใหญ่เป็นภาษาแม่

1.1.5 การสอนไวยากรณ์เริ่มจากการสอนกฎเกณฑ์และข้อยกเว้นต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนฝึกจำก่อน แล้วจึงนำกฎเกณฑ์ไปฝึกใช้สร้างประโยค

1.1.6 การสอนคำศัพท์ เน้นให้นักเรียนท่องจำความหมาย

1.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2.1 ครูให้นักเรียนอ่าน เรื่องราวเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียน

1.2.2 เมื่อพบศัพท์ใหม่ครูจะบอกความของคำศัพท์จากภาษาต่างประเทศที่เรียน เป็นภาษาแม่

1.2.3 เมื่อพบรูปประโยคในเนื้อเรื่องที่อ่าน ครูจะนำบางประโยคมาอธิบายกฎเกณฑ์ทางหลักภาษาให้นักเรียนทราบ

1.2.4 ครูอาจจะถามนักเรียนในภาษาแม่ว่ามีส่วนใดอีกบ้างที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ เพื่อครูจะได้อธิบายเพิ่มเติม

1.2.5 ครูถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

1.2.6 ครูให้แบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับคำศัพท์

2. วิธีสอนแบบตรง (The Direct Method) วิธีสอนแบบตรงเป็นที่นิยม เนื่องจากผู้คนเริ่มสนใจในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศ มุ่งให้นักเรียนพูดภาษาต่างประเทศที่เรียนได้จริง ๆ โดยปราศจากการแปล เน้นภาษาที่ใช้ในการพูดติดต่อสื่อสารแบบเจ้าของภาษาต่างประเทศพูดจริง ๆ ในชั้นเรียนตามวิธีสอนแบบนี้ จะไม่ใช้ภาษาแม่เลยเพื่อนักเรียนจะได้ฟัง พูด อ่าน เขียน และคิดเป็นภาษาต่างประเทศ โดยไม่ผ่านขั้นตอนของการแปล

2.1 ลักษณะสำคัญ

2.1.1 มุ่งเน้นการสอนพูด มากกว่าทักษะอื่น ๆ

2.1.2 ในชั้นเรียน ไม่มีการใช้ภาษาแม่ของนักเรียนเลย

2.1.3 การนำเสนอคำศัพท์ใหม่ จะไม่ใช้การแปลเป็นภาษาแม่ของนักเรียน แต่จะใช้วิธีการอื่นแทน

2.1.4 การสอนกฎเกณฑ์ไวยากรณ์จะเสนอโดยใช้ภาษาพูดเป็นสื่อ

2.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง / บทสนทนาเป็นภาษาต่างประเทศ

2.2.2 เมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ยาก ครูอาจบอกความหมายโดยใช้ท่าทางหรือรูปภาพ

2.2.3 ครูถามคำถาม หรือเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราวที่เรียน แต่ต้องพูดภาษาต่างประเทศที่เรียนเท่านั้น

2.2.4 หากนักเรียนออกเสียงผิด หรือ ตอบคำถามผิด ครูจะแก้ไขโดยการพูดสิ่งที่ถูกต้อง

3. วิธีสอนแบบฟัง – พูด (The Audio – Lingual Method) วิธีสอนแบบฟัง-พูดใช้ในการพูดไม่ใช้การเขียน ภาษาคือสิ่งที่ทำงานเป็นนิสัย การสอนภาษาไม่ใช้การสอนเกี่ยวกับภาษา ภาษาคือสิ่งที่เจ้าของภาษาใช้พูดกันจริง ๆ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ มีการฝึกเปรียบเทียบระบบเสียง โครงสร้าง และความหมายของภาษาแม่ และภาษาต่างประเทศที่เรียน ฝึกเลียนแบบให้ชำนาญจนกว่าการพูดภาษาเป็นไปแบบอัตโนมัติ

3.1 ลักษณะสำคัญ

3.1.1 เน้นทักษะฟัง – พูดก่อน แล้วตามด้วยการสอนทักษะอ่าน - เขียน

3.1.2 การสอนจะเน้นให้นักเรียนฝึกรูปประโยค

3.1.3 มีการเปรียบเทียบความเหมือน และความต่างระหว่างภาษาแม่ และภาษาต่างประเทศที่เรียน

3.1.4 เน้นการใช้สื่อประกอบการสอน

3.1.5 ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการฝึกภาษาแก่นักเรียน

3.1.6 การสอนในห้องเรียน เน้นการโต้ตอบระหว่างครู และนักเรียน

3.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.1 ครูให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงบทสนทนา หรือครูอาจจะอ่านให้ฟังโดยนักเรียนไม่ต้องเปิดหนังสือ

3.2.2 ครูให้นักเรียนพูดตามแถบบันทึกเสียง หรือครู ที่ ละประ โยคหรือทีละตอนไม่ยาวจนเกินไป โดยให้นักเรียนฝึกพูดพร้อมกันทั้งชั้น เป็นกลุ่ม และสุ่มเรียกนักเรียนฝึกพูดเป็นรายบุคคล

3.2.3 ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาพร้อมกันทั้งชั้น

3.2.4 ให้นักเรียนฝึกคัดแปลงบทสนทนา

3.2.5 ครูสอนคำศัพท์จากบทสนทนา โดยใช้สื่อการสอนช่วย

3.2.6 มีการเล่นเกมทางภาษาแทรกกระหว่างเรียน แต่เป็นเกมที่เน้นการฝึกพูดปากเปล่า เพื่อให้นักเรียนจำคำศัพท์และโครงสร้างให้แม่นยำขึ้น

4. วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory) นักภาษาศาสตร์ นอม ชอมสกี (Noam Chomsky) มีความคิดว่า ภาษาไม่ใช้การฝึกโครงสร้างภาษาจนเป็นนิสัย การฝึกภาษามีใช้ฝึกเพียงเพื่อให้แสดงพฤติกรรมทางภาษาออกมา แต่ต้องเป็นการฝึกอย่างเข้าใจความหมาย ให้ความสำคัญกับการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ทางภาษา คำศัพท์ แก่ผู้เรียนไปทีละเล็กทีละน้อย จนมีความสามารถรับรู้และสร้างสรรค์ภาษาออกมาได้ วิธีสอนแบบนี้ให้ความสำคัญและเน้นความเข้าใจกฎเกณฑ์เพื่อนำไปสู่การใช้ภาษาไม่ใช้การท่องจำเพื่อแปล

4.1 ลักษณะสำคัญ

4.1.1 เน้นการฝึกทักษะ ฟังพูดอ่านและเขียน โดยจะเอาทักษะใดขึ้นก่อนก็ได้

4.1.2 สอนกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ โดยใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ช่วย

4.1.3 ไม่เน้นการท่องจำแบบความหมาย แต่เน้นว่าการฝึกของนักเรียนต้องมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษา

4.1.4 บทเรียนจัดลำดับตามความง่ายของโครงสร้างทางภาษาและคำศัพท์ โดยเรียงจากง่ายไปหายาก

4.1.5 แบบฝึกหัดเน้นเรื่องการสังเคราะห์ ให้นักเรียนใช้ความสามารถตอบ / แก้ปัญหา จากความรู้ความเข้าใจทั้งหมดด้วยตนเอง

5. วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อมุ่งเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ๆ มีแนวคิดว่าเป็นเป้าหมายของการเรียนการสอนภาษา เพื่อพัฒนาความสามารถทางการสื่อสาร เพื่อที่จะใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมนั้น ประกอบด้วย

1. ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์

2. ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์สังคม

3. ความสามารถด้านการสัมพันธ์ของข้อความ

4. ความสามารถทางด้านกลวิธีในการสื่อความหมาย

5.1 ลักษณะสำคัญ

5.1.1 มุ่งเน้นการนำภาษาไปใช้จริง (USE) มากกว่าการสอนวิธีการใช้ภาษาตามหลักภาษา (Usage)

5.1.2 มุ่งเน้นการเรียนการสอนทั้ง 4 ทักษะ แบบบูรณาการ (Integrated Skills)

5.1.3 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีบทบาทในการฝึกภาษาเป็นสำคัญ

5.1.4 มุ่งเน้นการสอนหน้าที่ทางภาษา (Functions) มากกว่าการสอนรูปแบบทางภาษา (forms)

5.1.5 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญของวิธีการสอนแบบนี้ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกิจกรรมต้องเป็นไปเพื่อการสื่อสาร

5.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน

เป็นแนวคิด (Approach) มากกว่าเป็นรูปแบบวิธีการสอน (Method) ดังนั้นจึงอาจจะไม่มีรูปแบบการสอนที่เป็นสูตรสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขึ้นตอนการเรียนการสอนที่สำคัญ

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation or introducing new language) มักเริ่มจากทักษะในการรับฟัง

2. ขั้นการฝึก (Practice / controlled practice) เน้นความถูกต้องของเนื้อหาภาษาเป็นสำคัญ

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร (Production / free practice) เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างอิสระ

6. วิธีสอนตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ (The Natural Approach) เป็นวิธีการสอน นักเรียนเรียนรู้ภาษาที่ตนเองจะเรียน อย่างเป็นธรรมชาติก่อนที่จะพวกเขาจะเรียนรู้ แม้ นักเรียนจะได้รับการป้อนข้อมูลทางภาษาที่สามารถเข้าใจได้ แต่ถ้านักเรียนมีความวิตกกังวล ขาดแรงจูงใจ และขาดความเชื่อมั่นในการเรียนภาษาที่สอง จะส่งผลทางลบโดยตรงต่อการเรียนของนักเรียน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้สนุกสนานปราศจากความเครียด ไม่ทำโทษเมื่อนักเรียนทำข้อผิดพลาดทางภาษา

6.1 ลักษณะสำคัญ

6.1.1 การเรียนการสอนเน้นการให้ข้อมูลทางภาษาที่มีความหมายต่อนักเรียน

6.1.2 นักเรียนจะไม่ถูกบังคับให้พูด

6.1.3 การเรียนการสอนตามวิธีนี้เน้นการสร้างแรงจูงใจ (Motivation)

6.1.4 เป็นวิธีการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centered)

6.1.5 เน้นการสอนภาษาแบบการรับรู้ภาษามากกว่าการเรียนรู้ภาษา

7. วิธีสอนตามแนวแนวคิดทฤษฎีภาษายุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ยุคหลังสมัยใหม่เป็นยุคมิติของความแตกต่างทางวัฒนธรรมต่อเนื่องมาจากยุคหลังอุตสาหกรรมใหม่ เน้นความแตกต่าง ความไม่ต่อเนื่อง และการไม่ย้อนกลับของวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม มีการกลมกลืนและหลอมรวมของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน กล่าวถึงสิทธิของสตรี (women's right) การศึกษาในเรื่องของเพศและความเท่าเทียมกันทางสังคม ยุคนี้เป็นยุคที่เลิกเชื่อถือในเรื่องของความเป็นสากลของภาษาและวัฒนธรรม หรือการแยกส่วนย่อย ๆ ของภาษา เป็นยุคสมัยของการอ่านที่มากับสื่อในรูปแบบที่หลากหลาย เน้นการตีความสิ่งที่อ่าน การอ่านเพื่อหาสัมพันธภาพ (intertextualities) และการอ่านในลักษณะของการใช้หลายศาสตร์ หรือข้อความรู้ในต่างสาขา (intersubjectivities) เป็นยุคสมัยที่ไม่ยึดติดกับความคิดเดียวว่าถูกต้อง มีการสร้างข้อสรุปนานาประการเพื่ออธิบายข้อความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่และเกิดขึ้นใหม่ และไม่เชื่อเพียงความคิดหรือข้อสรุปเดียวว่าถูกต้อง จะมีการเสนอความคิดทั้งในแง่มุมที่เห็นด้วยและขัดแย้งในทุกประเด็น แนวคิดในเรื่องของภาษาจึงแตกต่างออกไป ภาษาไม่ใช่รูปแบบและอยู่ในขอบเขตอีกต่อไป ภาษาตามความหมายของ มอฟเฟตต์ (Moffett, 1968) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ภาษาเป็นสิ่งที่เลื่อนไหล และเป็นสิ่งที่บ่งบอกอุดมการณ์ วัฒนธรรม แนวความคิดและแนวทางเพื่อการปฏิบัติในสังคม

จากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการในแนวทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผนวกกับแนวคิดของยุคปฏิฐานนิยม (Positivism) กับยุคหลังปฏิฐานนิยม (Post-Positivism) ซึ่งจาคอบส์และฟาร์เรล (Jacob & Farrel, 2001) สรุปไว้ดังนี้

ประเภทและคุณลักษณะเฉพาะของตัวบท ตัวอย่างเช่น ในการเลือกใช้คำ การใช้วาทกรรมทางภาษาและการวางโครงเรื่อง

9. เน้นในเรื่องการสื่อความหมายมากกว่าการท่องจำหรือกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์

10. เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากกว่าเน้นการสอบวัดความรู้

แนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน 8 ประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นนิติบุคคล (Learning Autonomy) ตามแนวคิดของไวโกตสกี (Vygotsky's, 1978) ผู้เรียนจะต้องมีความตั้งใจในการเรียนและต้องบังคับตนเอง การเป็นนิติบุคคลของผู้เรียนในที่นี้หมายถึงสามารถเลือกสิ่งที่ต้องการเรียน วิธีการเรียนและในขณะเดียวกันต้องมีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองและของผู้อื่นที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย ผู้เรียนใช้จุดแข็งของตนเองมาเป็นประโยชน์ในการเรียนและเพื่อการแก้ไขจุดอ่อนของตนเอง แรงจูงใจภายในผู้เรียนมีความสำคัญมากที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและเป็นไปตามแนวของประชาธิปไตย ที่ว่านักเรียนมีสิทธิและมีหน้าที่รับผิดชอบในการเรียน

จะเห็นว่าการเรียนการสอนแบบนี้เน้นบทบาทของผู้เรียน กระบวนการมากกว่าผลที่ได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนของตนเองและการเรียนเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็คือ การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในกลุ่มย่อย หรือเป็นคู่ การทำเช่นนั้นจะช่วยลดบทบาทการที่ต้องพึ่งครูลงและผู้เรียนมาช่วยกันสร้างความรู้หรือดึงความรู้จากที่แต่ละคนมีอยู่มารวมกันโดยมีครูเป็นผู้ช่วย การได้มาของความรู้จะเป็นสองทางคือ ได้จากผู้เรียนเองและได้จากผู้สอน นอกจากนั้นให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสืออย่างกว้างขวางและอ่านเพิ่มมากขึ้น โดยเลือกตามความสนใจและเหมาะสมกับระดับและความสามารถของตน ส่วนการวัดการประเมินผลการเรียนนั้นให้สนับสนุนให้ผู้เรียนตั้งเกณฑ์การประเมินความสำเร็จของตนเอง โดยไม่ต้องรอการประเมินผลจากผู้สอน ซึ่งถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญที่สุดในห้องเรียนก็ตาม วัตถุประสงค์คือให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางความรู้ให้มากที่สุด และตั้งค่านิยมในการหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมั่นใจและแสดงบทบาทและมีความรับผิดชอบต่อการเรียน

2. การเรียนการสอนแบบความร่วมมือ (Cooperative Learning) แนวการสอนแบบนี้พัฒนามาจากหลากหลายแนวคิดและใช้หลายเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอน และเน้นให้คุณค่าในเรื่องของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน โดยผู้สอนใช้กิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบที่จะให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

แนวคิดในการสอนแบบนี้จะมีส่วนเหมือนกับแนวการสอนแบบผู้เรียนเป็นนิติบุคคล คือ การที่ผู้เรียนต้องรับผิดชอบในการเรียนของตนเองเน้นกระบวนการเรียน ผู้เรียนทำงานร่วมกันและต้องอธิบายในกลุ่มถึงที่มาของคำตอบทั้งหลาย การสอนแบบนี้ส่งผลดีในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน

ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน สร้างความรู้สึกร่วมกันในการทำงานให้สำเร็จซึ่งทุกคนในกลุ่มต้องมีความรับผิดชอบในงานของตนเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม แนวการสอนแบบนี้จำเป็นต้องมีการฝึกฝนผู้เรียนในเรื่องทักษะการทำงานกลุ่ม การแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ การจัดแย้ง การขอความช่วยเหลือ การอธิบาย ผู้เรียนบางคนอาจไม่คุ้นเคยกับวิธีทำงานทางวิชาการร่วมกับผู้อื่นเช่นนี้มาก่อน แนวการสอนแบบนี้ถือว่าเป็นประโยชน์มากเพราะสามารถนำวิธีการไปใช้ในชีวิตประจำวันและการร่วมงานกับผู้อื่นในอนาคต

การสอนแบบความร่วมมือนี้เน้นกิจกรรมที่มีความหมายตามสภาพการที่เป็นจริงเช่นให้กลุ่มไปสัมภาษณ์และนำผลการสัมภาษณ์มาเขียนรายงาน แนวการสอนเน้นการปฏิบัติ แนวคิดทฤษฎีและค่านิยมในการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งสร้างให้เห็นถึงคุณค่าของการแข่งขันในสังคม การใช้โครงการ (project work) เป็นกิจกรรมในการทำงานร่วมกันช่วยทะลایกำแพงห้องเรียน โดยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงห้องเรียนกับโลกกว้างเข้าด้วยกัน (Freire, 1970) วัตถุประสงค์ของการเรียนก็เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันมากกว่าการเรียนรู้เพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง

3. การบูรณาการหลักสูตร (Curricular Integration) การบูรณาการหลักสูตรก็เพื่อที่จะแก้ปัญหการเรียนรู้ประเภทแยกส่วนในแต่ละรายวิชาและเมื่อเรียนจบชั่วโมงก็จบวิชาและเริ่มเรียนวิชาใหม่ เปิดหนังสือเล่มใหม่ต่อไป ทำให้ขาดการต่อเนื่อง บูรณาการในรายวิชา ในความเป็นจริงของการปฏิบัติงานหรือการแก้ปัญหาจำเป็นต้องใช้หลายวิชา แนวการสอนแบบนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มีจุดประสงค์ให้การเรียนที่มีความหมายมากขึ้นและเกิดทักษะในการวิเคราะห์ในรูปแบบขององค์รวม (holistic manner)

แนวทางการสอนแบบนี้จะเน้นในเรื่องของการเรียนในส่วนรวมไปหาส่วนย่อย (whole-to-part) แทนการเรียนจากส่วนย่อยไปส่วนรวม (part-to-whole) เช่น การบูรณาการวิชาสังคมเรื่องการเปลี่ยนของสังคมโลกเข้ากับวิชาวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีและวิชาภาษา โดยให้ผู้เรียนได้อ่านค้นคว้าและเขียนรายงาน เป็นต้น แนวการสอนแบบบูรณาการนี้จะใช้มากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย แนวคิดที่ว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการหาความรู้ การเรียนภาษาจึงเป็นการเรียนรู้วิชาการด้านต่าง ๆ โดยผ่านตัวสัญลักษณ์ทางภาษาไม่ได้เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวภาษาเท่านั้น

4. การเน้นความหมาย (Focus on Meaning) การวิจัยทางจิตวิทยาการรับรู้ (cognitive psychology) พบว่าผู้เรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีการเชื่อมโยงและสะสมความรู้เอาไว้อย่างมีความหมาย ขณะที่การเรียนรู้จากการท่องจำและจากการพูดซ้ำ ๆ เป็นการเรียนรู้ในระยะสั้น ๆ (short-term learning) เพื่อเป็นการขยายการเรียนรู้ระยะสั้นเป็นการเรียนรู้แบบระยะยาว (long-term learning) จึงจำเป็นต้องเน้นในเรื่องการรับรู้และเข้าใจสาระของภาษาที่ผู้เรียนต้องใช้เพื่อการสื่อสาร สอดลิเคย์ และแมทธิเอสเซน (Holliday & Matthiessen, 1999) ได้กล่าวถึงเรื่องความหมาย (meaning) ว่าหมายถึง

ความเข้าใจคำและตัวบททั้งหมด (whole text) เท่า ๆ กับความเข้าใจเหตุการณ์และสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

แนวการสอนแบบนี้เห็นขัดแย้งกับแนวการสอนของนักจิตวิทยาด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการฝึกซ้ำ ๆ แนวการสอนแบบนี้เห็นว่าการเรียนรู้อย่างมีความหมายเป็นการเรียนรู้ที่แท้จริงของมนุษย์ ความหมายจะเกิดขึ้นก็เมื่อมีข้อมูลใหม่ไปรวมเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่และสร้างเป็นความรู้ใหม่จากประสบการณ์เดิม ในการสอนภาษานั้นการเรียนจากส่วนรวมไปส่วนย่อย (whole-to-part) เน้นบริบท(contextualization) และคู่ประเภทของตัวบท (genre) จุดประสงค์ของการใช้ภาษาในแต่ละบริบทที่แตกต่างกัน เช่น ตามเนื้อหาสาระ ตามวาระ โอกาส และบุคคล สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกำหนดให้มีการเลือกใช้คำและไวยากรณ์ที่แตกต่างกันออกไป ภาษาแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งมีลักษณะของจัดวางรูปแบบและการใช้วาทกรรมที่แตกต่างกัน ตามแนวคิดของ ฮอลลิเดย์และมาร์ติน (Holliday & Martin, 1993) ภาษามีลักษณะเป็นระบบและเป็นเครือข่าย (network) สามารถนำองค์ประกอบและระเบียบวิธีที่อยู่ในภาษามาสร้างสรรค์เป็นความหมายได้อย่างไม่จบสิ้นและไม่ซ้ำซ้อน

ตามแนวคิดทฤษฎีด้านสังคมวิทยาเห็นว่า ภาษาเป็นเครื่องมือทางสังคมในการสร้างความหมายผู้เรียนต้องคำนึงถึงหน้าที่ตามระบบของภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสังคม แนวการสอนแบบนี้จะมีการวิเคราะห์ตัวบท (text) ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อสารและผู้รับสาร ศึกษาการเลือกใช้คำและรูปแบบของประโยค (Linguistic features) เพื่อให้การสื่อสารนั้นตรงกับความต้องการของผู้สื่อ แนวการสอนแบบนี้เป็นคิดที่ต้องการนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาความล้มเหลวในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมให้กับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือเป็นภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ (English for specific purposes) หรือภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ(English for academics) แนวการสอนจะเน้นการศึกษวิเคราะห์ภาษาตามหน้าที่ เช่น ให้ผู้เรียนอ่านข้อความบนตัวบทโดยระบุวัตถุประสงค์เป้าหมาย หรือหน้าที่ทางสังคมของผู้พูดหรือผู้เขียนในตัวบทนั้น ให้ผู้เรียนศึกษาขั้นตอนในการนำเสนอข้อความ เนื้อหาสาระในตัวบทและให้ศึกษาถึงองค์ประกอบของภาษาและความสัมพันธ์ของตัวบท (intertextuality) ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนได้เลือกใช้เพื่อการสื่อความหมายในงานนั้น

5. ความแตกต่างที่หลากหลาย (Diversity) แนวการสอนแบบนี้เน้นเอาความหลากหลายของผู้เรียนมาเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ผู้เรียนต่างเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา เพศ ฐานะทางสังคม และต่างระดับความรู้ ผู้สอนนำความแตกต่างดังกล่าวมาหาแนวการสอนที่ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ความหลากหลายไม่ถือว่าเป็นอุปสรรคแต่กลับเป็นจุดแข็ง

แนวการจัดการเรียนการสอนยึดหลักการของการบูรณาการทักษะหลายด้าน ลงในกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้งตามหลักการของ multiple intelligence คือให้จัดกิจกรรมการเรียนที่

หลากหลายเพื่อรองรับความแตกต่างและความถนัดเฉพาะทางของผู้เรียนและเหมาะกับรูปแบบการเรียนรู้ เช่น ในการเรียนข้อความรู้หนึ่งนั้นในหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนที่ถนัดดนตรี วาดภาพ การเขียน การอ่าน การวิเคราะห์ปัญหาได้มีโอกาสใช้ความถนัดของตนเองในการทำงาน แนวการสอนจึงยึดแนวการบูรณาการกิจกรรมที่ฝึกทักษะหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การเรียนการสอนเป็นการให้โอกาสทุกคนเป็นการทำงานที่ผู้เรียนทั้งเก่งและอ่อนได้พัฒนาไปด้วยกัน นอกจากผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพของตนยังได้พัฒนาความถนัดของตนให้ดีขึ้นและละเอียดขึ้น ในขณะเดียวกันได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นจากการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความชำนาญต่างกัน

6. ทักษะการคิด (Thinking Skills) ทักษะการคิดเป็นทักษะที่สำคัญมากโดยเฉพาะในสภาพการปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการคิดในระดับที่สูงขึ้น (higher-order-thinking skills) หรือที่เรียกว่า ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์และการคิดเชิงวิเคราะห์ วิจาร์ณ (Paul, 1995) ทักษะการคิดแบ่งแยกได้หลายประเภท เช่น ทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูลในบริบทใหม่ การวิเคราะห์เหตุการณ์สถานการณ์ การสังเคราะห์ข้อมูล การประเมินข้อมูล ทักษะการคิดเป็นทักษะที่จำเป็นมากในการศึกษาในปัจจุบัน เพราะมีข้อมูลข่าวสารมากมายและผู้บริโภคต้องมีวิธีการที่ชาญฉลาดในการประเมินเลือกข้อมูลข่าวสารที่ได้นำเสนอเหล่านั้น

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดทักษะในการคิดจึงเน้นการเชื่อมโยงผู้เรียนกับโลกภายนอก โดยผู้สอนและผู้เรียนเน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สังเคราะห์ประมวลและประเมิน (Freire, 1970) ซึ่งการกระทำเช่นนั้นต้องมีทักษะการคิดในระดับที่สูงขึ้น เน้นกระบวนการคิดอย่างมีคุณภาพมากกว่าผลที่เกิดขึ้นจากวิธีคิด เช่น การคิดเพื่อการแก้ปัญหาและวิเคราะห์สถานการณ์ตามแนวทางอริยสัจ 4 การคิดพิจารณาไตร่ตรองให้ลึกซึ้งตามหลักการโยนิโสมนสิการ (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2533) และแนวทางการสอนแบบอื่น ๆ แนวการสอนแบบนี้จึงไม่ใช่กระบวนการแค่การรวบรวมความรู้แต่เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ในการพัฒนาเพื่อเพิ่มความก้าวหน้าทางการศึกษายิ่งขึ้น

การให้ทำโครงการในกลุ่มย่อยเป็นเป้าหมายหนึ่งของวิธีการฝึกทักษะการคิด ถือว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์มาก เพราะผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อนสอนเพื่อน การรับฟัง การอภิปรายโต้แย้ง การวิพากษ์วิจารณ์ที่สร้างสรรค์ การท้าทายทางความคิด รวมทั้งการวางแผนการทำงานเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

7. การประเมินแบบใหม่ (Alternative Assessment) ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีวิธีการประเมินโดยใช้ข้อทดสอบแบบต่าง ๆ เช่น การเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด การระบุข้อถูกข้อผิด การเติมคำลงในช่องว่าง ซึ่งการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติในชีวิตจริงและการใช้ทักษะการคิดในการดำเนินการหรือการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าการวัดการ

ประเมินผลโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยเพื่อประเมินทักษะการคิดต้องใช้เวลาในการดำเนินการ และการประเมินผลมีลักษณะเป็นอัตวิสัย แต่เริ่มเป็นที่นิยมใช้มากขึ้นในยุคหลังสมัยใหม่ เพราะในการพัฒนาทักษะการคิดในระดับที่สูงขึ้นจำเป็นต้องใช้ต้องมีการประเมินผลที่สอดคล้องกัน เช่น การประเมินผลงาน โครงการฉบับก่อนและฉบับสุดท้ายเพื่อดูการพัฒนา การประเมินแฟ้มสะสมเพื่อดูความก้าวหน้า ปริมาณและคุณภาพของผลงาน การใช้รูปแบบการประเมินแบบ think aloud การสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ทราบกระบวนการ (seek to investigate process)

ทางเลือกใหม่ในการประเมินผลนั้นยังรวมถึงการให้ผู้เรียนประเมินผลกันเอง เช่น การประเมินแบบ peer assessment ในการทำโครงการของงานกลุ่มหรือการทำงานเดี่ยว ซึ่งการประเมินผลแบบนี้ไม่ได้ลดบทบาทการประเมินของครูแต่เป็นการฝึกทักษะการประเมินผลตนเองและการให้ข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่ม เช่น การให้ผู้เรียนตรวจงานเขียนของเพื่อนจะช่วยให้ผู้เรียนได้ตั้งเกณฑ์การประเมินและได้ทราบถึงเกณฑ์ของการเขียนที่ประสบผลสำเร็จมีคุณลักษณะเช่นใด

8. ครูทำหน้าที่เป็นผู้ร่วมเรียน (Teachers as co-learners) แนวความคิดในการที่ให้ครูเป็นผู้ร่วมเรียนไปกับนักเรียนนี้สืบเนื่องมาจากคำถามต่าง ๆ ไม่มีเพียงคำตอบเดียว ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความซับซ้อนแตกต่างกัน และโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นสิ่งจำเป็น ผู้สอนมีส่วนร่วมในการถามคำถามและตอบคำถามอย่างไม่มีที่สิ้นสุดและจะต้องปฏิบัติให้เห็นจนผู้เรียนตระหนักถึงความจริงดังกล่าว ผู้สอนมีการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาที่สอนและวิธีการสอนเพิ่มมากขึ้น ทุกครั้งที่ทำการสอน

ในการเรียนการสอนของยุคหลังสมัยใหม่ ครูร่วมเรียนรู้ไปกับผู้เรียน การเรียนการสอนเป็นกระบวนการทางสังคม ครูและผู้เรียนร่วมกันสร้างความรู้ ผู้สอนทำหน้าที่ผู้ให้ความสะดวกและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคหลังนี้คือผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญในสิ่งที่กำลังปฏิบัติและสามารถเป็นผู้ทำการวิจัยปฏิบัติการ วิจัยแบบมีส่วนร่วม วิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งแต่ก่อนผู้เชี่ยวชาญทำการวิจัยและผู้บริหารเป็นผู้ทำการประเมินเท่านั้น และที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมคือผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินผลการสอนของครูด้วยเช่นกัน

การนำแนวคิดดังกล่าวไปสู่ภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนภาษา คือ การทำการวิจัยเพื่อหาทางแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนในห้องเรียนของผู้สอน โดยใช้วิธีการเก็บบันทึกข้อมูล เช่น จากการสนทนา ซักถาม สัมภาษณ์ การทำกรณีศึกษาและนำผลที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เขียนเป็นรายงานการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานที่เพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้นจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการเรียนการสอนที่เน้นจากครูมาเน้นการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน และแนวคิดที่ให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้ไปด้วยกัน

3. ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนด้านการศึกษาและวัฒนธรรม รวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีวิวัฒนาการและการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในแต่ละด้าน ผลที่ตามมาคือวิธีการที่ใช้ในการเรียนการสอนจึงมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป

1. วิธีการสอนโดยใช้การแปลและไวยากรณ์เป็นหลัก (The Grammar Translation Method) วิธีนี้ผู้สอนจะสอนให้ผู้เรียนแปลข้อความที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศ อธิบายกฎการใช้ไวยากรณ์ และคำศัพท์เปรียบเทียบกับภาษาแม่ การแปลอาจแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาแม่หรือจากภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศ

2. วิธีสอนด้วยวิธีตรง (The Direct Method) จะเน้นการเลียนแบบเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดรูปแบบการใช้ภาษาจากนิสัยความเคยชิน (Habit formation) เรียนภาษาจากการสนทนา บทบาทสมมติ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. วิธีสอนโดยวิธีการของนักภาษาศาสตร์โครงสร้าง (The Structural Linguists Method) วิธีนี้จะเน้นหนักไปในเรื่องของการเตรียมการสอนและการปฏิบัติการสอน โดยใช้สื่อหรืออุปกรณ์ที่ได้สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ความแตกต่างกันของภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศกับภาษาแม่ของผู้เรียน

4. วิธีการสอนโดยการฟัง – พูด (The Audio Lingual Method) เป็นการรวมวิธีการสอนแบบวิธีตรงและวิธีการทางภาษาศาสตร์เข้าด้วยกัน โดยยึดหลักที่ว่า การเรียนภาษานั้น ควรเริ่มโดยการฟัง และพูด และพัฒนาการเรียนไปสู่การอ่านและเขียนตามลำดับ มีการฝึกกระบวนการประโยค (Drill) ในการฟัง และพูดจาก รูปแบบจำลอง (Model) ตามแบบฝึกกระสวน (Pattern practice) ทักษะทั้งสี่ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

5. วิธีการสอนโดยให้เข้าใจกฎเกณฑ์ของภาษา (Cognitive code Method) ผู้สอนจะเน้นหนักในการให้ผู้เรียนเข้าใจกฎไวยากรณ์ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ในประโยคหลาย ๆ แบบและมีความหมายเดียวกัน โดยที่การเรียนจะเน้นการอ่านและการเขียนมาก่อนการฟังและการพูด

6. วิธีการสอนแบบผสมผสาน (Eclectic Method) เน้นการฝึกภาษาอย่างมีความหมายโดยการเลียนแบบ จดจำ ฝึกกระสวน และยึดเกณฑ์โครงสร้างทางภาษา เพื่อให้เกิดความสามารถในการแยก รูปแบบและโครงสร้างภาษาที่เรียนได้ เข้าใจกฎไวยากรณ์ และคิดเป็นภาษาของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องวิธีการสอนแบบ Community Language Learning ของ Charles A. Curran

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีวิธีการสอนในแบบใดที่เหมาะสมกับผู้เรียนในทุกสถานการณ์ ตามความคิดของ Peter Strevens (Strevens, 1974 : 154-159) ที่ว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น จะต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลาย ๆ ชนิด วิธีการสอนใดเพียงวิธีเดียวที่จะเหมาะสมกับผู้เรียนทุก

สถานการณ์ย่อมเป็นไปไม่ได้ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญที่ผู้สอนควรพิจารณาในการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมมีดังนี้

- อายุของผู้เรียน
- จุดประสงค์ของการเรียน
- ระดับความสามารถของผู้เรียน
- การเรียนรู้และความตั้งใจของผู้เรียน
- ภาษาที่ใช้ในการสอนเป็นสื่อกลาง
- ความลึกซึ้งในการรับการเรียนรู้

วิธีการเพื่อสอน จึงควรคำนึงถึงหลักการ ทฤษฎี จุดประสงค์ วิธีการและเทคนิคในการสอนควบคู่กันไป ตลอดจนในด้านของการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ ที่เหมาะสม ที่สำคัญที่สุดในการพัฒนารูปแบบ หรือวิธีการสอนควรจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งตามทัศนะของคาร์โรล (Carrol, J.B. 1974 : 116-118) ได้เสนอหลักการเกี่ยวกับผู้เรียนไว้ว่าการสอนจะประสบผลสำเร็จต้องคำนึงถึงความถนัดของผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียน ความอดสาเห พยายามของผู้เรียน คุณภาพในการสอน และโอกาสในการเรียนรู้ ยิ่งไปกว่านั้นกลวิธีในการสอนจะต้องจัดให้เหมาะสมกับขั้นตอนในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนด้วย โดยเริ่มจากขั้นการรับรู้ (Acquisition stage) ขั้นคล่องตัว (Fluency stage) ขั้นคงที่ (Maintenance stage) ขั้นนำไปใช้ (Application stage) และขั้นปรับตัว (Adaptation stage) โอเวนส์ (Owans. 1980 : 24) ยังให้ข้อคิดเห็นว่า หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษปัจจุบันควรจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแทนที่จะมุ่งเน้นไปที่ภาษา กลับมุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนโดยมีการจัดสภาพต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามหลักในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งจะต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ความสนใจ และเหมาะสมกับวัย เนื้อหาหรือเรื่องที่เรียนต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งความรู้และกระบวนการเรียนรู้

แนวความคิดในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้ ถูกรวบรวมเป็น 12 วิธีการสอน คือ

1. วิธีการสอนแบบใช้บทบาทสมมติ
2. วิธีการสอนแบบใช้กระบวนการเผชิญสถานการณ์
3. วิธีการสอนแบบใช้บทเรียนสำเร็จรูป
4. วิธีการสอนแบบศูนย์การเรียน
5. วิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอน
6. วิธีการสอนแบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
7. วิธีการสอนแบบโครงการ
8. วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา

9. วิธีการสอนแบบความคิดรวบยอด
10. วิธีการสอนแบบใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
11. วิธีการสอนแบบสืบเสาะความรู้เป็นกลุ่ม
12. วิธีการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จะเห็นได้ว่า บทบาทของครูผู้สอนภาษาอังกฤษจะน้อยลงกลายเป็นเพียงผู้ชี้แนะให้คำปรึกษา ตรวจสอบความก้าวหน้า และช่วยเหลือ ไม่ใช่แค่สอนตามหนังสือหรือบทเรียนเท่านั้น โดยเฉพาะในยุคที่เป็น E-study E-learning หรือ E-teaching

การสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเป็นการศึกษาตามความประสงค์ของผู้เรียน (Education on demand) ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการสอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา จึงสามารถสอนเนื้อหาโดยใช้เวลาน้อยลงได้ เลือกสถานที่สอนได้ หากใช้ทางเลือกใหม่ คือการสอนภาษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันจัดเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาที่กำลังได้รับความนิยมและเป็นทางเลือกใหม่ในการเรียนรู้ที่สามารถเลือก ซึ่งการเรียนการสอนที่ว่่านี จัดเป็นโดยเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน(Mixed mode Learning) และส่งเสริมการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ (Self Access Learning : SAL)

1. วิธีการสอนแบบเงียบ (Silent way) เป็นวิธีสอนที่ยึดหลักว่าผู้สอนต้องเป็นฝ่ายเงียบมากที่สุด และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติทางภาษามาก หลักการสำคัญของวิธีสอนนี้ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกคิดแก้ปัญหาแบบลองผิดลองถูก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้สอนจะน้อยที่สุดโดยให้ผู้เรียนร่วมกันคิดและแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางภาษาได้มาก จะฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นขั้นตอน ผู้สอนจะพูดน้อยที่สุด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันคิดและแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางภาษาได้มาก จะฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นขั้นตอน ผู้สอนจะพูดน้อยที่สุดโดยพูดเพียงเพื่อเป็นตัวอย่าง ผู้เรียนต้องตั้งใจฟัง จดจำและพยายามสรุปให้ได้ว่าสิ่งที่ผู้สอนพูดนั้นมีความหมายว่าอย่างไร

กิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้ผู้เรียนในวิธีสอนแบบเงียบนี้ จะมีลักษณะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดและให้การตอบสนองในการเรียนการสอน โดยผู้เรียนจะนั่งมากที่สุดและจะให้หลักการเบื้องต้นเท่านั้นเกี่ยวกับการหลักทางภาษาศาสตร์ เป็นการพัฒนามาจากการสอนแบบให้เข้าใจกฎเกณฑ์ของภาษา

2. วิธีสอนแบบโต้ตอบทางสรีระ (Total Physical Response Method) การสอนด้วยวิธีนี้จะมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ด้วยการให้ผู้เรียนฟังด้วยความเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติการทางภาษา หลักความเข้าใจมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ความเข้าใจในภาษาย่อมมาก่อนทักษะอื่น ๆ
2. การสอนให้ผู้เรียนพูด

3. การสอนภาษาควรเน้นที่ความหมายของภาษามากกว่ารูปแบบ
4. ทักษะการฟังจะช่วยถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ ได้
5. การสอนภาษาต้องลดความตึงเครียดให้น้อยที่สุด

กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนโดยใช้ประโยคคำสั่งเป็นกิจกรรมหลักของการสอน ผู้เรียนจำเป็นต้องได้ตอบทางสรีระเพราะยังไม่สามารถใช้ภาษาในการสนทนา ในระยะแรกของการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนไม่ต้องพูด คอยฟังผู้สอนและปฏิบัติตาม หลังจากที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตาม คำสั่งบ่อย ๆ ก็จะสามารถออกคำสั่งได้เอง

3. วิธีสอนแบบซักถาม มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติ จัดบรรยากาศในห้องเรียนจะให้ความสะดวกสบายแก่ผู้เรียน การฝึกภาษานั้นผู้สอนจะไม่แสดงให้รู้ว่าผู้เรียนกำลังถูกบังคับ ในแต่ละทางตรงกันข้ามผู้เรียนจะได้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติ มุ่งเน้นที่การสนทนาเป็นหลัก

กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเปิดเทปบทสนทนาและเปิดเพลงบรรเลงประกอบเบา ๆ สอนคำศัพท์และสำนวนจากบริบทของเนื้อเรื่องที่อ่าน เสริมความจำด้วยการให้ผู้เรียนฝึกสมาธิด้วยการหลับตา กำหนดลมหายใจเข้า – ออกเป็นจังหวะ ขณะเดียวกันผู้สอนอ่านเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนสร้างภาพไปตามเรื่อง

4. วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning Method) วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ใช้หลักให้คำปรึกษาหรือการใช้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้มีปัญหา ผู้เรียนและผู้สอนมีความสัมพันธ์กันในฐานะผู้ขอคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา ในระหว่างการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนจะกระซิบถามข้อความจากผู้สอนเป็นภาษาแม่ จากนั้นผู้สอนแปลเป็นภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ดี หากผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดจากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน การให้คำปรึกษาและกำลังใจที่ดีแก่ผู้เรียนที่มีปัญหาจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมั่นใจในการเรียนมากขึ้น

กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อ (Topic) ในการสนทนา ผู้สอนคอยช่วยเหลือโดยแปลจากภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศ ในแต่ละครั้งผู้เรียนจะพูดตามแล้วอัดลงในเทป ผู้สอนถอดเทปเพื่อสอนศัพท์และโครงสร้างของประโยค ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างประโยคใหม่แล้วเสนอต่อผู้สอนและ เพื่อน ๆ ในชั้น

5. ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน

สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุขหรือไม่มีความสุขในการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภายในบริเวณโรงเรียนหรือบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากอีกประการหนึ่ง

สุพิชญา ชีรกุล และคนอื่น ๆ (2524 : 182-1874) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อผู้เรียนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้บริหารสร้างสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นสิ่งแวดล้อมที่ดี

และได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่น การวางแผนอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงเพียงพอ ไม่มีเสียงดังรบกวน ตรงทิศทางลม ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ภายในตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงาม หรือหาสิ่งที่ดีขึ้นช่วยให้บรรยากาศร่มรื่นน่าเรียน สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณอาคารควรสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้เพียงพอ ขนาดเหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

2. หลักสูตร หลักสูตรคือแนวทางที่โรงเรียนจะจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความต้องการของการศึกษา ตรงความต้องการของเด็กแต่ละวัย

3. แบบเรียนและบทเรียน แบบเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้ มีอีกสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนได้ก็คือ การจัดบทเรียน บทเรียนที่นำมาสอนเด็ก ครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน เหมาะสมกับวัย หรือความรู้ความสนใจ ความต้องการของเด็กและท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์การศึกษาเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดีและง่ายขึ้น การจะใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครู อุปกรณ์นั้น ๆ จะเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้อง เทคนิคการใช้อุปกรณ์เพื่อการทราบว่า เด็กได้รับความรู้ที่เรียนไปมากน้อยเพียงใด

5. กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน กิจกรรมคือพฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมมีมากมายหลายอย่างที่ดีควรจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างและประดิษฐ์ และกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียวกันครูจะต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะกับวิชาเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหา หรือสาขาวิชา ไม่ควรมีกฎเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ สถานที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียน หรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกละบรรยากาศของการศึกษาลำเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้สังคมของเด็กดีขึ้น อย่างไรก็ดีสถานที่ที่จะใช้เรียนจะต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้

สมาธิได้ จะต้องไม่วิเวกวิงวองจนลึกลับน่ากลัว ไม่เสี่ยงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และรับรู้ ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความพร้อมที่จะเรียนหรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนทันที ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกว่า มีความวิตกกังวล มีความขงคับใจ ครูต้องช่วยลดความรู้สึกล้น ๆ เสียก่อน พยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนใช้ความสามารถสูงสุดของตนเอง

9. ผู้สอนและวิธีสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษาได้ระบุไว้แน่ชัดว่า ยังไม่มีอุปกรณ์สอนใด ๆ ในโลกนี้ที่จะใช้ทดแทนครูที่มีความสามารถในการสอนได้ สำหรับการสอนคือการสร้างสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียน การสอนจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวผู้สอนและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด

การเรียนการสอนจะดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ นานา เช่น ระบบการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ ระบบบริการห้องสมุด ระบบโสตทัศนูปกรณ์ ศูนย์เอกสาร ศูนย์หนังสือ วัสดุอุปกรณ์การศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ ๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยเร้าความสนใจให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนทั้งยังเร้าให้ผู้เรียนจดจำได้นานอีกด้วย (วิจิตร ศรีสะอ้าน. 2518 : 52-53) ดังนั้น สถานศึกษาและผู้สอนจึงควรสร้างหรือสนับสนุนให้มีบรรยากาศทางวิชาการขึ้น เช่น จัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ และสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ธีระ รุญเจริญ (2526 : 61) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน พฤติกรรมของครูและพฤติกรรมของนักเรียน ได้ผลสรุปว่า บุคลิกลักษณะของครู ทักษะของครู และพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของครู ทักษะของครู และพฤติกรรมในชั้นเรียน ดังนั้นครูควรสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน คือ ผู้สอนมีความเป็นกันเอง เข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกัน ก็คอยชี้แนะให้เห็นถึงความเหมาะสมถูกต้อง และมีวินัยในการเรียนพร้อมกันไปด้วย การให้ข้อคิดชมอย่างยุติธรรมตรงไปตรงมา เต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อีกขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์คณะต่าง ๆ จำนวน 1,237 คน ผลปรากฏว่า ลักษณะสภาพแวดล้อม และบรรยากาศด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนมีอารมณ์ขัน กระฉับกระเฉง สนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงและเป็นกันเองกับผู้เรียน ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น

กอบกุล รังสิยะโรจน์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง กิจกรรมภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 นอกจากนี้ ศศิธร จ่างภากร (2533 : 113114) ยังพบอีกด้วยว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน มีความพอใจกับบรรยากาศและอย่างเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมไปใช้ในชีวิตประจำวันและที่สำคัญ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัจจ อุทรานนท์ (2525 : 5) กล่าวว่า การสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ระบุไว้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ส่วน ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 125) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมในการเรียนการสอนว่า เป็นการกระทำหรือกิจกรรมที่ครูและนักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ถ้าครูเป็นผู้แสดงออกก็เรียกพฤติกรรมการสอนของครู ถ้านักเรียนเป็นผู้แสดงออกก็เรียกพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

วราพร พุ่มมณี (2529 : 19) กล่าวไว้ว่า “พฤติกรรมการสอน คือการกระทำหรือกิจกรรมที่ครูแสดงออก เพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้” สอดคล้องกับ แฟลนเดอร์ (Flanders, 1970 : 4) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนไว้ว่า หมายถึง การกระทำของครูที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน

จากความหมายของพฤติกรรมการสอนดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า พฤติกรรมนั้นเป็นการปฏิบัติของครู โดยส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยมีจุดมุ่งหมาย ที่จะพัฒนานักเรียนทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และทักษะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

คาร์ทไรท์ และ คาร์ทไรท์ (Cartwright and cartwright, 1984 : 138) ได้แสดงความเห็นในเรื่องนี้ว่าพฤติกรรมการสอนของครูมีส่วนสำคัญยิ่งในการชี้แนะพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นในห้องเรียน ส่วน ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2524 : 125) ก็กล่าวไว้เช่นกันว่า พฤติกรรมการเรียนรู้จะดำเนินไปด้วยดี ย่อมต้องอาศัยพฤติกรรมการสอนที่ดี แสดงให้เห็นว่าครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนจะเหมาะสม เช่น นักเรียนไม่ถึงพอใจที่จะเรียน ขาดความสนใจขณะครูกำลังสอน ไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมการสอนของครูที่ไม่เหมาะสม

ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษา เช่น พน์ส หันนาตินทร์ (2524 : 179) จึงให้ความเห็นว่า พฤติกรรมการสอนหรือวิธีสอนของครูนั้น มีความสำคัญยิ่งกว่าเนื้อหาหรือความรู้ที่สอนจริงเสียอีก เพราะครูต้องรู้จักใช้วิธีการสอนที่ดี และมีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสม จึงจะทำให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานั้นได้ และไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2524 : 49-86) ได้กล่าววิธีสอน บทบาทของอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า การสอนของอาจารย์ควรเน้นการ

สร้างเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้เป็นสำคัญ บทบาทที่สำคัญของอาจารย์ คือ เป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางและวิธีการให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งบทบาทและวิธีการสอนของอาจารย์ จะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับเตรียมตัวของอาจารย์ อาจารย์ควรมีความเข้าใจในบทบาทของตนเองและปฏิบัติได้ตามลักษณะของอาจารย์ที่ดี งานที่อาจารย์ปฏิบัตินั้นมี 2 ลักษณะคือ ลักษณะทางความรู้หรือสติปัญญาเกี่ยวกับทางมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่า อาจารย์จะต้องรู้เนื้อหาที่สอน และจะต้องมีทักษะทางสัมพันธภาพที่ดีด้วย จึงจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสอน

นอกจากนี้ เคซี (Casey. 1986 : 30-A) ได้ศึกษาพบว่าความร่วมมือกันของนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัล-คาร์นี (Al-Karmi.1987 : 3248-A) ที่พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ส่วน โคแกน (Cogan. 1975 : 135) มีความเห็นว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น หากอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเพียงใด นักศึกษาก็สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น นอกจากนั้นลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา ความศรัทธาที่นักศึกษามีต่ออาจารย์จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้น ความเห็นของโคแกนสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 142) ซึ่งศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือ ความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเองและวิธีสอนของอาจารย์ อีกทั้งปัจจัยที่มีผลทำให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย ได้แก่ สอนเตรียมการสอนดี มีความเป็นกันเอง และกระตือรือร้นในการสอน นอกจากนี้จากการศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์

นอกจากนี้ เขาวนาถ อุทัยมกุล (2528 : 91) ยังพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะด้านการเรียนการสอนในระดับสูงว่า อาจารย์มีความรู้ความสามารถลึกซึ้งในวิชาที่ตนสอน อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา นักศึกษาเอาใจใส่ในการฟังคำบรรยาย ไม่ส่งเสียงเอะอะพุดคุย การยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา และนักศึกษาในชั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ลูวิน และคนอื่น ๆ (Lewin and others. 1939:271-279) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียน จากการวิจัยพบว่านักเรียนอยู่ในชั้นเรียนแบบอัตตาธิปไตย จะมีแนวโน้มให้เด็กเกิดนิสัยรุกราน หยาบกระด้างไม่มีความเห็นใจหรือรู้จักร่วมมือในทางที่ดีต่อกันส่วนชั้นเรียนที่มีบรรยากาศประชาธิปไตยนั้นกลับจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักสามัคคีปรองดองเป็นมิตรต่อกัน การเรียนก็จะราบรื่น เพราะรู้จักสิทธิหน้าที่ มีบรรยากาศที่สบายใจ น่าเรียน เพราะครู รู้จักจัดความกดดันเกรงกลัวใด ๆ โดยใช้เหตุออกไปจากชั้นได้

สมิธ (Smith. 1961 : 611) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียนปรากฏว่าห้องเรียนมีผลต่อการพัฒนาการสร้างสรรค์ของนักเรียนมาก ห้องเรียนที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ แปลก ๆ ของตนเองได้เฉพาะได้เต็มที่ย่อมเป็นห้องเรียนที่สนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

เบอ์นาร์ด (Bernard. 1960 : 265-267) ได้ศึกษาเรื่องสุขภาพจิตของนักเรียน สรุปได้ว่างานการเรียนการสอนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงบรรยากาศของชั้นเรียน

6. การจัดครูเข้าสอนแทน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 65) ได้กล่าวถึงการจัดครูเข้าสอนแทนว่าเป็นสิ่งที่ผู้บริหารหรือผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการจะต้องรู้จักเลือกครูผู้สอนให้เหมาะสมกับแต่ละวิชาแต่ละระดับชั้น และความสามารถของผู้เรียน นอกจากครูผู้สอนจะมีความสามารถปกครองดูแลเด็กนักเรียนให้อยู่ในกรอบ หรือแนวทางที่ต้องการ

กรมสามัญศึกษา (2532 : 40-41) ได้กำหนดรายละเอียดเกณฑ์มาตรฐานของงานวิชาการด้านการจัดครูเข้าสอนแทนดังนี้

1. มีแนวในการจัดครูเข้าสอนแทนที่แน่นอนและเหมาะสม
2. ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
3. การจัดครูเข้าสอนแทน ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัดในสาขาวิชานั้น หรือการใช้อุปกรณ์ เช่น ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูปแทนครูที่ขาด
4. มีการจัดทำข้อมูลสถิติจำนวนคาบสอนแทน และจำนวนคาบที่ไม่ได้ทำการสอนของครูอาจารย์
5. มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดครูเข้าสอนแทน

4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

กรมสามัญศึกษา (2536 : 9-10 , 65-67) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การแบ่งงานให้ครูไปศึกษาค้นคว้าให้ลงมือทำด้วยตนเอง วิธีนี้จะช่วยเพิ่มความรู้ให้แก่ครูโดยตรง ข้อที่ควรคำนึงก็คือ การศึกษาค้นคว่าดังกล่าวควรเป็นเรื่องที่ครูสนใจ เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความต้องการ

2. การสังเกตการสอนการเรียน ในเรื่องนี้ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับทักษะครูและปัญหาเกี่ยวกับการสอนไม่ควรตัดสินการทำงานของครูโดยการดูการสอนเพียงด้านเดียว ควรจะมีโอกาสพบปะพูดคุยกับครู ชี้ให้เห็นจุดเด่นของครูในการสอน ส่วนจุดอ่อนควรกล่าวและขอร้องให้ครูปรับปรุงการ

สอนของตน การสังเกตการสอนให้เน้นเรื่องการจัดสภาพการเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอน วินัยในห้องเรียน และผลที่ได้จากการเรียนรู้

3. การทดลองในห้องเรียน ครูควรได้รับการสนับสนุนหรือจูงใจให้รู้จักคิดค้นหาวิธีสอนใหม่ๆ เทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์เพื่อช่วยการสอน มาทดลองในห้องเรียน เพื่อหาวิธีการที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนสูง ทั้งนี้ นักเรียนและผู้ปกครองควรจะได้รับทราบการทดลองสนับสนุนให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

4. การศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ หลังจากได้ทำร่วมกันกับครู หากเห็นว่าครูควรได้รับความเข้าใจ หรือประสบการณ์บางอย่าง โดยเข้ารับการอบรมในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยก็ควรสนับสนุนให้เขาเข้าร่วมกิจกรรมนั้น โดยอาจทำเรื่องขอเข้าฟังโดยไม่ต้องการหน่วยกิต หรือวุฒิบัตรก็ได้

5. การสนทนากับครู อาจทำได้โดยการพบปะสนทนากับครูอย่างไม่เป็นทางการ คือ ให้ความสัมพันธ์กันกับเพื่อนร่วมงานมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ การสนทนาอาจทำได้หลายแบบ เช่น แบบให้ครูถามปัญหาที่ข้องใจแบบสนทนากันระหว่างรับประทานอาหาร พักผ่อน การบอกเล่าเรื่องราวที่ผ่านพบหรือการเล่าเรื่องที่ได้ประชุมเป็นทางการ

6. การสาธิตการสอน โรงเรียนอาจจะเชิญศึกษานิเทศก์หรือวิทยากร พิเศษมาสาธิตวิธีการหรือทักษะบางอย่างที่จะเป็นประโยชน์ต่อครูและมีโอกาสสนทนาซักถามหลังการสังเกตและการสาธิตแล้ว

5. การประเมินผลงานทางวิชาการ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าหมวดวิชาอาจจะประเมินผลหรือเสนอแนะให้ครูได้รู้จักประเมินผลงานวิชาการของตนเองหรืออาจให้ผู้อื่นร่วมงานช่วยประเมินผลให้ จะเป็น ประโยชน์แก่ครูที่ดำเนินการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ เป็นการช่วยให้ครูได้ค้นคว้าต่อวิชาการใหม่ๆ และต่อความคิดริเริ่ม รวมทั้งการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน

6. การเสนอแนะให้อ่านหนังสือ ผู้บริหารควรกระตุ้นหรือเร้าให้ครูเกิดความสนใจและมีนิสัยรักการอ่านตำราหรือวารสารให้มากขึ้นและควรจัดสรร ตำราวารสารหรือผลการวิจัยใหม่ ๆ ไว้ในห้องสมุดให้มาก หรือทำบรรณานุกรมของหมวดวิชาไว้ใช้ก็ได้

7. การเลือกสรรและการฝึกใช้วัสดุการสอน เช่น หนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การสอน โสตทัศนูปกรณ์ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างบรรยากาศความริเริ่มและความเพลิดเพลินในอาชีพมากขึ้น

8. การจัดเอกสารเผยแพร่ เช่น จุลสาร วารสาร หรือหนังสือพิมพ์เพื่อเผยแพร่ความเคลื่อนไหว และเป็นการแนะนำสิ่งใหม่ ๆ เช่น อุปกรณ์การสอนใหม่ วิธีการสอนใหม่ ๆ รวมทั้งผลการทดลองของครู

9. การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนร่วมกัน เช่น ปัญหาเด็กเรียนช้า ปัญหาพัฒนาการของเด็ก เป็นต้น

10. การจัดห้องวิชา หรือห้องปฏิบัติการหลักสูตร เป็นแหล่งวิทยาการที่จะแสดงวัสดุ อุปกรณ์การสอน หนังสือ คู่มือ ตำรา จะกระตุ้นการทำงานของครูถ้าจัดได้อย่างดีและเหมาะสมแล้ว จะเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีอยู่ และพร้อมที่จะนำออกไปใช้

11. การศึกษานอกสถานที่เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้ตรงกับครูมากที่สุดเพราะเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง ควรจะต้องวางแผนการไปเยี่ยมสถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ครูจะต้องศึกษาและประเมินผลการไปทัศนศึกษาแต่ละครั้งด้วย

12. การฟังการบรรยายและการอภิปราย ได้แก่ การเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษ ให้ครูฟังปัญหาเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ วิธีการสอนใหม่ๆ ควรกระตุ้นให้ครูกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนออกมา เมื่อมีการอภิปราย

13. การจัดปายนิเทศ เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากต่อโรงเรียน ทำให้ครูคุ้นเคยกับแผนงาน โครงการใหม่ๆ ส่งเสริมความคิดริเริ่มการปฏิบัติงานที่น่าสนใจของโรงเรียน

14. การใช้วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ การที่จะสอนให้เด็กรู้จักคิด ค้นคว้าและแก้ปัญหาได้นั้น ต้องนำเอาวิธีการคิด มาใช้เป็นวิธีการสอน มีสื่อการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ค้นคว้า ได้ศึกษา ได้อภิปรายแยกแยะปัญหา และสรุปผล หากทำได้เช่นนี้ การสอนก็จะช่วยให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น การสอนจึงต้องใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบคละกันไป จะเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง ย่อมไม่เพียงพอ เพราะไม่มีวิธีการสอนใดดีที่สุด ที่จะเหมาะสมกับสถานการณ์และแวดล้อมในชีวิตของเด็กนักเรียน และจะบรรลุเป้าหมายซึ่งแตกต่างก็ได้

5. การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียนนักเรียน

การวัดผลและประเมินผล เป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ที่จะต้องวัดและประเมินผลหลังการเรียนการสอน

การวัดผล หมายถึง กระบวนการเพื่อจะให้ได้มาซึ่งตัวเลขที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างมีหลักเกณฑ์(บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 11)

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 196) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การกำหนดค่าเป็นตัวเลขให้กับสิ่งของเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมมนุษย์ที่เป็นไปหรือปฏิบัติตามกฎ จึงมีลักษณะปรนัย (Objective) และเป็นวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่สังเกตได้วัดได้

อริพร ศรียมก (2523 : 223) เห็นความหมายของการประเมินไว้ว่า หมายถึง กระบวนการในการตัดสินใจ ตีราคา หรือสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของคุณลักษณะ

พฤติกรรม หรือสิ่งของว่าดีเพียงใด โดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดเป็นหลักจาก ความหมายของการวัดผลและประเมินผลดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดผลเป็นการกำหนดค่าสิ่งที่ ต้องการวัดเป็นจำนวน ตัวเลข หรือ ปริมาณ ตามกฎที่วางไว้ โดยใช้เครื่องมือวัดส่วนประเมินผล เป็นการนำผลจากการวัดมาตัดสินคุณค่าโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 107) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การวัด และประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน เพราะการวัดและประเมินผลมีประโยชน์ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการสอนของครู
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษา เช่น เพื่อแสดงผลการเรียนรู้และเป็นหลักฐานให้ผู้ปกครอง

ทราบ

บทบาทของผู้บริหารต่อการวัดผลการเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 73) ได้เสนอหน้าที่ของครูใหญ่เกี่ยวกับการวัดผลการเรียนของ นักเรียนมีดังนี้

1. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล เช่น
 - 1.1 ประเภทของข้อสอบหรือเครื่องมืออื่น ๆ
 - 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ
 - 1.3 มาตรฐานอันพึงยึดถือในการสอบหรือวัดผล
 - 1.4 การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบต่อผู้ปกครอง
2. จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็นในการสอบ
3. ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างข้อสอบ
4. จัดตารางสอบ กำหนดครุดูแล และเวลาที่ใช้ในการสอบ
5. ครูใหญ่ต้องให้ครูทราบถึงระเบียบของผู้สอบ และผู้ควบคุมการสอบเพื่อให้แนวปฏิบัติ

ในแนวเดียวกัน

6. เมื่อสอบเสร็จครูใหญ่ควรจะได้ทำการประเมินผลการสอบที่ผ่านไปแล้วจัดให้ครูได้ทำ การวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขในโอกาสต่อไป

กล่าวได้ว่า การวัดผล มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันของการเรียน การสอน การวัดผลไม่ได้มีประโยชน์เพียงเพื่อให้รู้ผลการสอบเท่านั้น แต่ยังสามารถทำให้ครูรู้ พัฒนาการของนักเรียน และสภาพการเรียนการสอน เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนอีกด้วย

6. การวัดผลการจัดการงานวิชาการ

เป็นการประเมินผลในด้านคุณภาพการเรียนการสอนหรือการบริหารงานวิชาการเพื่อใช้ในการพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษมีวิธีการทำได้หลายวิธี ซึ่งทั้งนี้ควรกระทำโดยยึดหลักการตามความจำเป็นซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ทางการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียน ว่าได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรที่ได้กำหนดเอาไว้หรือไม่

กาญจนา จันทะดวง (2524 : 118) ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

การวัดผล (Measurement) หมายถึง วิธีการตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนหลังจากที่ผู้สอนได้นำเสนอเนื้อหาหรือให้ความรู้แก่ผู้เรียนไปแล้ว เป็นการตรวจสอบเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนว่ามีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนคาดหวังไว้หรือไม่ วิธีการวัดผลได้แก่ การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การตรวจผลงานจากการทำแบบฝึกหัด การทำรายงาน และการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เป็นต้น

การประเมินผล (Evaluation) กระบวนการที่นำผลจากการวัดผลมาพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่า คุณภาพ การสอบได้ การสอบตก ฯลฯ ซึ่งการประเมินผลได้มาจากการวัดผลหลาย ๆ ด้านด้วยกัน โดยนำผลที่ได้จากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้สอน แล้วทำให้ผู้สอนสามารถพิจารณาตัดสินหรือชี้ขาดระดับความสามารถของผู้เรียนออกมาได้ว่าสูงปานกลาง หรือต่ำกว่าเกณฑ์

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542 : 7) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การวัด หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการเพื่อให้ได้จำนวนตัวเลขซึ่งมีความหมายแทนปริมาณหรือขนาดหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด

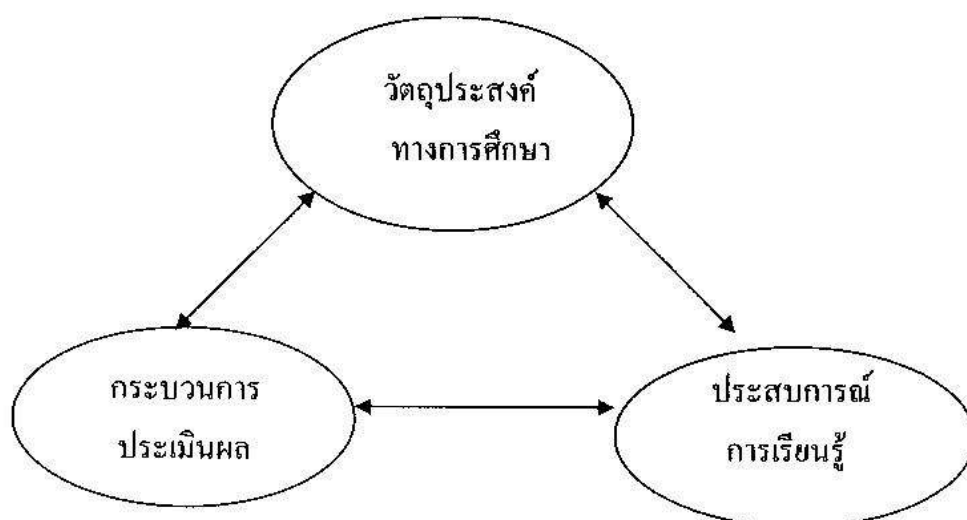
ศิริพงษ์ พะยอมรัมย์ (2533 : 61-62) กล่าวถึงลักษณะการวัดและการประเมินผลที่ดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความเชื่อถือได้สูง (Reliability) หมายถึง ไม่ว่าจะวัดหรือประเมินผลกี่ครั้ง ลำดับความสามารถของผู้เรียนนั้น ๆ ก็จะไม่เปลี่ยนมากนัก
2. มีความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง สามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
3. มีอำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง สามารถแยกได้ออกระหว่างผู้เรียนที่เก่งกับผู้เรียนที่อ่อนได้ตรงตามสภาพการเรียนรู้
4. มีความเป็นปรนัย (Objectively) หมายถึง ความคงที่ในการวัดและการประเมินองค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนการสอน
 1. วัตถุประสงค์ทางการศึกษา (Educational objective)
 2. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning experiences)

3. กระบวนการประเมินผล (Evaluation process)

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือวัตถุประสงค์ทางการศึกษาจะเป็นตัวกำหนดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ประสิทธิภาพ การเรียนรู้ รวมทั้งการวัดผล และการประเมินผล

องค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนการสอนสามารถแสดงความสัมพันธ์กันได้ดังนี้ (กาญจนา จันทะดวง. 2540 : 338)

แผนภูมิที่ 2 ความสัมพันธ์องค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาถึงการจัดกระบวนการเรียนการสอนแล้ว จะพบว่าในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาวัตถุประสงค์หรือทิศทางของจุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้ถ่องแท้เสียก่อน จึงจะทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมหรือประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ได้

จุดมุ่งหมายของการวัดผลและการประเมินผล มีดังนี้

1. เพื่อการคัดเลือก (Screen)
2. เพื่อการจำแนกบุคคล (Classification)
3. เพื่อดูความก้าวหน้า (Assessment of change)
4. เพื่อการวินิจฉัย (Diagnosis)
5. เพื่อการทำนาย (Prediction)
6. เพื่อการจูงใจ (Motivation)
7. เพื่อประเมินการสอน (Teaching evaluation)
8. เพื่อการประเมินค่า (Evaluation)

การวัดและการประเมินผลทางการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นเพียงเพื่อวัดการสอบตกเท่านั้น แต่ ยังให้ประโยชน์แก่การสอนในแง่มุมอื่น ๆ อีกมาก อาทิ

1. ด้านตัวผู้เรียน
2. ด้านตัวผู้สอน
3. ด้านการบริหารโรงเรียน

ในการวัดและประเมินผลทางการศึกษานั้น เราอาจใช้วัดผลอย่างกว้าง ๆ และหลาย ๆ ด้าน ตามหน้าที่ดังนี้

1. ใช้ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน การประเมินผลจะได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้น
2. การประเมินผลเป็นการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
3. การประเมินผลเป็นการวัดระดับความรู้ความสามารถ
4. การประเมินผลเป็นการวัดการสอบได้หรือสอบตก
5. การประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเอง
6. การประเมินผลช่วยให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีสอน
7. การประเมินผลเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา
8. การประเมินผลช่วยให้เกิดแนวทางในการวิเคราะห์บทเรียน
9. การประเมินผลช่วยพิจารณาเนื้อหาของหลักสูตร
10. การประเมินผลช่วยกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนของผู้เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประเภทของการประเมิน

1. จำแนกตามจุดประสงค์ของการประเมิน

1. ประเมินผลก่อนการเรียน เป็นการประเมินผลความรู้เดิมก่อนสอน
2. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการเรียนการสอนในระยะหนึ่งแล้ว ผู้สอนจะทดสอบรายย่อย โดยเฉพาะหลังจบบทเรียนแต่ละบทเรียนแล้ว

3. การประเมินผลปลายภาค เป็นการประเมินผลเพื่อดูผลการเรียนที่ได้เรียนมาตลอดภาคเรียน

2. จำแนกตามระบบการวัดผล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม (Norm-referenced evaluation) เป็นการจัดลำดับของผู้เรียน โดยนำเอาคะแนนของแต่ละคนมาจัดเรียงตามความสามารถ ตั้งแต่สูงสุดจนถึงต่ำสุด

2. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-referenced evaluation) เป็นการประเมินโดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐาน

3. จำแนกตามจุดประสงค์ทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. พุทธิพิสัย (Cognitive domain) เป็นความสามารถเกี่ยวกับความรู้ความจำ เป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์
2. จิตพิสัย (Affective domain) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้สึก นึกคิด ได้แก่ เจตคติ ความซาบซึ้ง ความชอบ ความเกลียด การมองเห็นคุณค่า
3. พักษะพิสัย (Psychomotor domain) เป็นความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้อย่างคล่องแคล่ว

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรสองภาษาโดยการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในการบริหารการจัดการ งานวิชาการทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา จากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์เพื่อศึกษาความต้องการ ความพร้อม และสภาพที่เป็นจริง ในการจัดการเรียนรู้และจะได้นำข้อมูลมาพิจารณาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรสองภาษาให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

การบริหารงานโรงเรียนในเครือสารสาสน์

1. ประวัติโรงเรียนในเครือสารสาสน์

โรงเรียนในเครือสารสาสน์เปิดโรงเรียนหลักสูตรสองภาษา (Bilingual Programme) เป็นส่วนใหญ่ แต่ละโรงเรียนตระหนักให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และอบรมความดีให้กับนักเรียน ซึ่งมีประวัติของโรงเรียน ดังต่อไปนี้

ลำดับที่ 1 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา จากก้าวแรกที่โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ได้แก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2507 ปีแรกมีนักเรียน 410 คน ครู 16 คน ปัจจุบันมีอาคารเรียนและอาคารประกอบการ 5 หลัง บนเนื้อที่ 9 ไร่ 31 ตารางวา จัดการเรียนการสอน เป็น 2 หลักสูตร คือ สามัญและสองภาษา (Bilingual Programme) ตั้งแต่อนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,050 คน ครูไทย 146 คน ครูต่างชาติ 35 คน

ลำดับที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ในปี พ.ศ. 2512 ได้ขยายเปิดโรงเรียนสารสาสน์พัฒนา บนเนื้อที่ 4 ไร่ 44 ตารางวา มีอาคารตึก 2 ชั้น ปีแรกมีนักเรียน 334 คน ครู 15 คน ปัจจุบัน มีอาคารเรียน 9 หลัง บนเนื้อที่ 5 ไร่ 378 ตารางวา เปิดสอนหลักสูตรสามัญตั้งแต่อนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,570 คน ครูไทย 123 คน ครูต่างชาติ 3 คน

ลำดับที่ 3 โรงเรียนวรมงคล

ลำดับที่ 4 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 ได้รับความไว้วางใจจากสภามณฑลราชบุรีให้ดูแล โรงเรียนวร มงคล ได้สร้างอาคารเพิ่มเติมรวม 4 หลัง เปิดอาคารไม้ 2 ชั้น 1 หลัง อาคารคอนกรีต 4 ชั้น 2 หลัง และ 6 ชั้น 1 หลัง เดิมนักเรียน 300 คน เพิ่มขึ้นเป็น 1,100 คน

ในปี พ.ศ. 2522 ได้สร้างโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บนเนื้อที่ 1 ไร่ 200 ตารางวา ติดกับโรงเรียนวรมงคล ปีแรกมีนักเรียน 84 คน จนถึง 1,124 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 ได้มอบคืนให้สภามณฑลราชบุรีทั้งสองโรงเรียน

ลำดับที่ 5 โรงเรียนตรอกจันทน์วิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 243 ซอยจันทน์ 43 ถนนจันทน์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 เปิดสอนหลักสูตรสามัญในระดับอนุบาล 1-3 และมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ลำดับที่ 6 โรงเรียนชาลยเวชศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ 231 ซอยจันทน์ 43 ถนนจันทน์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 เปิดสอนหลักสูตรสามัญในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปัจจุบันโรงเรียนทั้ง 2 แห่งมีนักเรียน 1,000 คน ครู 49 คน

ลำดับที่ 7 โรงเรียนสารสาสน์โปลีเทคนิค ปี พ.ศ. 2536 ก่อตั้งโรงเรียนสารสาสน์โปลีเทคนิค ตั้งอยู่ที่ 336/6 ถนนสาธิตบุรี ซอย 20 แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120 เปิดสอนหลักสูตรอาชีวศึกษา ปวช.1-2 และปวส. แผนกบัญชีและการตลาด มีนักเรียนรวม 457 คน ครูประจำการ 12 คน ครูพิเศษ 4 คน ปัจจุบันเปิดสอนสายอาชีวศึกษา ระดับปวช.-ปวส. ทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย มีนักเรียน 746 คน ครู 27 คน ครูต่างชาติ 1 คน

ลำดับที่ 8 โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์ ในปี พ.ศ. 2538 ก่อตั้งโรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์ บนเนื้อที่ 161 ตารางวา มีอาคาร 4 ชั้น 1 หลังเปิดสอนระดับอนุบาล 1-3 ปีแรกเปิดทำการสอนเพียงชั้นที่ 1 และ 2 รวม 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 100 คน ปัจจุบันมีอาคารเรียน 4 หลัง บนเนื้อที่ 15 ไร่เศษ เปิดสอนหลักสูตรสามัญ ระดับอนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียน 2,549 คน ครู 121 คน ครูต่างชาติ 2 คน

ลำดับที่ 9 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา ปี พ.ศ. 2536 โรงเรียนได้ริเริ่มแผนก EXTRA CLASS ชั้นที่โรงเรียนสารสาสน์พิทยา และรับนักเรียนที่มีความพร้อมทางภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล 2 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ปีแรกมีนักเรียน 316 คน ครู 20 คน ปีที่ 2 มีนักเรียน 417 คน ครู 23 คน ครูต่างชาติ 8 คน ต่อมาได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนหลักสูตรการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ในปี พ.ศ.2538 จึงได้ย้ายนักเรียนทั้งหมดจากแผนก EXTRA CLASS PROGRAMME ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ไปเรียนที่โรงเรียนแห่งใหม่ชื่อ “โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา” ปัจจุบันเปิดสอนหลักสูตรสองภาษา (Bilingual Programme) ในระดับอนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,584 คน ครูไทย 204 คน ครูต่างชาติ 80 คน

ลำดับที่ 10 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ในปี พ.ศ. 2538 ก่อตั้งโรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร ตั้งอยู่ที่ 313 หมู่ 5 ถนนประชาอุทิศ แขวงทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร เปิดสอนหลักสูตรสามัญ ระดับอนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีแรกมีนักเรียน 319 คน ครู 17 คน ปัจจุบัน มีอาคารเรียน 4 หลัง บนเนื้อที่ 9 ไร่เศษ มีนักเรียน 2,385 คน ครูไทย 110 คน ครูต่างชาติ 3 คน

ลำดับที่ 11 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา ปลายปี พ.ศ. 2539 ราวเดือนตุลาคม เริ่มก่อสร้างโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา บนเนื้อที่ 5 ไร่ 48 ตารางวา เป็นอาคารตึก 6 ชั้น ยาว 72 เมตร มีห้องเรียนและห้องประกอบการรวม 66 ห้อง ตั้งอยู่ที่ 308 หมู่ 6 ตำบลในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เปิดสอนหลักสูตร 2 ภาษา (Bilingual Programme) ในระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีแรกมีนักเรียนทั้งสิ้น 834 คน ครูไทย 54 คน ครูต่างชาติ 12 คน ปัจจุบันมีอาคารเรียน 2 หลัง บนเนื้อที่ 12 ไร่ เปิดสอนระดับอนุบาล 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 2,142 คน ครูไทย 125 คน ครูต่างชาติ 46 คน

ลำดับที่ 12 โรงเรียนสารสาสน์บริหารธุรกิจกอนกอนุสรณ์ โรงเรียนสารสาสน์บริหารธุรกิจกอนกอนุสรณ์ ในปี พ.ศ. 2540 โรงเรียนในเครือสารสาสน์เข้าดำเนินการ โรงเรียนสารสาสน์บริหารธุรกิจกอนกอนุสรณ์ ตั้งอยู่ที่ 143 ซอยจันทน์ 43 ถนนจันทน์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 เปิดสอนหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับปวช.-ปวส.แผนกบัญชีการตลาด คอมพิวเตอร์และจิตรกรรม ทั้งรอบเช้าและรอบบ่าย มีนักเรียน 865 คน ครู 31 คน และครูต่างชาติ 1 คน

ลำดับที่ 13 โรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร ปี พ.ศ. 2541 ก่อตั้งโรงเรียนสารสาสน์สมุทรสาร บนเนื้อที่ 6 ไร่ 2 งาน มีอาคารคอนกรีต 5 ชั้น ยาว 52 เมตร 27 ห้องเรียน ตั้งอยู่ที่ 420 หมู่ 10 ถนนนาเกลือ-ประชาอุทิศ ตำบลในคลองบางปลากด อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เปิดสอนหลักสูตรสามัญ ตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นปีแรก ปัจจุบัน ได้ขยายพื้นที่เป็น 16 ไร่ 3 งาน มีอาคารเรียน 2 หลัง สนาม สระว่ายน้ำ มีนักเรียน 2,127 คน ครูไทย 101 คน ครูต่างชาติ 2 คน

ลำดับที่ 14 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน ปี พ.ศ. 2543 ก่อตั้งโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน บนเนื้อที่ 14 ไร่ มีอาคารคอนกรีต 5 ชั้น 1 หลัง ตั้งอยู่ที่ 50/487 ถนนบางบอน 3 เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีแรกเปิดสอนหลักสูตร 2 ภาษา (Bilingual Programme) มีนักเรียน 515 คน และหลักสูตรสามัญ มีนักเรียน 513 คน ปัจจุบันได้ขยายพื้นที่ออกเป็น 75 ไร่ สร้างอาคารรวม 7 หลัง มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 5,406 คน ครูไทย 397 คน ครูต่างชาติ 126 คน

ลำดับที่ 15 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า ปี พ.ศ. 2545 ก่อสร้างโรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า บนเนื้อที่ 37 ไร่ มีอาคารเรียน 1 หลัง 72 ห้องเรียน ตั้งอยู่เลขที่ 222 หมู่ 5 ถนนร่วมเกล้า แขวง

คลองสามประเวศ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครปีแรกเปิดสอนหลักสูตร 2 ภาษา (Bilingual Programme) ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 851 คน ครูไทย 69 คน ครูต่างชาติ 15 คน ปัจจุบันมีอาคารเรียน 3 หลัง มีนักเรียน 3,515 คน ครูไทย 230 คน ครูต่างชาติ 80 คน

ลำดับที่ 16 โรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศบางบัวทอง ช่วงปลายปี พ.ศ. 2546 ก่อสร้างโรงเรียนสาธิตสาธิตวิเทศบางบัวทอง บนเนื้อที่ 35 ไร่ สร้างอาคารเรียน 7 ชั้น 98 ห้องเรียน ตั้งอยู่เลขที่ 55 หมู่ 4 ตำบลโพ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ปี พ.ศ.2547 เปิดทำการสอนในหลักสูตร 2 ภาษา (Bilingual Programme) และหลักสูตรสามัญโดยใช้ชื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ 4 รายวิชา เปิดสอนในระดับอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีแรกมีนักเรียน 944 คน ครูไทย 77 คน ครูต่างชาติ 26 คน

ตาราง 2 สถิติครู นักเรียน ห้องเรียน ประจำปีการศึกษา 2548 สํารวจวันที่ 26 เมษายน 2548

โรงเรียน	จำนวนครู		จำนวนนักเรียน		จำนวนห้องเรียน	
	ครูไทย	ต่างชาติ	สองภาษา	สามัญ	สองภาษา	สามัญ
หลักสูตรสามัญ						
1. สารสาสน์พัฒนา	132	3	-	2,320	-	57
2. ดรอกจันทน์วิทยา	18	-	-	280	-	7
3. ชาญเวชศึกษา	25	-	-	556	-	15
4. สารสาสน์ประชาอุทิศฯ	114	3	-	2,499	-	60
5. สารสาสน์สุขสวัสดิ์	121	3	-	2,674	-	64
6. สารสาสน์สมุทรสาร	105	2	-	2,310	-	55
7. สารสาสน์ธนบุรี	48	8	-	597	-	18
รวม	563	19	-	11,236	-	276
หลักสูตรสามัญ						
1. สารสาสน์พัฒนา	132	3	-	2,320	-	57
2. ดรอกจันทน์วิทยา	18	-	-	280	-	7
3. ชาญเวชศึกษา	25	-	-	556	-	15
4. สารสาสน์ประชาอุทิศฯ	114	3	-	2,499	-	60
5. สารสาสน์สุขสวัสดิ์	121	3	-	2,674	-	64
6. สารสาสน์สมุทรสาร	105	2	-	2,310	-	55
7. สารสาสน์ธนบุรี	48	8	-	597	-	18
รวม	563	19	-	11,236	-	276

จก
3 ต. 2

๑๔ ๕๕๔๔
๒๕๕๖

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

00211670

ตาราง 2 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนครู		จำนวนนักเรียน		จำนวนห้องเรียน	
	ครูไทย	ต่างชาติ	สองภาษา	สามัญ	สองภาษา	สามัญ
หลักสูตรสองภาษา						
1. สารสาสน์พิทยา	138	22	617	1,188	28	40
2. สารสาสน์เอกตรา	200	80	2,760	-	207	-
3. สารสาสน์วิเทศศึกษา	139	48	2,328	-	74	-
4. สารสาสน์วิเทศบางบอน	455	118	4,885	1,302	156	35
5. สารสาสน์วิเทศร่มเกล้า	220	69	3,607	-	114	-
6. สารสาสน์วิเทศบางบัวทอง	155	61	1,633	809	52	19
7. สารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่	79	28	850	-	32	-
8. สารสาสน์วิเทศชนบุรี	60	18	467	-	19	-
รวม	1,446	444	17,147	3,299	582	94
หลักสูตรอาชีวศึกษา						
1. สารสาสน์โปลีเทคนิค	31	1	697	152	19	4
2. สารสาสน์บริหารธุรกิจฯ	31	1	386	329	12	12
รวม	62	2	1,083	481	31	16

2. นโยบายของโรงเรียนในเครือสารสาสน์

โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ได้วางหลักและวิปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและครูได้นำไปใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดในทุกด้าน ได้เน้นเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ

1.1 จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสามัญ (สารสาสน์พัฒนา, สารสาสน์ประชาอุทิศฯ, สารสาสน์สมุทรสาคร, สารสาสน์สุขสวัสดิ์) ให้เป็น Mini Bilingual (การใช้สื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษในบางรายวิชา จากการทดลองสอนวิชาคณิตศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ปีที่แล้ว ผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ และเพื่อให้นักเรียนทั่วไปในเครือสารสาสน์ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นจึงเพิ่มรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ 4 หมวดดังนี้ คือ Mathematics, Science, Health Education, Social Studies และสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6

1.2 พัฒนาการใช้ภาษาไทย ให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนเรื่อง การแต่งโคลงกลอน ลายมือต้องสวยงาม เขียนถูกต้อง ว่องไว

1.3 พัฒนาการเรียนการสอนดนตรีให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนี้

1.3.1 จัดหาเครื่องดนตรีที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน

1.3.2 สรรหาบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้านมาสอน

1.3.3 พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน นักเรียนทุกคนต้องอ่านโน้ตและเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชิ้น

1.3.4 ฝึกฝน คัดเลือก สนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรี ให้ตั้งเป็นวงดนตรีได้ ฝึกฝนนักเรียนให้เป็นนักร้องนำของวงได้ด้วย และเตรียมความพร้อมสำหรับแข่งขันระหว่างโรงเรียนก่อนสิ้นปีการศึกษา

1.3.5 จัดให้มีการร้องประสานเสียงในแต่ละโรงเรียน และมีการประกวดการร้องประสานเสียงปีละ 1 ครั้ง

1.3.6 จัดกิจกรรมภายในโรงเรียนให้นักเรียนได้แสดงความสามารถอย่างต่อเนื่อง

1.3.7 ส่งเสริมการร้องเพลงไทยเดิม ให้นักเรียนได้ร้องเพลงประเภทนี้อย่างน้อยภาคละ 1-2 เพลง โดยให้ทาง โรงเรียนไปกำหนดว่าแต่ละชั้นควรร้องเพลงอะไรบ้าง ซึ่งเป็นเพลงสั้น ๆ ง่าย ๆ เช่น เพลงพื้นเมือง เพลงรักชาติ เป็นต้น เพราะเพลงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของมนุษย์เรา

1.4. พัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนี้

1.4.1 ส่งเสริมกีฬาให้โดดเด่น เลือกกีฬาที่จะให้นักเรียนเล่นโดยดูจากสภาพของสถานที่ ความเหมาะสม และเป็นไปได้เป็นหลัก เช่น บึงปอง แบดมินตัน บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ฟุตบอล ตะกร้อ หมากรุก หมากล้อม ฯลฯ และจัดเวลานักเรียนในการฝึกซ้อม

1.4.2 จัดแข่งขันกีฬภายในอย่างต่อเนื่อง

1.4.3 คัดเลือก สนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถให้พัฒนายิ่งขึ้น และพร้อมที่จะลงแข่งขันระหว่างโรงเรียนในช่วงกลางปีหรือปลายปีการศึกษา

1.4.4 ให้นักเรียนทั้งโรงเรียนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า โดยออกกำลังกายทุกเช้า ด้วยการเดินช้า เท้าชอยเท้า เดินพาหวิด และกายบริหารให้เข้มแข็ง พร้อมเพรียง และพร้อมที่จะแสดงพลังความเป็นปึกแผ่นทั้งเครือข่ายในโอกาสฉลอง 40 ปี ของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ในปีการศึกษา 2547 นี้

1.4.5 ในระดับมัธยมให้เพิ่มวิชาการเลียงและอบรมเด็กเล็ก เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ รู้จักบุญคุณพ่อแม่และให้เห็นคุณค่าศักดิ์ศรีของตน ไม่หลงไปตามกระแสสังคม ไม่ทำให้วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทยเสียไป

1.4.6 ห้องสมุดบรรณารักษ์ ต้องทำให้ห้องสมุดมีชีวิต เมื่อห้องสมุดมีชีวิตชีวาก็จะทำให้ผู้ที่เข้ามาใช้มีชีวิตชีวาด้วย มีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ดังนั้นห้องสมุดต้องเป็นบ่อเกิดของความคิดเป็นแหล่งรวมความรู้ ต้องมีหนังสือดี ทุกหมวดทุกประเภทไว้ให้บริการ บรรยากาศของห้องต้องสงบสบายน่าอยู่ โรงเรียนที่ดีที่สุดต้องสอนให้นักเรียนรักการค้นคว้า การศึกษาด้วยตนเอง ปลูกฝังการรักการอ่าน การใฝ่รู้ตลอดชีวิต

2. ด้านบุคลากร

2.1 งานอภิบาลนักเรียน จัดให้มีครูอภิบาลในโรงเรียน ทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่เป็นที่ปรึกษาให้กำลังใจ ติดตามและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม จัดทำแฟ้มประวัติข้อมูลส่วนตัวนักเรียนทุกคน เพื่อสะดวกในการติดตาม ร่วมกันสร้างสังคมที่ดี มีความเอื้ออาทรกันให้เป็นสังคมตัวอย่าง และเป็นเอกลักษณ์ความเป็นศาสนาสานโดยเฉพาะ

2.2 การบริหารงาน ผู้บริหารและครูต้องมีมาตรฐานที่ดี จึงจะทำให้โรงเรียนและนักเรียนมีมาตรฐานด้วย

2.2.1 ผู้อำนวยการจะมีวาระการปฏิบัติงาน 8 ปี ดังนั้น ผู้อำนวยการต้องฝึกครูขึ้นมารองรับ ผู้อำนวยการและทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการได้

2.2.2 ผู้บริหารที่ดีมาจากครูที่ดี ดังนั้น ผู้บริหารต้องลงสอนเพื่อหาประสบการณ์ เพื่อจะได้แนะนำผู้อื่นได้

2.2.3 ผู้บริหารจะต้องลงฝึกปฏิบัติงานจริง เป็นการสร้างประสบการณ์ และเรียนรู้การทำงาน

2.3 ห้ามครูยุ่งเกี่ยวกับการเงินทุกประเภท

2.4 สรรหาครู และพัฒนาครูให้มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ ทั้งปลูกฝังจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญ และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจังให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

2.5 ครูต้องพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา เรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อจะได้นำความรู้ที่มีมาถ่ายทอดให้กับนักเรียนได้อย่างไม่ตกรุ่น

2.6 บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตามนโยบายหรือกิจวัตรประจำวันให้ดีที่สุด

3. ด้านกิจกรรมนักเรียน

3.1 ฝึกฝนนักเรียนให้เป็นผู้เข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ด้วยกิจกรรมยามเช้า และสอนให้นักเรียนเป็นผู้มีความพอดี ชีวิตต้องต่อสู้ เข้มแข็ง ไม่อ่อนแอ

3.2 เพิ่มหลักสูตรโภชนาการเบื้องต้น เพื่อให้นักเรียนสามารถทำอาหารง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับวัยได้และเมื่อจบประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วสามารถทำอาหารให้พ่อแม่รับประทานได้

3.3 ปลุกฝังค่านิยม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยให้กับนักเรียน เพื่อให้ไม่หลงไปกับกระแสสังคมที่ผิดเพี้ยน

3.4 ฝึกให้นักเรียนรักการอ่าน การค้นคว้า และศึกษาตลอดชีวิต

3.5 ให้นักเรียนมีความรู้รอบตัว รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเครื่องอุปโภค บริโภค ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.6 เสือพละ กีฬา และกระเป๋ ที่โรงเรียนนำมาขาย ถ้าไรที่ได้ให้สะท้อนกลับไปยังเด็กนักเรียนในรูปอุปกรณ์กีฬา หนังสือ เครื่องกรองน้ำ ทางเดินหินขัด ฯลฯ อะไรก็ได้ที่เป็นประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

4. ด้านสวัสดิการ

4.1 ครูในโครงการ Mini Bilingual จะได้รับการปรับอัตราขึ้นเงินเดือนเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม

4.2 ครูที่ดูแลเอาใจใส่ ฝึกฝนให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง สามารถเดินพาเหรดพร้อมเพรียงในช่วงกิจกรรมยามเช้า และได้คะแนนเต็ม 10 จากผู้บริหาร จะได้รับการปรับเงินเดือนเต็มอัตราครึ่งภาคเรียนที่ 2 ที่เหลือจะพิจารณาจากการปฏิบัติงานอย่างอื่นประกอบด้วย

4.3 ปรับฐานเงินเดือนการรับครูใหม่ปีการศึกษา 2547 เริ่มต้นที่ 7,000 บาท

5. ด้านอาคารสถานที่

5.1 มีสถานศึกษาเพิ่มขึ้นอี 1 โรงเรียน คือโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศบางบัวทอง

5.2 พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ให้ดูสวยงาม สะอาดโดยทั่วไป ดูแลต้นไม้ให้สดชื่นสวยงาม มีบรรยากาศร่มรื่น น่าอยู่และสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

5.3 เน้นความปลอดภัยของอุปกรณ์เครื่องเล่น ต้องแข็งแรงและอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

5.4 ห้องเรียนสะอาด โต๊ะ เก้าอี้ พร้อมใช้งานและสมุคกับนักเรียนแต่ละวัย

5.5 การใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้า ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและประหยัดให้มากที่สุด โดยสอนให้นักเรียนรู้คุณค่าของน้ำและไฟฟ้า

มาตรฐานหรือนโยบายหลัก (Main Policy) คือ กรอบหรือแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียนในเครือสาสน์ มีดังนี้คือ

1. มาตรฐานด้านคุณธรรมของครูและนักเรียน

คุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดีที่ควรเกิดขึ้นอย่างชัดเจนในตัว of นักเรียน ฉะนั้น ครูต้องคิดและตระหนักว่า การอบรมนักเรียนนั้นสำคัญต่อชีวิตของนักเรียนยิ่งกว่าความรู้ คุณธรรมที่จำป็นต้องหมั่นฝึกฝน ได้แก่

1. ความกตัญญู รู้คุณค่าพ่อแม่ ครู อาจารย์และผู้มีพระคุณ
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต
3. ความกล้าหาญ กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกที่ควร

4. ความบริสุทธิ์
5. ความเฉลียวฉลาด
6. ความสุภาพ
7. ความมีใจกว้าง เสียสละ
8. ความมัธยัสถ์ รู้จักประมาณตน
9. ความสุชุม เยือกเย็น อดทน อดกลั่น
10. ความขยันหมั่นเพียร
11. ความนบนอบ
12. ความยุติธรรม

2. มาตรฐานของนักเรียน ตัวบ่งชี้ได้แก่

1. ต้องมีความประพฤติ หรือพฤติกรรมสุภาพ เรียบร้อย มีกิริยา มารยาทดี มีวาจาสุภาพต่อคนทั่วไป ไม่แสดงอาการเย่อหยิ่ง จองหอง

2. มีการวัชรธรรม คือ มีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา จิตใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แสดงออกอย่างจริงใจ

3. มีความกตัญญูรู้คุณ เชื่อฟังคำสั่งสอน และนำไปปฏิบัติได้

4. มีความขยันหมั่นเพียร

5. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย

6. มีความฉลาดรอบรู้ มีทักษะทางด้านวิชาการตามระดับชั้น

7. มีทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

8. มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่

9. ซื่อสัตย์สุจริต

10. มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

11. รู้จักประหยัดทรัพย์สินของตนเองและส่วนรวม

12. มีความรักและภาคภูมิใจในสถาบัน คือรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ไม่ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่จะนำความเสื่อมเสียมาสู่สถาบันของตนเอง

3. มาตรฐานของครู ตัวบ่งชี้ได้แก่

1. มีบุคลิกภาพที่ดี

2. มีความถนัด ความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ได้รับมอบหมาย

3. มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักเรียน ได้อย่างมีคุณภาพ

4. มีความประพฤติดี สามารถเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน ได้ทั้งทางกาย วาจาและใจ

5. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเงินใด ๆ ทั้งสิ้นในโรงเรียน

6. มีความจงรักภักดีต่อโรงเรียน
7. มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ
8. สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
9. มีความหวังคืออย่างจริงใจกับลูกศิษย์
10. ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตนเอง
11. ปฏิบัติตามกฎหมายของโรงเรียนด้วยความจริงใจ

4. มาตรฐานของสังคมครู

1. แสดงออกซึ่งความรักใคร่ กลมเกลียว ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ
2. โรงเรียนมีหน้าที่ช่วยเหลือครูที่นอกเหนือจากเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนดเท่าที่สามารถจัดการได้ เช่น การขึ้นเงินเดือน การจัดสรรที่พักอาศัย การพยาบาล การช่วยเหลือบุตร ให้สวัสดิการกับครูอาวุโส

5. มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ ตัวบ่งชี้ได้แก่

1. บริเวณโดยรอบ
 - 1.1 บริเวณโรงเรียนโดยทั่วไป จะต้องอยู่ในสภาพสะอาด สวยงาม เรียบร้อย มีระบบการจัดการที่ดีและได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ เช่น สนาม ระเบียบ ทางเดิน สนามเด็กเล่น ม้านั่งอ่อน บริเวณที่จอดรถและสวนหย่อม เป็นต้น
 - 1.2 ดันไม้เจริญงอกงาม ร่มรื่น
 - 1.3 ตัวอาคารเรียนทาสีสวยงาม และรักษาความสะอาดของตัวอาคารเรียนในทุกจุด ห้องน้ำ ห้องส้วมควรปราศจากกลิ่นที่น่ารังเกียจ
2. การจัดการจราจรในโรงเรียน
 - 2.1 มีบริเวณที่จอดรถพอสมควร มีระเบียบการจัดการอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนอย่างมีคุณภาพ
 - 2.2 มีระบบการจัดการจราจรในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.3 ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองดับเครื่องยนต์เมื่อจอดรถ
 - 2.4 รถรับส่งนักเรียนมีสภาพดี คนขับรถต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่และมีการบริการที่ประทับใจ
3. การจัดครูเวรดูแลนักเรียนและความเรียบร้อยทั่วไป
 - 3.1 ปฏิบัติหน้าที่ตรงเวลา รับผิดชอบในบริเวณที่ต้องดูแลอย่างเต็มที่
 - 3.2 ดูแลความปลอดภัยให้กับนักเรียนตลอดเวลา ขณะที่กำลังเล่นเครื่องเล่น
 - 3.3 มีการบันทึกเวรให้ละเอียดและชัดเจนตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น
4. การบริการเครื่องอุปโภคบริโภค

- 4.1 มีน้ำกรองบริการให้นักเรียนอย่างพอเพียง
- 4.2 มีไฟฟ้า อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้คอยบริการ
- 4.3 มีเครื่องดับเพลิงอยู่ในสภาพใช้งานได้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ
- 4.4 จัดทำผังไฟฟ้า ประปาและอาคารสถานที่ พร้อมทั้งติดตั้งในที่ที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งาน

5. สภาพห้องเรียน

- 5.1 ห้องเรียนสะอาด สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- 5.2 โต๊ะครู ต้องมีการจัดระเบียบและทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ
- 5.3 โต๊ะ เก้าอี้ของนักเรียนจัดให้เป็นแถวมีระเบียบ
- 5.4 ตำรวจโต๊ะ เก้าอี้ของนักเรียนเป็นประจำ เพื่อตรวจเช็คสภาพให้พร้อมใช้งานและเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น และอบรมนักเรียนให้รู้จักรักษาของที่เป็นสมบัติของโรงเรียน เช่น ต้นไม้ โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ
- 5.5 จัดป้ายนิเทศก์แสดงผลงานของนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียน

6. ห้องประกอบการสอน ต้องมีห้องประกอบการเรียนการสอนที่อยู่ในสภาพดี เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งของครูและนักเรียนตลอดเวลา ประกอบด้วย

6.1 ห้องสมุด

- 6.1.1 มีหนังสือทุกหมวดวิชาเพียงพอสำหรับการค้นคว้า
- 6.1.2 มีบรรณารักษ์ประจำห้องสมุด
- 6.1.3 มีการจัดสถิติการใช้ห้องสมุดอย่างเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งมีการสรุปยอดทั้งรายสัปดาห์และรายเดือน
- 6.1.4 มีกิจกรรมส่งเสริมพิเศษต่าง ๆ ให้กับนักเรียน เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนสนุกกับการอ่านหรือเข้าห้องสมุดมากขึ้น

6.2 ห้องวิทยาศาสตร์

- 6.2.1 มีอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ เช่น กล้องจุลทรรศน์ แว่นขยาย ฯลฯ และสารเคมีต่าง ๆ ไว้คอยส่งเสริมการเรียนการสอนให้ครบถ้วน
- 6.2.2 มีวิดิทัศน์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน
- 6.2.3 มีการจัดระบบของอุปกรณ์ที่อยู่ในห้องวิทยาศาสตร์อย่างเป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบใช้ได้อย่างสะดวกและง่าย

6.2.4 มีสมุดและลงทะเบียนอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในห้องวิทยาศาสตร์อย่างเป็นปัจจุบันและเป็นระบบ

6.3 ห้องฉายภาพยนตร์ – ห้อง Mini theater อุปกรณ์ที่ควรมีได้แก่

6.3.1 เครื่องฉาย Video, VCD หรือ DVD

6.3.2 โทรทัศน์

6.3.3 เครื่องเสียง

6.4 ห้องภูมิศาสตร์

6.4.1 มีแผนที่โลก แผนที่แสดงเส้นทางการคมนาคมภายใน-ต่างประเทศ

6.4.2 มีลูกโลกจำลอง

6.4.3 สื่อต่าง ๆ ที่ช่วยเอื้อต่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

6.5 เครื่องเสียง

6.5.1 ต้องอยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน

6.5.2 ขณะที่ทำการสอนต้องไม่เปิดเครื่องเสียงเบา-ดังจนเกินไป

6.5.3 ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ด้านเครื่องเสียงมาคอยดูแลและอำนวยความสะดวก

ต่าง ๆ ให้กับครูผู้สอน

6.6 ห้องธุรการ

6.6.1 จัดห้องให้เป็นระเบียบ สวยงาม มีอุปกรณ์ติดต่อกันได้อย่างสะดวก

6.6.2 เจ้าหน้าที่ธุรการมีอัธยาศัยดี พุดจาไพเราะ อุ่มแอ้มแจ่มใส มีความคล่องตัวในการบริการ มีความรอบรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ภายในโรงเรียนพอสมควรเพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ที่มาติดต่อได้ถูกต้อง

6.7 ห้องอุปกรณ์การสอน

6.7.1 มีสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นภาพ ของจริง ฯลฯ ที่อยู่ในสภาพดี พร้อมใช้ในการเรียนการสอนได้ ตลอดเวลาและสัมพันธ์วิชาที่สอน

6.7.2 สื่อมีขนาดที่พอเหมาะ นักเรียนสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

6.7.3 จำนวนสื่อมีมากพอสำหรับความต้องการของครูผู้สอน

การวัดผลที่มีมาตรฐาน

1. การพิมพ์

ข้อความที่ใช้มีความชัดเจน อ่านง่าย พิมพ์ได้ถูกต้องตามหลักภาษา

2. การออกข้อสอบ

ข้อสอบต้องสามารถวัดได้ทั้งความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการนำไปใช้ให้เหมาะสมตามระดับชั้น

3. การควบคุมการสอบ

1. ครูตรวจบัตรเข้าห้องสอบทุกครั้งที่ทำกรสอบ
- 2.ชี้แจงระเบียบต่าง ๆ ของการสอบ เช่น ห้ามพูดคุยในห้องสอบ ห้ามทุจริต

ฯลฯ

4. การตรวจสอบ

1. ครูต้องตรวจสอบด้วยความรอบคอบ และยุติธรรมที่สุด
2. ก่อนกรอกคะแนนทุกครั้ง ต้องผ่านการอนุมัติจากผู้บริหารก่อน

5. การกรอกผลการสอบ

คะแนนที่กรอกต้องตรงกับคะแนนจริงที่นักเรียนได้รับ

6. สมุดรายงานผลการเรียนของนักเรียน

ครูต้องเขียนให้เป็นระเบียบ สวยงาม ข้อความที่เขียนต้องกระชับและถูกต้องตาม

หลักภาษา

7. การทำเอกสารประจำชั้น

ครูต้องทำเอกสารต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน เขียนให้เรียบร้อย และส่งงานตรงเวลา

6. มาตรฐานด้านวิชาการ (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

การศึกษา คือ การเล่าเรียน ฝึกฝน อบรมวิทยาการต่าง ๆ ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ เพื่อพัฒนา
นักเรียนให้มีความรู้ สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อและประกอบวิชาชีพได้ พร้อมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ใน
สังคมอย่างมีความสุข

การทำงานของนักเรียน ต้องฝึกฝนให้นักเรียนเป็นคนทำจริง และตั้งใจทำ เช่น

1. สมุดงานของนักเรียนต้องสะอาด สวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. เน้นเรื่องลายมือทุกระดับชั้น ตั้งแต่ อนุบาล 3 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องสวยงาม สะอาด
ถูกต้องและทำให้รวดเร็ว
3. มีปริมาณงานมากและเหมาะสมในทุกระดับชั้นและทุกรายวิชา

จุดเด่นในการสอนแต่ละรายวิชา

1. วิชาภาษาไทย

1.1 ภาษา คือ เสียงหรือกิริยาอาการที่ทำความเข้าใจกันได้

1.2 ภาษาศาสตร์ คือ วิชาที่ศึกษาภาษาในแง่ต่าง ๆ เช่น เสียง โครงสร้าง ความหมาย

โดยอาศัยวิธีการวิทยาศาสตร์ เช่น การตั้งสมมติฐาน เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วสรุปผล

การสอนภาษาไทยต้องรักษาเอกลักษณ์ของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ คือ

- นักเรียนทุกคนต้องอ่านออก อ่านได้ และอ่านคล่อง สามารถจับใจความได้อย่าง

ถูกต้อง

- นักเรียนทุกคนต้องเขียนได้ สวยงาม ถูกต้องและว่องไว

- นักเรียนทุกคนต้องมีความรู้ โดยเน้น สุ จี ปุ ลิ ดังนี้

การฟัง - ฟังเป็น จับใจความได้ เข้าใจ สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

การพูด - พูดอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์

การอ่าน - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออก เริ่มอ่านคล่องขึ้น

ตามระดับชั้น

- อ่านคำควบกล้ำ ตัว ร ล ว ได้ถูกต้อง ชัดเจน

- อ่านข้อความได้ถูกต้องตามอักขระวิธี

การเขียน - เขียนได้ถูกต้องตามความสามารถในระดับชั้นที่ควรจะเป็น

- เขียนความเรียง สื่อความหมายได้เป็นเรื่องราว

- ฝึกแต่งบทหรือโครงเรื่องต่าง ๆ

2. วิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนเรียนรู้ ฝึกฝน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ เน้นทักษะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การฟัง - แผนกสามัญ ฝึกการฟังเสียงอังกฤษจากเจ้าของภาษาโดยใช้สื่อ ทัศนูปกรณ์ในระดับชั้น

- แผนกสองภาษา ฝึกทักษะการฟังจากครูเจ้าของภาษาโดยตรง

การพูด - แผนกสามัญ ในทุกระดับชั้น (ป.1 – ม.3) ฝึกการพูด การออกเสียงต่าง ๆ ตามวิธีสอน พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- แผนกสองภาษา ฝึกทักษะการสนทนากับครูเจ้าของภาษาโดยตรง เพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งสนทนากันเองระหว่างครูไทย - เพื่อนในวันที่โรงเรียนกำหนด

การอ่าน - ฝึกอ่านออกเสียงให้เหมือนกับเจ้าของภาษามากที่สุด อ่านได้คล่องแคล่วตามระดับชั้นที่ควรจะเป็น

การเขียน - แผนกสามัญ สามารถเขียนคำศัพท์ ข้อความ ประโยคได้ตามความสามารถในแต่ละระดับชั้นที่ควรจะเป็น

- แผนกสองภาษา สามารถเขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

- คัด Speedball ภาษาอังกฤษได้ในระดับ ป.5 – ม.3, ปวช. – ปวศ. ได้สวยงามและถูกต้อง

3. วิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการคิด การคำนวณ สิ่งที่ต้องปฏิบัติ คือ

3.1 มีทักษะในการคิดคำนวณ บวก ลบ คูณ หาร ได้อย่างคล่องแคล่ว แม่นยำและถูกต้อง

3.2 สามารถนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3 รู้คำศัพท์และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ทางคณิตศาสตร์ในภาษาอังกฤษ
อย่างดี โดยเฉพาะในแผนกสองภาษา

3.4 มีทักษะในกระบวนการคิด การตีความหมาย การแก้โจทย์ปัญหาอย่างมี
เหตุผล

3.5 ท่องสูตรคูณ สูตรทางคณิตศาสตร์ และมาตราต่าง ๆ (ซัง ตวง วัด) ได้อย่าง
คล่องแคล่วตามหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น

3.6 มีการทำการทดสอบย่อยบ่อย ๆ

4. วิชาสังคมศึกษา เป็นหมวดวิชาที่ประกอบด้วย วิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา
และวัฒนธรรม

4.1 ภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยความรู้เกี่ยวกับสังคม การอยู่ร่วมกัน
ความสัมพันธ์ต่อเนื่องตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4.1.1 นอกจากการสอนให้นักเรียนมีความรู้ในบทเรียนแล้ว ครูต้องแสวงหา
ความรู้ ข่าวสาร สารคดีใหม่ ๆ มาสอนนักเรียนให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสามารถ
วิเคราะห์ข่าวที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

4.1.2 นักเรียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์กายภาพ แผนที่ทางภูมิศาสตร์
และสามารถลงตำแหน่งประเทศ เมือง ภูเขา แม่น้ำ สถานที่สำคัญต่าง ๆ ฯลฯ ได้อย่างถูกต้อง

4.2 ประวัติศาสตร์

4.2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ ความหมายยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถ
วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

4.2.2 เรียนรู้ และเข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรร มไทย ภูมิปัญญา
ไทย มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและพร้อมที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นคนไทยอย่างเต็มภาคภูมิ

4.2.3 สร้างความภาคภูมิใจในความกล้าหาญในบรรพบุรุษของไทย บุคคล
สำคัญที่ทำความประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ซึ่งมีผลตกทอดมาถึงเราในปัจจุบัน

4.3 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

4.3.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญและความหมายในหลักธรรมของศาสนาที่
ตนเองนับถือ และสามารถนำหลักธรรมนั้น ๆ มาใช้เป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้

4.3.2 ยึดมั่นในศีลธรรม การทำความดี มีค่านิยมที่ดี และมีความศรัทธา
ในศาสนาที่ตนนับถือ

4.3.3 ประพฤติ ปฏิบัติตามหลักธรรมและศาสนพิธีทางศาสนา และการอยู่
ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ความรู้ ความสามารถทางด้านดนตรี

ดนตรี คือ เสียงที่ประกอบกันเป็นเพลง โดยอาศัยเครื่องดนตรีบรรเลงตามตัวโน้ต ทำให้เกิดเสียงดังที่สามารถสร้างความเพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์ที่หลากหลาย เช่น รัก โศก หรือรื่นเริง โดยครูสอนดนตรีต้องปฏิบัติ ดังนี้

5.1 นักเรียนต้องอ่านตัวโน้ต เนื้อเพลง ร้องทำนองเพลง แปลเนื้อเพลง และฝึกเขียนตัวโน้ตได้อย่างถูกต้อง

5.2 ในการอ่านโน้ต ครูต้องเตรียมชาร์ตเพลง โดยการให้นักเรียนอ่านดูจากชาร์ตเพลงนั้น ๆ และทดสอบด้วยการให้นักเรียนลองอ่านโน้ตจากชาร์ตเพลงนั้น ๆ เพื่อเป็นการวัดผล

5.3 การใช้เครื่องดนตรีในการสอนในแต่ละคาบ ให้ใช้ 2 – 3 ครั้งเท่านั้น เพื่อฝึกให้นักเรียนเทียบเสียงของตนเองกับเครื่องดนตรีในช่วงต้นและท้ายคาบเรียน เพื่อประเมินว่านักเรียนสามารถร้องเพลงได้ตรงตามระดับเสียงหรือไม่

5.4 นักเรียนทุกคนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องสามารถเล่นเครื่องดนตรีชนิดใดก็ได้เป็น อย่างน้อย 1 ชิ้น

6. ศิลปศึกษา เป็นวิชาที่ว่าด้วยการแสดงออกทางฝีมือ เป็นช่างฝีมือ เป็นสิ่งที่ผลิตหรือสร้างขึ้นให้ประจักษ์แก่ผู้พบเห็น โดยครูผู้สอนต้องปฏิบัติ ดังนี้

6.1 ก่อนเรียน ต้องมีการเช็คูอุปกรณ์การเรียนของนักเรียนทุกคน ถ้ามีข้อบกพร่องในส่วนของอุปกรณ์การเรียน ต้องหาวิธีแก้ไขทันที ห้ามปล่อยให้นักเรียนนั่งเฉย ๆ ในคาบเรียนนั้น ๆ

6.2 ต้องมีสื่อประกอบการสอนเข้าสอนด้วยทุกครั้ง

6.3 ในแต่ละคาบ ให้นักเรียนฝึกวาดวาด 4 – 6 ภาพ พร้อมให้เสร็จในคาบนั้น ส่วนอีก 2 ภาพให้วาดเป็นการบ้าน ครูต้องตรวจให้คะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนอย่างเป็นปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ของวิชานี้ นักเรียนสามารถวาดภาพต่าง ๆ ได้จนชำนาญดังนี้

วาดรูปได้ คือ สามารถวาดภาพต่าง ๆ ได้ตามที่เห็น

วาดคล่อง คือ สามารถวาดภาพตามจินตนาการหรือประสบการณ์หรือภาพจริงได้อย่างรวดเร็ว

วาดเป็น คือ สามารถนำความรู้มาถ่ายทอดได้อย่างสร้างสรรค์ มีคุณค่าและเข้าใจความหมายของการใช้ศิลปะในชีวิตประจำวัน และมีความสุขในการวาดภาพ

7. พลศึกษา (การศึกษาในการบำรุงกาย โดยวิธีการบริหารร่างกายและวิชาต่อสู้ต่าง ๆ)
แนวการสอนคือ

7.1 ฝึกระเบียบแถว และท่ากายบริหารที่กำหนดได้อย่างพร้อมเพรียง เข้มแข็งและฝึกการเดินเข้าท่าแบบทหารด้วย

7.2 ต้องให้นักเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงมากกว่าการอธิบาย และต้องให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ทุกคน

7.3 ฝึกให้มีทัศนคติที่ดี ในการออกกำลังกายจนเป็นนิสัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สุจิตรา ศุภพงษ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์มาก 2 งาน ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ มีการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 5 งาน ได้แก่ งานด้านหลักสูตร และการนำไปใช้ งานวัสดุประกอบหลักสูตรและการสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผลการเรียน งานห้องสมุด และงานนิเทศภายใน สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ครูผู้สอนไม่สนใจศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีการสำรวจความเพียงพอในการใช้สื่อของครู ไม่มีการนำผลการประเมินไปแก้ปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง ไม่มีการควบคุมดูแล ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุด ขาดความกระตือรือร้นในการเพิ่มความรู้ในการพัฒนาตนเอง และขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู

วิภา ช้างปิ่น (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

โรงเรียนมีการจัดทำแผนงานและโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน มีการตั้งคณะกรรมการนิเทศ และใช้วิธีการมอบหมายงานโดยผู้บริหารโรงเรียน รูปแบบของการนิเทศเป็นแบบผู้บริหารเป็นผู้นิเทศและมอบหมายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้นิเทศ กิจกรรมการนิเทศที่โรงเรียนจัดเป็นลักษณะหลากหลาย แต่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู มีการประเมินผลการนิเทศโดยผู้บริหารโรงเรียนและให้ครูประเมินตนเอง ปัญหาที่พบคือ คณะผู้จัดทำแผนขาดความรู้ความเข้าใจในการทำแผนงานและโครงการนิเทศงานวิชาการ ขาดการประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจในกระบวนการนิเทศ การนิเทศขาดการยอมรับเพราะไม่ได้เกิดจากความต้องการของครู ผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลาในการนิเทศน้อย การนิเทศไม่สม่ำเสมอ ขาดความรู้ในการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศไม่ชัดเจน ขาดเกณฑ์และเครื่องมือในการประเมินผล

วีระ พลอยครบุรี (2532 : 165-172) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11 พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นมีการจัดหาเอกสารหลักสูตร แผนการสอน

คู่มือครู และเอกสารทางวิชาการให้ครูใช้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารและครู ได้ออกพบปะเยี่ยมเยียน ผู้ปกครองเพื่อประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนและ จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดหางบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อการสอนเพิ่มเติมและ ติดตามประเมินผลการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนตาม ความพร้อมของโรงเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนและมีการจัด ผูกอบรมทางวิชาการกับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

สมศักดิ์ พิทักษ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า สมรรถภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนและด้านวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับสูงแต่ผู้บริหารงานที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ ภาวะผู้นำต่างกัน มีสมรรถภาพทางด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สมรรถภาพด้านวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่มี ขนาดต่างกันไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลนั้นต่างกัน

เดือนเพ็ญ เปรมจิตร์(2538) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการ การศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอตาบ บางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดหลักสูตรเน้นการเตรียมความพร้อม ครูควรให้การบ้านและการอ่านทุกวันจัดศูนย์หนังสือในห้องเรียน มีการวัดผลระหว่างการเรียนโดยใช้ แบบทดสอบและการสังเกต มีการประชุมผู้ปกครองปีละครั้ง ความคิดเห็นของผู้ปกครองควรนำมา เป็นแนวในการจัดการเรียนการสอน

สุกร วัฒนพุกญา (2538) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัฒนา พุกญา ต่อการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองต้องการการเรียน การสอนเน้นวิชาการ รวมทั้งเน้นลายมือและความถูกต้องในการอ่านเขียน สื่อการเรียนการสอนมี หลากหลาย แปลกใหม่ สีสันสวยงามและเห็นด้วยที่โรงเรียนจัดสอนคอมพิวเตอร์ด้านอาคารเรียนมี ความแข็งแรง ปลอดภัย ห้องเรียนสะอาด การถ่ายเทอากาศและแสงสว่างพอเพียง การดูแลเอาใจใส่ ตลอดคำพูดและการปฏิบัติของครูอยู่ในเกณฑ์ดี ครูต้องเป็นผู้มีคุณธรรม มีประสบการณ์

วิษุตา งามปลอด (2540) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการ จัด การศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการ จัด การศึกษาในระดับอนุบาลโดย ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนคาดหวังให้ เน้นการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนต่อ โดยเสริมให้กล้าแสดงออกและมีทักษะในการติดต่อกับ ผู้อื่นการให้การบ้านควรให้ทุกวันเป็นการคิดตัวเลข กติปัญชนะ เสริมทักษะทางคณิตศาสตร์และ ภาษาอังกฤษ เน้นคุณธรรม สื่อการเรียนการสอนคาดหวังให้ใช้สื่อประเภทเสริมความพร้อมทาง

คณิตศาสตร์และกิจกรรมอื่น โรงเรียนควรจัดหาสื่อเองมากกว่าที่จะให้ผู้ปกครองช่วยเหลือ การจัดสภาพแวดล้อมคาดหวังให้มีห้องเรียนที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ อากาศถ่ายเทได้สะดวก โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน การประเมินผลคาดหวังให้ทำการประเมินผลเดือนละ 1 ครั้ง โดยใช้วิธีการตรวจผลงานเด็ก การสังเกตและนำเอาผลการประเมินไปพัฒนาเด็กให้ดีขึ้น

พิเชษฐ คงปัดดา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีการจัด การควบคุม ติดตามและพัฒนาการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านการวางแผนทางวิชาการ มีการประเมินผลการวางแผนโดยสรุปและรายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา ด้านหลักสูตร โดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านจัดการเรียนการสอน มีหลักการ จัดครูเข้าสอน โดยจัดตามความสามารถและความถนัดของครู ด้านการนิเทศการศึกษา มีการมอบหน้าที่การนิเทศให้ผู้ช่วยผู้บริหาร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน มีการเก็บรักษาสื่อโดยให้ครูผู้สอนเก็บเอง มีการประเมินการใช้ห้องสมุด มีการประเมินการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน โดยตรวจสอบผลการเรียนในแต่ละภาคเรียน ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการที่พบคือ บุคลากรของโรงเรียนเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานวิชาการไม่ตรงกัน ครูบางคนไม่เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร โรงเรียนขาดการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ ขาดสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม ขาดงบประมาณในการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและหนังสือตำรา และยังขาดเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

กาเซีย (Garcia . 1985) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นในการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กอนุบาลเปอร์โตริกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ คือ

1. ด้านหลักสูตร ควรสอนให้เด็กทราบถึงวัฒนธรรม ภูมิใจในความเป็นพลเมืองของประเทศตนเองและควรจัดให้เด็กมีกิจกรรมและประสบการณ์

2. ด้านการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้แนะนำวิธีปฏิบัติในการเรียนรู้ และควรมีอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับความเข้าใจของเด็ก ครูควรมีคุณวุฒิทางการสอนโดยเฉพาะ

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนควรมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด มาร์เทลลาโร

(Martellaro .1984 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของโรงเรียนที่มีผลสำเร็จทางวิชาการ ในรัฐแม็กซิโก โดยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ในการควบคุม

การศึกษาและอิทธิพลที่เป็นไปได้จากข้อมูลที่ได้มา โดยใช้ตัวแปรจากผลสรุปการทดลองทักษะเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นที่ 5, 8 และ 11 ในปี 1979, 1980 และ 1981 ในโรงเรียนนิวแม็กซิโก ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในช่วงท้ายของการศึกษา พบว่า ถึงแม้สหสัมพันธ์ที่พบตามแบบเพียร์สันว่ามีแนวโน้มจะบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ เช่น จำนวนร้อยละของนักเรียนได้เรียน มีศีลธรรมจรรยาของนักเรียนเบื้องต้น และตัวแปรอื่นๆ จะถูกรวมในรูปแบบดังกล่าวก็ไม่ปรากฏความสัมพันธ์ และดูเหมือนว่าจะไม่มีเหตุผลใดที่จะเชื่อถือหรือยอมรับว่าขนาดของโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

แอคที (Agthe.1980 : 935 – A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ครูใหญ่และครูในงานวิชาการ พบว่า ครูใหญ่บริหารงานอื่นๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญงานนิเทศการศึกษามากขึ้น ครูใหญ่และครูยอมรับว่าการเรียนการสอนต้องทำร่วมกันและครูใหญ่จะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งมาเป็นผู้ประสาน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและงานวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการสำคัญที่สุด โดยโรงเรียนได้ดำเนินการตามกรอบภารกิจ 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ซึ่งโรงเรียนต่าง ๆ ได้ปฏิบัติทั้งโดยภาพรวมทั้งรายด้าน แต่ส่วนใหญ่มักระบุปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้งโดยภาพรวมทั้งโดยรายด้านและรายข้อมีปัญหา ผู้วิจัยสนใจที่ทำการศึกษาเพื่อนำไปสนับสนุนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ให้มีประสิทธิภาพโดยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน วางแผนงานทางวิชาการ ผู้บริหารจะต้องปฐมนิเทศครูใหม่ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ทางด้านการเรียนการสอนและต้องเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครู ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและติดตามตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและจัดหาแหล่งเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยกำหนดขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ที่บริหารงานวิชาการโดยใช้สื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนสารสาสน์วิทยา โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศร่มเกล้า โรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง โดยมีโรงเรียนละ 14 คน มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 84 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6

ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็น

แบบมาตรประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริม

ทางด้านวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

3. สร้างแบบสอบถามภายใต้คำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย 1. ผศ.ดร. สราวุธ เศรษฐจร ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2. รศ.สุภรณ์ ถัมบริบูรณ์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 3. ดร.สมฤต ถาวรกิจ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 4. ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 5. ดร.จรัส นองมาก ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นที่ศึกษาและตรงในเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำนวน 28 คน เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach s alpha coefficient) (รวีวรรณ ชินนะตระกูล, 2538 : 144) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97

8. นำแบบสอบถามเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ความเห็นชอบแล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 84 ฉบับไปใช้กับกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อทางโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยมีหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. จัดเตรียมแบบสอบถามการแจกแบบสอบถามไปยังประชากร โดยกำหนดวันส่งคืนแก่ผู้วิจัย
4. ติดตามและรับคืนแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนประชากร 84 คน โดยได้รับคืนมาทั้งหมดตามจำนวนประชากรทั้งหมด 100%
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวัง และสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ที่ใช้สื่อเป็นภาษาอังกฤษจัดการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย
4.50 - 5.00	หมายถึง มีความคาดหวัง/สภาพปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง มีความคาดหวัง/สภาพปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง มีความคาดหวัง/สภาพปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง มีความคาดหวัง/สภาพปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง มีความคาดหวัง/สภาพปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นทำการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา จากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามลำดับดังนี้

การเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษา

ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกเป็นรายด้าน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษา

สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละและนำเสนอข้อมูลในตารางประกอบการบรรยาย ดังตาราง 3

ตาราง 3 สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษา

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	39	46.43
1.2 หญิง	45	53.57
รวม	84	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 26 ปี	2	2.38
2.2 26 – 30 ปี	17	20.24
2.3 31 – 40 ปี	30	35.71
2.4 41 ปีขึ้นไป	35	41.67
รวม	84	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	4.76
3.2 ปริญญาตรี	73	86.90
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	7	8.33
รวม	84	100.00
4. อาชีพ		
4.1 รับจ้าง	32	38.10
4.2 ธุรกิจส่วนตัว	13	15.48
4.3 รับราชการ	9	10.71
4.4 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	4.76
4.5 พนักงานภาคธุรกิจเอกชน	11	13.10
4.6 ครู	15	17.86
รวม	84	100.00

จากตาราง 3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือข่ายศาสนที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.57 มีอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไป

ไป คิดเป็นร้อยละ 41.67 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.90 มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 38.10 และมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 25,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 55.95

ตอนที่ 2 การศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน

ผู้วิจัยได้นำผลจากการตอบแบบสอบถามวัดความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์รวมทุกด้านและจำแนกเป็นรายด้าน ดังตาราง 3 - 9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงาน
วิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมทุกด้าน

การบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. ด้านวางแผนงานวิชาการ	4.04	0.80	มาก	3.07	0.91	ปานกลาง
2. ด้านบริหารงานวิชาการ	4.11	0.77	มาก	3.23	0.97	ปานกลาง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.67	มาก	3.47	0.95	ปานกลาง
4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	4.13	0.79	มาก	3.20	0.99	ปานกลาง
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	4.13	0.73	มาก	3.31	0.97	ปานกลาง
6. ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ	4.07	0.78	มาก	3.20	0.96	ปานกลาง
รวม	4.11	0.76	มาก	3.24	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.22) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้าน

วิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.13) และด้านบริหารงานวิชาการ (ค่าเฉลี่ย = 4.11)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.47) รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.31) และด้านบริหารงานวิชาการ (ค่าเฉลี่ย = 3.23)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวางแผนงานวิชาการ

ด้านวางแผนงานวิชาการ	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการใน โรงเรียน มีการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม	3.94	0.68	มาก	3.10	0.82	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบ การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานวิชาการปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.06	0.66	มาก	3.11	0.86	ปานกลาง
โรงเรียนมีการเผยแพร่เอกสารงานด้าน การต่าง ๆ สำหรับผู้เกี่ยวข้อง	3.89	0.98	มาก	2.96	1.00	ปานกลาง
บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเพื่อการ ดำเนินงานด้านวิชาการ โดยเฉพาะ	4.06	0.81	มาก	3.06	0.90	ปานกลาง
โรงเรียนมีการวางแผนจัดแบ่งงานวิชาการ เป็นด้านๆ ตามภาระหน้าที่งานวิชาการ	4.05	0.74	มาก	3.11	0.91	ปานกลาง
โรงเรียนมีการทำปฏิทินการปฏิบัติ งาน การละเอียดชัดเจน	4.15	0.87	มาก	3.19	1.00	ปานกลาง
โรงเรียนมีคณะกรรมการปฏิบัติงานวิชาการ โรงเรียนละเอียดชัดเจน	4.14	0.79	มาก	2.99	0.87	ปานกลาง
รวม	4.04	0.80	มาก	3.07	0.91	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวางแผนงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับโรงเรียนมีการทำปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการละเอียดชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.15) รองลงมา คือ โรงเรียนมีคณะกรรมการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนละเอียดชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 4.14) และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเพื่อการดำเนินงานด้านวิชาการโดยเฉพาะ (ค่าเฉลี่ย = 4.06)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวางแผนงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับโรงเรียนมีการทำปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการละเอียดชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.19) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีการวางแผนจัดแบ่งงานวิชาการออกเป็นด้าน ๆ ตามภาระหน้าที่งานวิชาการ (ค่าเฉลี่ย = 3.11) และการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนมีการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 3.10)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงาน
วิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบริหารงานวิชาการ

ด้านบริหารงานวิชาการ	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. โรงเรียนมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของงานวิชาการอย่างเป็นระบบ	4.07	0.77	มาก	3.06	0.84	ปานกลาง
2. การพรรณนาและกำหนดขอบข่ายงานวิชาการและการพรรณนางานครอบคลุมและชัดเจน	3.96	0.81	มาก	3.02	0.96	ปานกลาง
3. โรงเรียนมีการจัดทำแผนการเรียนเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร	4.15	0.78	มาก	3.37	0.99	ปานกลาง
4. บุคลากรของโรงเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างจริงจัง	4.25	0.73	มาก	3.48	0.87	ปานกลาง
5. โรงเรียนมีการประเมินผลและการปรับปรุงการจัดแผนการเรียน	4.11	0.71	มาก	3.35	1.00	ปานกลาง
6. โรงเรียนมีการประสานงานการจัดตารางสอนระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	4.10	0.79	มาก	3.25	0.96	ปานกลาง
7. โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดครูเข้าสอนแทนที่ชัดเจนและเหมาะสม	4.10	0.74	มาก	3.27	0.99	ปานกลาง
8. โรงเรียนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดำเนินงานวิชาการที่ทันสมัย	4.17	0.79	มาก	3.13	1.00	ปานกลาง
9. โรงเรียนมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีการดำเนินงานวิชาการเพียงพอ	4.12	0.84	มาก	3.14	1.03	ปานกลาง
รวม	4.11	0.77	มาก	3.23	0.97	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.25) รองลงมา คือ โรงเรียนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการดำเนินงานวิชาการที่ทันสมัย (ค่าเฉลี่ย = 4.17) และโรงเรียนมีการจัดทำแผนการเรียนเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 4.15)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับบุคลากรของโรงเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.48) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนการเรียนเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 3.37) และโรงเรียนมีการประเมินผลและการปรับปรุงการจัดแผนการเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.35)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงาน
วิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามแผนการสอนและการบันทึกการสอนที่ได้ทำไว้	4.21	0.58	มาก	3.57	0.84	มาก
2. มีผู้รับผิดชอบดูแลตรวจสอบการทำงานแผนการสอนของครูผู้สอนอย่างจริงจัง	4.25	0.67	มาก	3.55	0.90	มาก
3. ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกหมวดวิชา	4.30	0.72	มาก	3.58	0.97	มาก
4. ครูส่วนใหญ่สอนโดยใช้สื่อการสอน	4.13	0.67	มาก	3.26	1.00	ปานกลาง
5. โรงเรียนจัดจำนวนห้องเรียนได้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.25	0.69	มาก	3.52	0.96	มาก
6. โรงเรียนมีการตรวจสอบการจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับอัตราเวลาเรียนในหลักสูตร	4.17	0.66	มาก	3.31	1.02	ปานกลาง
รวม	4.22	0.67	มาก	3.47	0.95	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกหมวดวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.30) รองลงมา คือ มีผู้รับผิดชอบดูแลตรวจสอบการทำงานแผนการสอนของครูผู้สอนอย่างจริงจัง โรงเรียนจัดจำนวนห้องเรียนได้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.25) และครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามแผนการสอนและการบันทึกการสอนที่ได้ทำไว้ (ค่าเฉลี่ย = 4.21)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกหมวดวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.58) รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามแผนการสอนและการบันทึกการสอนที่ได้ทำไว้ (ค่าเฉลี่ย = 3.57) และมีผู้รับผิดชอบดูแลตรวจสอบการทำงานแผนการสอนของครูผู้สอนอย่างจริงจัง (ค่าเฉลี่ย = 3.55)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงาน วิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทาง ด้านวิชาการ

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทาง ด้านวิชาการ	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. โรงเรียนจัดหาเอกสารประกอบ หลักสูตรไว้บริการ	3.99	0.78	มาก	3.05	1.05	ปานกลาง
2. โรงเรียนจัดครูประจำวิชาได้ตรงตาม ความสามารถและความเหมาะสม	4.17	0.83	มาก	3.46	0.94	ปานกลาง
3. ผู้บริหารช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องการ สอนของครู	4.19	0.81	มาก	3.24	1.00	ปานกลาง
4. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียน เป็นหลักสำคัญ	4.23	0.83	มาก	3.20	0.95	ปานกลาง
5. ครูใช้วิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ค้นคว้าด้วยตนเอง	4.00	0.84	มาก	3.13	0.98	ปานกลาง
6. ครูสอนโดยนักเรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียน	4.10	0.74	มาก	3.29	0.89	ปานกลาง
7. ครูปฏิบัติการสอนซ่อมเสริมอย่างจริงจัง	4.19	0.74	มาก	3.25	1.00	ปานกลาง
8. ครูส่วนใหญ่สำรวจความต้องการและ ความสนใจของนักเรียนในการจัด กิจกรรมนักเรียน	4.12	0.77	มาก	3.13	1.03	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทาง ด้านวิชาการ	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
9. มีการประชุมสัมมนาด้านวิชาการต่าง ๆ ในโรงเรียนประจำ	4.04	0.81	มาก	3.10	1.04	ปานกลาง
10. มีการจัดกิจกรรมนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการทุกภาคเรียน	4.18	0.78	มาก	3.29	1.00	ปานกลาง
11. มีการส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.06	0.80	มาก	3.02	0.96	ปานกลาง
รวม	4.13	0.79	มาก	3.20	0.99	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.23) รองลงมา คือ ผู้บริหารช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องการสอนของครู ครูปฏิบัติการสอนซ่อมเสริมอย่างจริงจัง (ค่าเฉลี่ย = 4.19) และมีการจัดกิจกรรมนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการทุกภาคเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.18)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับโรงเรียนจัดครูประจำวิชาได้ตรงตามความสามารถและความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.46) รองลงมา คือ ครูสอนโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน มีการจัดกิจกรรมนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการทุกภาคเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.29) และครูปฏิบัติการสอนซ่อมเสริมอย่างจริงจัง (ค่าเฉลี่ย = 3.25)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงาน
วิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการวัดผลและประเมินผล
การเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. โรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	4.20	0.82	มาก	3.21	0.97	ปานกลาง
2. มีการชี้แจงและเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	4.19	0.77	มาก	3.15	1.00	ปานกลาง
3. ครูส่วนใหญ่ดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบและแนวปฏิบัติงานรวมทั้งปฏิทินงาน	4.18	0.60	มาก	3.45	0.80	ปานกลาง
4. ครูส่วนใหญ่ทำการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน	4.13	0.71	มาก	3.46	0.88	ปานกลาง
5. มีหลักฐานและข้อมูลในการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน	4.18	0.71	มาก	3.40	0.93	ปานกลาง
6. มีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานงานทะเบียนนักเรียนปีปัจจุบัน	4.04	0.75	มาก	3.32	0.89	ปานกลาง
7. มีบุคลากรผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนโดยตรง	4.00	0.73	มาก	3.19	0.90	ปานกลาง
รวม	4.13	0.73	มาก	3.31	0.97	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับโรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.20) รองลงมา คือ มีการชี้แจงและเผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (ค่าเฉลี่ย = 4.19) และครูส่วนใหญ่ดำเนินการวัดผลและประเมินผลตาม

ระเบียบและแนวปฏิบัติงานรวมทั้งปฏิทินงาน มีหลักฐานและข้อมูลในการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย = 4.18)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับครูส่วนใหญ่ทำการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.46) รองลงมา คือ ครูส่วนใหญ่ดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบและแนวปฏิบัติงานรวมทั้งปฏิทินงาน และมีหลักฐานและข้อมูลในการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย = 3.40)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

ด้านการประเมินผลการจัดการงาน วิชาการ	ความคาดหวัง		ระดับ	สภาพที่เป็นจริง		ระดับ
	μ	σ		μ	σ	
1. โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลงานวิชาการ	4.08	0.73	มาก	3.36	0.90	ปานกลาง
2. มีคณะกรรมการประเมินผลงานวิชาการปฏิบัติงานต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.10	0.75	มาก	3.24	0.94	ปานกลาง
3. มีการจัดหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการเป็นระบบและรัดกุม	4.08	0.84	มาก	3.15	1.02	ปานกลาง
4. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานวิชาการเพื่อนำไปใช้	4.02	0.78	มาก	3.14	1.00	ปานกลาง
5. มีหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการให้ตรวจสอบ	4.05	0.79	มาก	3.08	0.93	ปานกลาง
รวม	4.07	0.78	มาก	3.20	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับมีคณะกรรมการประเมินผลงานวิชาการปฏิบัติงานต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.10) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลงานวิชาการ มีการจัดหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการเป็นระบบและรัดกุม (ค่าเฉลี่ย = 4.08) และ มีหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการให้ตรวจสอบ (ค่าเฉลี่ย = 4.05)

สภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาเกี่ยวกับโรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.36) รองลงมา คือ มีคณะกรรมการประเมินผลงานวิชาการปฏิบัติงานต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย = 3.24) และมีการจัดหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการเป็นระบบและรัดกุม (ค่าเฉลี่ย = 3.15)

ตอนที่ 3 การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกเป็นรายด้าน

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยนำมาวิเคราะห์หาการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ดังตาราง 10 - 21

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านวางแผนงานวิชาการ

ด้านวางแผนงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การประชุมวางแผนงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยเกินไป	14	40.63
2. กำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ชัดเจน	9	28.13
3. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ทั่วถึง	6	15.63
4. เอกสาร สื่อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่เพียงพอ	3	9.38

จากตาราง 11 พบว่า สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านวางแผนงานวิชาการ มากที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมวางแผนงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนครั้งน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 40.63 รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 28.13 และโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 15.63

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านบริหารงานวิชาการ

ด้านบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. คณะผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา	10	35.71
2. การประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยเกินไป	8	28.57
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา	5	17.86
4. กำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ชัดเจน	3	10.71
5. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ทั่วถึง	2	7.14

จากตาราง 12 พบว่า สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบริหารงานวิชาการ มากที่สุด เนื่องจากคณะผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมา คือ โรงเรียนขาดการประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 28.57 และผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา คิดเป็นร้อยละ 17.86

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา
ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. เอกสาร สื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	9	31.03
2. ในแต่ละห้องเรียนผู้เรียนมีพื้นฐานไม่เท่ากัน	7	24.15
3. จำนวนคาบสอนน้อยไปไม่เพียงพอกับเนื้อหา	5	17.24
4. ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้	5	17.24
5. กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรน้อยเกินไป	3	10.34

จากตาราง 13 พบว่า สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด คือ เอกสาร สื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31.03 รองลงมา คือ ในแต่ละห้องเรียนผู้เรียนมีพื้นฐานไม่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 24.15 และ จำนวนคาบสอนน้อยไปไม่เพียงพอกับเนื้อหา ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้ คิดเป็นร้อยละ 17.24

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการพัฒนา
และส่งเสริมทางด้านวิชาการ

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ส่งครูผู้สอนไปอบรมสัมมนาออกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นๆ ค่อนข้างน้อย	11	37.93
2. การสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนา ทักษะในการเรียนน้อยเกินไป	10	34.48
3. ห้องปฏิบัติการ ห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	8	27.59

จากตาราง 14 พบว่า สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มากที่สุด เนื่องจากโรงเรียน ส่งครูผู้สอนไปอบรมสัมมนาออกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นๆค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละ 37.93

รองลงมา คือ การสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียน
น้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 34.48 และห้องปฏิบัติการ ห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมไม่เพียงพอกับจำนวน
ผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 27.59

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการวัดผล
และประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา และไม่ตรงกับ กับความคาดหวังในการเรียนรู้	11	39.29
2. ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียน	8	28.57
3. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาไม่ตรงกัน	5	17.86
4. ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน	4	14.29

จากตาราง 15 พบว่า สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนใน
เครือข่ายสาสน์ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน มากที่สุด
เนื่องจาก การวัดผลและประเมินผลการเรียนไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา และไม่ตรงกับ
ความคาดหวังในการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 39.29 รองลงมา คือ โรงเรียนไม่มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบหรือ
เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และเกณฑ์การประเมินผล
การเรียนในแต่ละวิชาไม่ตรงกัน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านประเมินผล
การจัดการงานวิชาการ

ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้ประเมินขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล	8	57.14
2. ขาดงบประมาณในการจัดการงานวิชาการ	6	42.86

จากตาราง 16 พบว่า สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนใน
เครือข่ายสาสน์ ด้านประเมินผลการจัดการงานวิชาการ มากที่สุด คือ ผู้ประเมินขาดความรู้ความ

เข้าใจในการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการจัดการงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 41.86

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตร

สองภาษา ด้านวางแผนงานวิชาการ

ด้านวางแผนงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ	14	40.63
2. ควรกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ชัดเจน	9	28.13
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ทั่วถึง	6	15.63
4. ควรจัดสรรเอกสาร สื่อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้เพียงพอกับความตรงการ	3	9.38

จากตาราง 17 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือศาสนา ด้านวางแผนงานวิชาการ มากที่สุด คือ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40.63 รองลงมา คือ ควรกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 28.13 และ ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ทั่วถึง 15.63

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านบริหารงานวิชาการ

ด้านบริหารงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรแต่งตั้งคณะผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษาโดยตรง	10	35.71
2. ควรมีการประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง	8	28.57
3. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษามากยิ่งขึ้น	5	17.86
4. ควรกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ชัดเจน	3	10.71
5. ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ทั่วถึง	2	7.14

จากตาราง 18 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านบริหารงานวิชาการ มากที่สุด คือ ควรแต่งตั้งคณะผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษาโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมา คือ ควรมีการประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 28.57 และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษามากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.86

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของแนวทางแก้ไขปัญหาปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดเตรียมเอกสาร สื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ	9	31.03
2. ควรจำแนกห้องเรียนตามความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน	7	24.15
3. ควรปรับจำนวนคาบเรียนให้เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา	5	17.24
4. จัดอบรมส่งเสริมให้ผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหามากยิ่งขึ้น	5	17.24
5. ควรมีการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา	3	10.34

จากตาราง 19 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด คือ ควรจัดเตรียมเอกสาร สื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 31.03 รองลงมา คือ ควรจำแนกห้องเรียนตามความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 24.15 และควรปรับจำนวนคาบเรียนให้เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา จัดอบรมส่งเสริมให้ผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหามากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.24

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องไปอบรมสัมมนาภายใน - ภายนอกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นๆ	11	37.93
2. ควรการสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียน	10	34.48
3. ควรจัดทำห้องปฏิบัติการต่างๆ ทางด้านภาษา และห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	8	27.59

จากตาราง 20 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มากที่สุด คือ ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องไปอบรมสัมมนาภายใน - ภายนอกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 37.93 รองลงมา คือ ควรการสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.48 และควรจัดทำห้องปฏิบัติการต่างๆ ทางด้านภาษา และห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 27.59

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดประชุมและชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครอบคลุมกับเนื้อหา และตรงกับความต้องการในการเรียนรู้	11	39.29
2. ควรจัดอบรมวิธีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	8	28.57
3. ควรจัดประชุมและชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	5	17.86
4. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน	4	14.29

จากตาราง 21 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน มากที่สุด คือ การจัดประชุมและชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครอบคลุมกับเนื้อหา และตรงกับ ความคาดหวังในการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 39.29 รองลงมา คือ การจัดอบรมวิธีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ การจัดประชุมและชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน คิดเป็น ร้อยละ 14.29

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ด้านประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการงานวิชาการให้แก่ผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล	8	57.14
2. การจัดสรรงบประมาณในการจัดการงานวิชาการให้แก่รายวิชาเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	6	42.86

จากตาราง 22 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ด้านประเมินผลการจัดการงานวิชาการ มากที่สุด คือ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการงานวิชาการให้แก่ผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมา คือ การจัดสรรงบประมาณในการจัดการงานวิชาการให้แก่รายวิชาเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 41.86

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา จากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ และศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา 6 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 6) ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรสองภาษา 6 โรง จำนวน 84 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการ ปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาของงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้คำร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเครือข่ายโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน หลักสูตรสองภาษาในเครือข่ายโดยการแจกแจงความถี่และคำร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือข่าย ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนและด้านบริหารงานวิชาการ ส่วนสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านบริหารงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

1.1.1 ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ ด้านวางแผนงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการทำปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการละเอียดชัดเจนคาดหวังอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีคณะกรรมการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนละเอียดชัดเจน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเพื่อการดำเนินงานด้านวิชาการโดยเฉพาะ

1.1.2 สภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการด้านวางแผนงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โรงเรียนมีการทำปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการละเอียดชัดเจนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีการวางแผนจัดแบ่งงานวิชาการออกเป็นด้าน ๆ ตามภาระหน้าที่งานวิชาการและการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนมีการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม

1.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ

1.2.1 ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการด้านบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรของโรงเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างจริงจังคาดหวังอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนน่านวัดกรรมและเทคโนโลยี่ในการดำเนินงานวิชาการศึกษาที่ทันสมัย และโรงเรียนมีการจัดทำแผนการเรียนเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร

1.2.2 สภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรของโรงเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างจริงจังมีสภาพเป็นจริงอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนการเรียนมีการประเมินผล และการปรับปรุงการจัดแผนการเรียน

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.3.1 ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนและบันทึกการสอนทุกหมวดวิชาอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ มีผู้รับผิดชอบดูแล ตรวจสอบการทำงานแผนการสอนของครูผู้สอนอย่างจริงจัง โรงเรียนจัดจำนวนห้องเรียนได้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามแผนการสอน บันทึกการสอนที่ได้ทำได้

1.3.2 สภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอน และบันทึกการสอนทุกหมวดวิชาสูงสุดอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมตามแผนการสอน บันทึกการสอนที่ทำไว้ และมีผู้รับผิดชอบดูแลตรวจสอบการทำงาน แผนการสอนของครูผู้สอนอย่างจริงจัง

1.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

1.4.1 ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องการสอนของครู ครูปฏิบัติการสอนซ่อมเสริมอย่างจริงจัง และมีการจัดกิจกรรมนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการทุกภาคเรียน

1.4.2 สภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดครูประจำวิชาได้ตรงตามความสามารถความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ครูสอนโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมีการจัดกิจกรรมนิเทศภายในเกี่ยวกับงานวิชาการทุกภาคเรียน และครูปฏิบัติการสอนซ่อมเสริมอย่างจริงจัง

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

1.5.1 ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจนอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ มีการชี้แจงและเผยแพร่ระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับผลและประเมินผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และครูส่วนใหญ่ดำเนินการวัดผลประเมินผลตามระเบียบแนวปฏิบัติงานรวมทั้งปฏิทินงาน และมีหลักฐานข้อมูลในการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน

1.5.2 สภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูส่วนใหญ่ทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ครูส่วนใหญ่ดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบ และแนวปฏิบัติงาน รวมทั้งปฏิทินงาน และมีหลักฐานข้อมูลในการวัดผลประเมินผลการเรียนเป็นไปตามขั้นตอน

1.6 ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

1.6.1 ความคาดหวังในการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีคณะกรรมการประเมินผลงานวิชาการปฏิบัติงานต่อเนื่องและสม่ำเสมออยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลงานวิชาการมีการจัดหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการเป็นระบบและรัดกุม และมีหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการให้ตรวจสอบ

1.6.2 สภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลงานวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ มีคณะกรรมการประเมินผลงานวิชาการปฏิบัติงานต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และมีการจัดหลักฐานการประเมินผลงานวิชาการเป็นระบบและรัดกุม

2. ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า

2.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

2.1.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ มากที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมวางแผนงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องน้อยเกินไป รองลงมาคือ กำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ชัดเจน และการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาไม่ทั่วถึง

2.1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ มากที่สุด คือ ควรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ รองลงมาคือ ควรกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ชัดเจนและควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการ หลักสูตรสองภาษาให้ทั่วถึง

2.2 ด้านบริหารงานวิชาการ

2.2.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด พบว่าคณะผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา รองลงมา คือ การประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยเกินไป และผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา

2.2.2 แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด คือ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษาโดยตรง รองลงมาคือ ควรมีการประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษามากยิ่งขึ้น

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.3.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด พบว่า เอกสารสื่อวัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ในแต่ละห้องเรียนผู้เรียนมีพื้นฐานไม่เท่ากัน และจำนวนคาบสอนน้อยเกินไปไม่เพียงพอกับเนื้อหา ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้

2.3.2 แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน มากที่สุด คือ ควรจัดเตรียมเอกสารสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอับความต้องการ รองลงมาคือ ควรจำแนกห้องเรียนตามความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน และควรปรับจำนวนคาบเรียนให้เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา จัดอบรมส่งเสริมให้ผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหามากยิ่งขึ้น

2.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

2.4.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มากที่สุด พบว่าโรงเรียนส่งครูผู้สอนไปอบรมสัมมนานอกโรงเรียนแต่ตามหน่วยงานอื่น ๆ ค่อนข้างน้อย รองลงมาคือ การสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการ หรือ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียนน้อยเกินไป และห้องปฏิบัติการ ห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

2.4.2 แนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มากที่สุด คือ ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องไปอบรมสัมมนาภายใน-ภายนอกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่น ๆ รองลงมาคือ ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียน และควรจัดทำห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ทางด้านภาษา และห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

2.5.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน มากที่สุด คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนไม่ครอบคลุมกับเนื้อหาและไม่ตรงกับความคาดหวังในการเรียนรู้ รองลงมาคือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน และเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาไม่ตรงกัน

2.5.2 แนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน มากที่สุด คือ ควรจัดประชุมและชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและตรงกับความคาดหวังในการเรียนรู้ รองลงมาคือ ควรจัดอบรมวิธีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนและควรจัดประชุมชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.6 ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

2.6.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ มากที่สุด คือ ผู้ประเมินขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการจัดการงานวิชาการ

2.6.2 แนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการ ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ มากที่สุด คือ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ให้แก่ผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้องในเกิดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล รองลงมา คือ ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดการงานวิชาการให้แต่ละรายวิชาเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ในด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ พบว่า ผลการวิจัยประเด็นสำคัญซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผนวิชาการ

ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงาน วิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ ด้านวางแผนวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ หลักสูตรสองภาษาน้อยครั้ง การกำหนดรายละเอียดงานหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษายังไม่ชัดเจน การประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษายังไม่ทั่วถึง การจัดสรรเอกสารสื่อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการหลักสูตรสองภาษายังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ อัมภา บุญช่วย (2537: 17) ที่ว่าการจัดบริการเอกสารหลักสูตรแก่บุคลากรในโรงเรียนเป็นการเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้ปฏิบัติงานและ สุจิตร์ สุขพงษ์ (2539: 118) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรก่อนทำการสอน ส่วนของสุรัตน์ชัย บุตรดี (2542 : 109) ซึ่งได้ให้แนวทางไว้ประการหนึ่งว่า ควรจัดอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้พร้อมเตรียมเอกสารให้ครูเพื่อศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้เพราะว่า การที่ผู้บริหารสนับสนุนเป็นการเพิ่มศักยภาพให้แก่ครู เป็นการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ ได้รับประสบการณ์ตรง

2. ด้านบริหารงานวิชาการ

ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา การประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยเกินไป ผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ภิญโญ สาร (2526: 36-37) กล่าวว่าในการบริหารงานด้านวิชาการนั้น ครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษา โดยทั่วไปควรจะกระจายอำนาจ (share of Authority) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ไปให้ครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงานโดยไม่ต้องบีบ ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ ก่อ สวัสดิ์พานิชย์ (2520 : 1) ได้กล่าวในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน นั้น การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียน การบริหารด้านอื่น ๆ เป็นเพียงการส่งเสริมหรือสนับสนุนงานวิชาการเท่านั้น

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นจริงของการ

บริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ที่บริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาด้านการจัดการเรียนการสอน เอกสาร สื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน จำนวนคาบสอนน้อยไปไม่เพียงพอกับเนื้อหา ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาอย่างถ่องแท้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์พงศ์ หอมหวล (2538: บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาคือขาดสื่อต้นแบบ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตสื่อ สื่อที่ผลิตได้จึงไม่ถาวรและครูใช้เวลาในการผลิตน้อยเกินไป ส่วนงานวิจัยของ ประนอม นันทกุล (2542: บทคัดย่อ) พบว่าโรงเรียนมีครูผู้สอนไม่ครบทุกกลุ่มประสบการณ์ สำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการเรียนการสอนมีแนวทางการพัฒนา คือ จัดครูเข้าชั้นเรียนตามความรู้ ความสามารถและความถนัด จัดชั่วโมงให้เหมาะสม และจัดประชุมชี้แจงหลักสูตร แผนการสอน ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของ สมยศ พงษ์ศิริพัฒน์ (2542:บทคัดย่อ) พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี ใช้วิธีจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตรงตามความรู้ ความสามารถและความถนัดของแต่ละคน และจัดปฐมนิเทศครูที่บรรจุใหม่ให้เข้าใจเกี่ยวกับการทำหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการเรียนการสอน สำหรับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 90) ได้กล่าวว่า หลักการเลือกวิธีสอนต้องเหมาะสมกับชั่วโมงสอนในหลักสูตร ข้อจำกัดของเวลาเป็นตัวกำหนดวิธีสอน ใช้วิธีสอนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และขนาดของห้องเรียน ทั้งนี้ เพราะภาระหน้าที่ของครูโดยตรงนั้นคือจัดให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงถึงครูมีชั่วโมงสอนเหมาะสม ทำให้มีเวลาในการจัดเตรียมการสอน ทำให้การทำกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี

4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ส่งครูผู้สอนไปอบรมสัมมนาออกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่น ๆ ค่อนข้างน้อย การสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียนน้อยเกินไป โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการ ห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของกรมสามัญศึกษา (2536 : 9-10, 65-67) ระบุว่า การแบ่งงานให้ครูไปศึกษาค้นคว้าให้ลงมือทำด้วยตนเอง วิธีนี้จะช่วยเพิ่มความรู้ให้แก่ครูโดยตรง ข้อที่ควรคำนึงก็คือ การศึกษาค้นคว่าดังกล่าว ควรเป็นเรื่องที่ครูสนใจ เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความต้องการ การศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้ หลังจากได้ทำร่วมกันกับครู หากเห็นว่าครูควรได้รับความเข้าใจหรือประสบการณ์บางอย่างโดยเข้ารับการอบรมในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยก็ควรจะสนับสนุนให้เขาเข้าร่วมกิจกรรมนั้น

5. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา โรงเรียนในเครือสารสาสน์ จากการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนไม่ครอบคลุมกับเนื้อหา ไม่ตรงกับความต้องการในการเรียนรู้ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน เกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละรายวิชาไม่ชัดเจน ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199) กล่าวว่า การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาคัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริงและการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวบรวมการวัดหลาย ๆ ทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบ ประกอบการพิจารณาการประเมินแต่ละครั้ง

6. ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

ความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา ในเครือสารสาสน์ จากการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนหลักสูตรสองภาษาในเครือสารสาสน์ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการงานวิชาการให้แก่ผู้ประเมินและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล และควรจัดสรรงบประมาณในการจัดการงานวิชาการให้แต่ละรายวิชาเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดือนเพ็ญ เปรมจิตร (2538) พบว่า ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดหลักสูตรเน้นการเตรียมความพร้อม ครูควรให้การบ้านและงานทุกวัน จัดศูนย์หนังสือในห้องเรียน มีการวัดผลระหว่างการเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบและการสังเกต มีการประชุมผู้ปกครองปีละครั้ง ความคิดเห็นของผู้ปกครองควรนำมาเป็นแนวในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้ ดังนี้

1.1 ด้านวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนการดำเนินงานวิชาการ ควรกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้

ชัดเจน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ทั่วถึง และโรงเรียนควรจัดสรรเอกสาร สื่อวัสดุที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการหลักสูตรภาษาให้เพียงพอต่อความต้องการ

1.2 ด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะบริหารที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษาโดยตรง ควรมีการประชุมการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษารวมกับครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษามากยิ่งขึ้น ควรกำหนดรายละเอียดหรือภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลในการดำเนินงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ชัดเจน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารวิชาการหลักสูตรสองภาษาให้ทั่วถึง

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดเตรียมเอกสารสื่อวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการ ควรจำแนกห้องเรียนตามความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน ควรปรับจำนวนคาบเรียนให้เหมาะสมกับรายวิชาและเนื้อหา มากยิ่งขึ้น โรงเรียนควรมีการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา และครูควรกำหนดสถานการณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ให้นักเรียนทำเป็นรายบุคคล หรือทำเป็นกลุ่ม ในแต่ละกลุ่มควรมีการวัดความสามารถของนักเรียน

1.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ โรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องไปอบรมสัมมนาภายใน-ภายนอกโรงเรียนและตามหน่วยงานอื่นที่จัดการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรสองภาษา ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะในการเรียน และโรงเรียนควรจัดทำห้องปฏิบัติการต่างๆทางด้านภาษาและห้องค้นคว้าอิสระเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนควรจัดประชุมและชี้แจงแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหา และตรงกับความคาดหวังในการเรียนรู้ ควรจัดอบรมวิธีการตรวจคุณภาพข้อสอบหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน ควรจัดประชุมและชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลการเรียนในแต่ละวิชาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน

1.6 ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ โรงเรียนอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการงานวิชาการให้แก่ผู้ที่ประเมินและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล และควรจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ หรือศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

2.2 ควรศึกษาความต้องการสนับสนุน ปัญหาการจัดสรรงบประมาณ และบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษา

2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพและการมีส่วนร่วมให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาบริหารวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพ

2.4 ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานฝ่ายอื่น ๆ ของหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์มีขนาดแตกต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จำรัส นองมาก.(2544). การรับรองมาตรฐานโรงเรียนเอกชน : แนวทางการพัฒนาเพื่อเสริม
บทบาทแบ่งเบาภาระของรัฐ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- จินตนา วีระปรียาครู. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคเครือข่ายโซเชียลมีเดีย. วารสารวิชาการ
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล , มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 2543.
- จิราพร เตียวรัตน์.(2546). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาในสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานคร 3 กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- จุลพร เพียรช่าง. (2544). การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะการพูดโดยใช้
กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารของครูสอนภาษาอังกฤษโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร :
เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ญาดา คุ่มแก้ว. (2547). การพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเขียนบันทึก. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ (ปีที่ 19 ฉบับที่ 1) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, (อค์สำเนา).
- ศิเรก สิงหาพันธ์. (2547). ความคาดหวังของครูเกี่ยวกับการนิเทศแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทวิทย์ พรพิบูลย์. (2545). วารสารศิลปศาสตร์ กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์จากพจนานุกรมสำหรับ
ผู้อ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ, (อค์สำเนา)
- นุชนาฏ วรยศศรี. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษกร กรพัทธ์.(2546). ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียน
กพรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต.
- ปิยะนุช ดันเจริญ. (2544). ความคาดหวังของผู้บริหารครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี.
กรุงเทพฯ วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- ประนอม นันทกุล. (2542). ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าเรือ จังหวัดอุดรธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต.
- ดร. พะนอเนื่อง สุทัศน์ ณ อยุธยา. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดทัศนคติและแรงจูงใจกับ
ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในผู้ใช้
ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่ง:กรณีศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา,
มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ภิญโญ สาร. (2526). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ปิ่นยง จิรัฐติกาล. (2538). ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนในการนำนครหลวงเข้าในโรงเรียน
ประถมศึกษาของเอกชน จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วารสารวันนีที่สารสาสน์. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โปรแกรมสองภาษา, โรงเรียนใน
เครือสารสาสน์, 2546.
 - วารสารวันนีที่สารสาสน์. สายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือ, 2548.
 - วารสารสายสัมพันธ์ กลุ่มโรงเรียนในเครือ, 2548.
 - วารสารสายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ครั้งที่ 29 นโยบายของโรงเรียนในเครือ
สารสาสน์, 2547.
 - วารสารสายสัมพันธ์กลุ่มโรงเรียนในเครือ , ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ 30,โรงเรียน
ในเครือสารสาสน์, 2548.
- วิไลลักษณ์ แก้วจินดา. (2547). สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เขตพื้นที่นำร่องปฏิรูปการศึกษาชลบุรี : วารสารบัณฑิตวิทยาลัย (ปีที่ 1 ฉบับที่ 1)
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์.
- ศักดิ์พงศ์ หอมหวาน. (2538). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบ้านหนองสนม
ดอนดี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สาวิตรี พิงงา. (2545). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล
ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมยศ พงษ์ศิริพัฒน์. (2543). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สมโภชน์ สุขเจริญ .(2542). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาทางวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- สุนิสา จำเริญทรัพย์. **ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุมาลี ชีโนกุล. (2547). **การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเมื่อได้รับการสอนโดยการพิจารณาไตรตรองในศาสตร์การสอน : พหุกรณีศึกษาครูเชี่ยวชาญและไม่เชี่ยวชาญ**. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.(2547). **สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของบุคคลในด้านการศึกษา กรุงเทพมหานคร : พี พี พรินท์**.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กรุงเทพฯ.
- **แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษา เอกชน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2538 **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร ; รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- อัมภา บุญช่วย. (2537). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
- เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2545). **การใช้สื่อที่มองเห็นด้วยสายตาเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

ภาษาอังกฤษ

- Agthe, Rober R. " The Elementary Principals Perception of Their own and Teachers Role In Curriculum Decision Making," **Dissertation Abstracts Intemational .** (9) : 935 - A; September, 1980
- Ericson. Cart. W.H. **Administrative Instruction Media Programs.** New York : The Mcmillan Company, 1976
- Mattox, Conald Dean. " A Sutdy of In-sevice Need of Illinois Public School Elementary Principals," **Dissertation Abstract Intemational.** 12 (3) : 354; June, 1987
- Mektellaro, Helena Christina Aroson "The Relationship of School Enrollment Size to Academic Achievenment in New Mexico," **Dissertation Abstracts International.** 45(4) : 384 - A; May, 1983

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตร
สองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง

ในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เพื่อการจัดการศึกษาตรงตามความคาดหวังของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน

2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพความเป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมคำลงในช่องว่างโดยตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. อายุของท่าน
 - () ต่ำกว่า 26 ปี
 - () 26 – 30 ปี
 - () 31 – 40 ปี
 - () 41 ปีขึ้นไป
3. การศึกษาสูงสุดของท่าน
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพของท่าน
 - () รับจ้าง
 - () ธุรกิจส่วนตัว
 - () รับราชการ
 - () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - () พนักงานภาคธุรกิจเอกชน
 - () อื่นๆ(โปรดระบุ).....
5. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน
 - () ต่ำกว่า 10,000 บาท
 - () 10,001 - 15,000 บาท
 - () 15,001 - 20,000 บาท
 - () 20,001 - 25,000 บาท
 - () 25,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคาดหวังของท่าน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาและสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด ว่าท่านคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ได้ปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นๆอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง หลังข้อความนั้นโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ถ้าท่านเห็นว่าความคาดหวังและสภาพเป็นจริงที่โรงเรียนปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นมากที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มากที่สุด

ถ้าท่านเห็นว่าความคาดหวังและสภาพเป็นจริงที่โรงเรียนปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นมาก ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มาก

ถ้าท่านเห็นว่าความคาดหวังและสภาพเป็นจริงที่โรงเรียนปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นปานกลาง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ปานกลาง

ถ้าท่านเห็นว่าความคาดหวังและสภาพเป็นจริงที่โรงเรียนปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นน้อย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง น้อย

ถ้าท่านเห็นว่าความคาดหวังและสภาพเป็นจริงที่โรงเรียนปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นน้อยที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง น้อยที่สุด

[illegible]

[illegible]

ข้อ	การบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในเครือข่ายสาสน์	ระดับความคาดหวัง					สภาพจริงของโรงเรียน				
		มา ก ที่ สุด	มา ก	ปาน กลาง	น้อย ย	น้อย ย ที่ สุด	มา ก ที่ สุด	มา ก	ปาน กลาง	น้อย ย	น้อย ย ที่ สุด
43	มีการจัดทำหลักฐานการ ประเมินผลงานวิชาการเป็นระบบ และรัดกุม										
44	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลการ ประเมินผลงานวิชาการเพื่อ นำไปใช้										
45	มีหลักฐานการประเมินผลงาน วิชาการให้ตรวจสอบ										

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ
หลักสูตรสองภาษาโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์

โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่าปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา
การบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ของโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ตามทัศนของท่านเป็น
อย่างไรบ้างและโปรดเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

1. ปัญหาด้านการวางแผนงานวิชาการ 1.1..... 1.2..... 1.3.....	แนวทางแก้ไขปัญหา 1..... 2..... 3.....
2. ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ 2.1..... 2.2..... 2.3.....	แนวทางแก้ไขปัญหา 1..... 2..... 3.....
3. ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน 3.1..... 3.2..... 3.3.....	แนวทางแก้ไขปัญหา 1..... 2..... 3.....
4. ปัญหาด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 4.1..... 4.2..... 4.3.....	แนวทางแก้ไขปัญหา 1..... 2..... 3.....
5. ปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน 5.1..... 5.2..... 5.3.....	แนวทางแก้ไขปัญหา 1..... 2..... 3.....
6. ปัญหาด้านการประเมินผลการจัดงานวิชาการ 6.1..... 6.2..... 6.3.....	แนวทางแก้ไขปัญหา 1..... 2..... 3.....

ภาคผนวก ข

ที่ ศธ 0564.11.1/583

สำนักงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สมกุล ถาวรกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพงศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการ
สถานศึกษาโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	รองระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/586

อำนาจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรยุรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพงศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จงบระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

อำนวยการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนนิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพงศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จางระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ศธ 0564.11.1/584

คำสั่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรยุรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.สุภรณ์ ลัมบริบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพงศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จางระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณ อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/582

สำเนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรยุรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.จำรัส นองมาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพ่งศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ วัฒนผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จางระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐสุวรรณ)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/537

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรภัย
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

คำนำ

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์วิเทศมฤดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพงศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จางระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เครษสุวรรณ)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

กํานา

ที่ ศธ 0564.11.1/587

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรญูจิ
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์วิเทศธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพ่งศรี นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จางระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สราวุธ เศรษฐจักร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตดุสิต

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/587

บ้านนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรยุธจี่
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพ่งศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการ
สถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จรงระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
ในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/587

สำนักงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์วิเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพงศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรสองภาษาจากคณะกรรมการ
สถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ	กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
ในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ที่ ศธ 0564.11.1/587

สำนักงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1061 ถนนอิสรภาพ แขวงปทุมวัน

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

7 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบัวทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายบุญน้อม แพ่งศรี นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการหลักสูตรของภาษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสารสาสน์" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เติมผล	ประธานกรรมการควบคุม
2. อาจารย์ทวีศักดิ์	จางระดับเกียรติ กรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน ขออนุญาตแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.สราวุธ เศรษฐวง)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา

บัณฑิตครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5090

โทรสาร 0-2473-7000 ต่อ 5090

ภาคผนวก ค

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีดังนี้

1. ดร.สมกุล	ถาวรกิจ	คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ดร.จรัส	นongมาก	ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์
3. รศ. สุภรณ์	ลิ้มบริบูรณ์	คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. ผศ.ดร.สรายุทธ์	เศรษฐขจร	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
5. ดร.วิเชียร	อินทรสมพันธ์	คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล : นายบุญน้อม แพงศรี
 วัน เดือน ปี เกิด : 20 มิถุนายน 2511
 ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 601 /391 หมู่ 10 ถนนเพชรเกษม ซอย เพชรเกษม 65/1
 แขวง บางแค เขต บางแค กรุงเทพมหานคร 10160
 ประวัติการศึกษา : พ.ศ. 2535 ครุศาสตรบัณฑิต (คป.) วิทยาลัยครูจันทระเกษม
 : พ.ศ. 2547 ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
 ปัจจุบัน : นักวิชาการศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรวิสัย
 อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด